9 AĞUSTOS 1980 CUMARTESİ 10 LİRA

Halkın Gazetesi

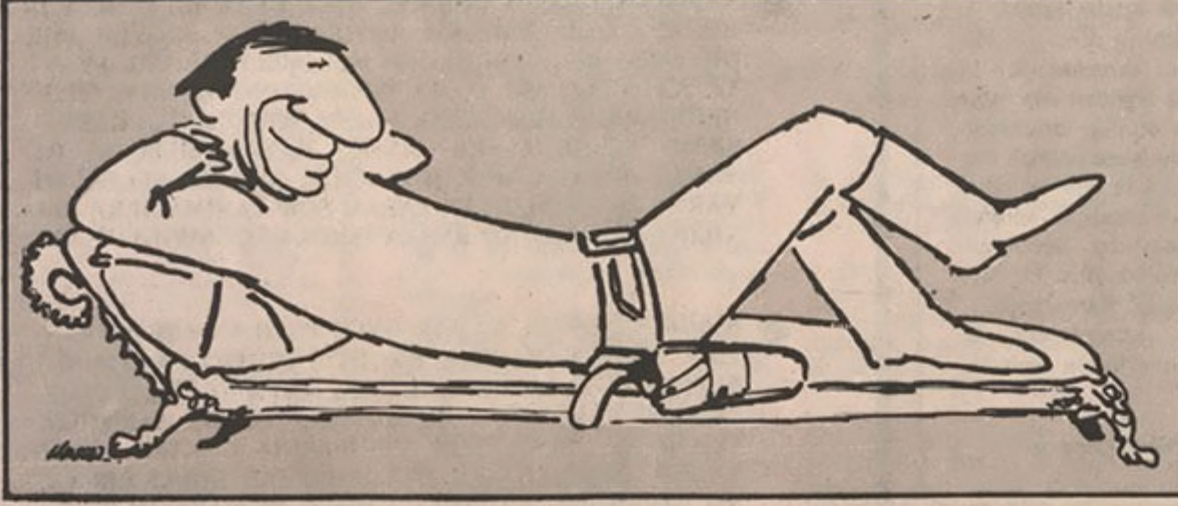
Demokrat

Kaçırdıkları bir genç kıza önce tecavüz ettiler sonra öldürdüler

HABERİ 5. SAYFADA

Maraş faşist katliamı davası sonuçlandı

- Faşist katliam davasında müdahil avukatlar MHP'nin katliamın asıl sorumlularından olduğunu belirterek bu parti hakkında suç duyurusunda bulunulmasını istemişlerdi. Askeri mahkeme bu talebi reddetti

22 FAŞİSTE İDAM CEZASI VERİLDİ

- 835 kişinin yargılandığı davada sanıklardan 14'ü ömür boyu, 5'i 20-24 yıl arası, 327'si 15 yıla kadar değişen hapis cezalarına çarptırıldı. 390 kişi ise beraat etti
- İdam cezasına çarptırılan faşistlerden Şaban Denizdolduran karar okunurken mahkeme heyetine "Komünist mahkeme" diye bağırınca salondan çıkarıldı
- Beraat edenler arasında Çiçek Sineması provokasyonunu düzenlemekten ve katliam girişimini MHP ve ÜGD'ye haber vermekten sanık Ökkeş Kenger de var
- Askeri Savcının esas hakkındaki mütalaasında, faşist katliamdaki rolü nedeniyle Kahramanmaraş Ülkücü Gençlik Derneği'nin kapatılmasına ilişkin talebi mahkeme heyetince reddedildi

Katliam sırasında Kahramanmaraş'ın caddelerinde, sokaklarında ve dükkanların vitrinlerindeki sloganlar dikkat çekmişti. Sloganlar da "Allah için," insanların katledilmesi için savaş çağrıları yapılıyordu. Sanıkları savunan MHP'li avukatlar, duruşmalar sırasında katliamla MHP arasında herhangi bir ilişki ve bağlantı olmadığını öne sürmüşler ve bunu kanıtlamak için olmadık demagojiler yapmışlardı. Duruşmalar sürerken faşist katiller, müdahil avukatlara hakimlerin gözü önünde saldırmışlardı.

İşte Maraş gerçeği...Maraş gerçeği faşizmin ta kendisidir. Kurşunla, bıçakla, tüfekle, satırla öldürülmüş yüzü aşkın insan üst üste yığılı. Kimi yaşlı kimi genç, kimi kadın, kimi erkek, kimi çocuk ve kimi de ana karnındaki can. Katliam sırasında duvarlara genel başkanı bulunduğu partinin kısaltılmış adı yazılan Türkeş, televizyondan halkla alay edercesine konuşmalar yapıyordu.

ADANA(DEMOKRAT)

Maraş faşist katliam davası sonuçlandı. Sanıklardan 22'si ölüm cezasına çarptırılırken 14'üne de ömür boyu hapis cezası verildi. Beş sanık 20-24 yıl arası 327 sanık 15 yıla kadar değişen hapis cezalarına çarptırıldı. 390 kişi de beraat etti. Beraat edenler arasında Çiçek Sineması provokasyonunu düzenlemekten ve katliam girişimini MHP ve ÜGD'ye bildirmekten sanık Ökkeş Kenger de bulunuyor. İdam cezasına çarptırılan faşistlerden Şaban Denizdolduran, kararın açıklanması sırasında mahkeme heyetine, "komünist mahkeme" diye bağırınca salondan çıkarıldı. Faşist katliam davasına müdahil olarak katılan CHP'li ve ilerici avukatlar, MHP'nin katliamın asıl sorumlularından olduğunu belirterek bu parti hakkında suç duyurusunda bulunulmasını istemişlerdi. Askeri Mahkeme bu talebi reddetti.

Halk düşmanı faşistler tarafından 1978 yılının

(Devamı 7. Sayfada)

Gözaltına alındıktan sonra Haydarpaşa Numune Hastanesi'ne yatırılmıştı

Komadaki İTÜ'lü genç Faruk Tuna dün öldü

- Mersin'de işkencede öldürüldüğü öne sürülen Ali Uygur'la ilgili gösteriler sürüyor
- Aybastı'da sağ görüşlü bir kişinin öldürülmesi üzerine sokağa çıkma yasağı kondu
- Van MHP Gençlik Kolları Başkanı öldürüldü
- Ankara'da sağ görüşlü bir kişi öldürüldü

HABERİ 5. SAYFADA

Tam Süre'nin baskı yasasına dönüştürülmemesi istendi

Sağlık emekçileri yurt çapında direniş yaptı

- Ankara'da direnişe geçen sağlık emekçilerinin yaptıkları açıklamada,"Sağlık emekçileri faşizmin halkı teslim alma politikasına karşı işyeri komiteleri örgütlülüğüyle en sert uyarıyı yaptılar"denildi
- "Sağlık emekçilerine grevli toplu sözleşmeli sendikal haktanınması" nın istendiği TTB Temsilciler Meclisi kararlarına Devrimci Sağlık-İş, Tüm Has-İş, Tüs-Der, Tüm-Der, İstanbul 1. Bölge Ecza Odası, Kamu Eczacıları Derneği, TÜMAS, KMO İstanbul Şubesi ve Biyologlar Derneği'nin de katıldığı belirtildi
- Direnişe katılan Tam Süre Yasası kapsamı dışındaki sağlık emekçileri tüm sağlık hizmetlilerinin yasadan eşit derecede yararlandırılmalarını istedi

HABER MERKEZİ

"Tam Süre'nin baskı yasasına dönüştürülmesine hayır!" diyen sağlık emekçileri yurt çapında direniş yaptılar. Tam Süre Yasası kapsamına giren sağlık hizmetlilerinin ücretlerinin yan ödemelerle birlikte vergilendirilmesini protesto etmek amacıyla yapılan direniş nedeniyle hastanelere acil hastalar dışındaki hastalar kabu edilmedi.

Doktor, hemşire, hastabakıcı, odacı, kapıcı ve aşçı gibi sağlık hizmetlileri, hastanelere kabul edilmeyen hastalara direnişlerinin nedenlerini anlatarak, eylemlerinin hastalara ve halka karşı olmadığını, hükümetin sağlık politikasını ve sağlık emekçilerine yönelik haksız uygulamalarını protesto ettiklerini söylediler.

Direniş sırasında hastanelerin acil servisleri dışında kalan bölümlerinin boş olduğu ve eyleme Tam Süre Yasası kapsamı dışında kalan sağlık emekçilerinin de katıldığı gözlendi. Bazı hastanelerde görevli faşistler yer yer direniş kırma ve muhbirlik girişimlerinde de

(Devamı 7. Sayfada)

Tüm yurtta sağlık görevlileri gasp edilen haklarının geri verilmesi için uyarı direnişi yaptılar. Doktor, Ebe Hemşire ve tüm sağlık emekçileri, bulundukları bölgelerde forumlar, toplantılar, düzenlediler. Bazı yerlerde faşizmi kınayan sloganlar söyleyerek yürüyüşler yaptılar.

Sürmekte olan grevleri sonuçlandırmak üzere üst düzeyde bir toplantı

Cam, Metal ve Tekstil İşveren Sendikaları DİSK'le aynı anda görüştü

HABER MERKEZİ

Cam, Tekstil ve Metal İşkollarında sürüncemede kalan toplu sözleşmelerin görüşülmesine yeniden başlandı. Görüşmeler, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu TİSK ve DİSK düzeyinde sürdürülüyor.

(Devamı 7. Sayfada)

DEMOKRAT'IN SORUŞTURMASI

ODTÜ Öğretim Üyesi Prof. Raşit Kaya:

"Egemen sınıfların iktidarı, toplumu yönetmekten aciz"

- "Anti demokratik baskı uygulamaları her gündozunu arttırarak toplumun yeni kesimlerine sıçratılmaktadır. Egemen sınıfların iktidarı, bunalımı derinleştirmekte ve yük hep emekçi sınıfların sırtına yüklenmektedir"

HABERİ 7. SAYFADA

1) Anayasa'nın halk yararına öngördüğü temel reformlar yapılmamışken, TBMM'nin kamuoyunda "baskı yasaları" olarak nitelenen bu yasaları, ivedilikle çıkarmaya yönelmesini nasıl karşılıyorsunuz?

2) Bir dizi anti-demokratik hüküm taşıyan bu yasaların Anayasal özgürlükleri sınırlamasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Sağlık Bakanı onuruna verilen yemeğin parası personelden kesildi

TRABZON (ÖZEL)

Sağlık Bakanı Münif İslamoğlu'na Trabzon'a gelişi sırasında Sağlık Müdürlüğünce verilen yemeğin ücreti,müdürlük personelinden kesildi.

Trabzon Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürü Dr. İsmet Pişkin tarafından duyurulan 23 Temmuz 1980 gün ve 6744 sayılı bir emirle her personelden 50'şer lira olmak üzere maaş-

(Devamı 7. Sayfada)

AKLA KARA

Suyuna tirit demokrasi

EMİL GALİP SANDALCI

Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş'ın televizyondaki görüntüsü önündeki kağıdı, takıla takıla, okuyordu: Meclisin gece-gündüz çalışması gerektiği... Cumhurbaşkanını bir an önce seçmek zorunluğu.... Partilerin demokrasinin vazgeçilmez unsurları olduğu.... falân filân.

İçim sıkıldı izlerken. (Zaten sıkılıyordu).

Şu demokrasi denen şeyi otuzbeş yıldır, kendimize özgü yöntemlerle, dağ başında saldırıya uğramış turist hatunlara benzettik.

Oysa, adı geçen "nazenin"i Anayasası korur, Silahlı Kuvvetleri korur, Parlamentosu korur, siyasi partileri korur, Basını, yasaları, aklı ereni ermeyeni, bir sürü kuruluş, kurum vb. korur.

Bugün gördüğümüz, işte bunca korumadan sonra geride kalandır.

Ortaçağların soylu hatunlar önünde pek romantik Hıristiyan şövalyeleri, geride bıraktıkları sevgililerinin incecik bellerine birer bekaret kemeri takıp ve de anahtarlarını ceplerine atıp, Kudüs'e doğru Haçlı seferlerine koyulduklarında... yollar boyunca ve yollar sonunda, az ırza geçmemişlerdi. Ve sanırım, geriye dönebilenleri de... ceplerindeki anahtarların açtığı kilitleri pek paslı bulmamışlardı.

Bizim gönül bağladığımız demokrasimizin ve de demokratik rejimimizin iffeti de bu türden kemerlerle korunmaya alınmıştır.

Bir sevgili ki... iffetine güvenmezsin... iffetini kilitlersin.

Ha Ali Hoca, ha Hoca Ali!

Haçlı şövalyelerinin hatunları ile demokrasimizin sonu aynı.

Meclis gece-gündüz çalışsa... Cumhurbaşkanı bir an önce seçilse... Partiler falân filân yasaları çıkarsa ve demokrasimizin vazgeçilmez unsurları olduklarını ispatlasalar.... ne çıkar?

Şu, Ordu Valisi denen adam bu kafayla vali kaldıkça; Devletten maaş alan Adli Tabip vatandaşlara zorla tuzlu bulamaç yutturdukça; siyasi cinayet suçluları tutukevlerinden kaçırıldıkça; parlamenter demokrasimizin vazgeçilmez unsurlarından kimi siyasi partiler faşizmin kanlı banyosunda yıkanıp paklandıkça ve üstelik azınlık iktidarını dost tutup, haraç aldıkça; Emniyet Müdürlüklerinde vatandaşlar ülser kanamasından sinek gibi öldükçe; kontr-gerilla örgütleri sere serpe insan avlayıp, dilediklerince ortalık karıştırdıkça; ve onca yetkili-sorumlu bu işlere parmak basmaktan kıçın kıçın kaçındıkça ve hem de sahte raporlara imza basarak, yalan demeçler vererek destek oldukça; ve de parlamenter demokrasimizin başında fevkâlâde vurdumduymaz bir zât-ı şerif-her fırsatta 'Bu mübarek Ramazanda..." diye söze başlayıp vatandaşın bilmemnesine takılmış elektirik telini görmezlikten gelerek-oturdukça...

... bu suyuna tirit demokrasiden kime ne?

YARADANA SIĞINIP

Korkuyorlar mı yoksa?

Can YÜCEL

İnsanoğlu kendiyle kötü kişi olmaya görsün, başkalarıyla da yıldızı barışmaz olur. Evdeki dırdır komşuyla hırgür... Sovyetler'le şekerrengiz, İran'la bozuğuz, Irak'la buzuz, Yunanistan'la da buzuki çalmıyoruz herhalde... Kendimizi yâr olamadığımız için, herkesi hasım belliyoruz, bir vehim içinde yaşıyoruz, can düşmanlarıyla kuşatılmışız, kara saplı bıçağı kapan, sırtımızı delik deşik etmeğe teşne....

Kandavalılarımız var elbet. Koca bir İmparatorluğun terekesine kafadan sahip çıkınca, o Tarih'in vebalini de ister istemez üzerinize alırsınız. O zaman da eski kıyımların, zulümlerin hortlakları etrafınızda kol gezmeye başlar. Hele zâfiyetten gözlerinizin önünde sinekler uçuşuyorsa... Pireyi deve yapar, sineği de devekuşu sanırsınız. Gayri, gazete sütunlarında, TRT bültenlerinde, diliniz bir karış dışarda, koştur allah koştur... İki Ermeni Komitacısı bir diplomatımızı mı vurmuş, ossaat Karabekir'in çizmelerini ayağımıza geçirmeğe kalkarız! Deyyusların istediği de o zâten! Bizi zıvanadan çıkarmak! Müfritle ifrit, deliyle deli olunmaz! Olayın üstüne gidersin, önlemini alırsın, bu çılgınlığın gerisinde hangi çapanoğlunun yattığını iyice belirleyerek, kimlere çıkışacağını, kimlere veriştireceğini kestirirsin!, sonra da çalarsın baltayı musibetin köküne! Biz öyle mi yapıyoruz? Nerdeee!.. Atina'da bir ataşemiz mi katledilmiş, saldırıyoruz Yunan hükümetine, derken tüm 'Palikaryalar''ı bir çuvala doldurup basıyoruz çentikli sopayı! "Unuttunuz mu sizi nasıl denize döktüğümüzü, bre götü boklular!" diye!.. Ermeni komitacılarını kamplarda Yunan subayları eğitiyormuş! Her memleketin kuvvetli silahlıları arasından böyle gözünü kan bürümüş pezevenkler çıkar çıkmasına. Bunları da kökü kuruyasıca faşist mihraklar destekler; onları da milletleri birbirine düşürerek, aradan parsa kapmaya, üstlerine üslenmeye bakan emperyalist kukumavlar el üstünde tutarlar. Ama Yunan milleti, şükür Tanrı'ya,o pezevenklerden ibaret değil! İşçileri var, emekçileri var, helâl süt emmişleri var, Teodorakis'i var, Ritsos'u var bunun... Biçare Galip Özmen'in kahpece katli Yunanlılara karşı cihat hazırlıklarına yol açmakla da kalmıyor, aynı sepete Kürtler, Filistinliler çıngıraklı yılanlar halinde doluşturuluyor... Türkiye'yi bölme, çökertme tertiplerinin yeni bir evresiymiş bu! Türkiye Cumhuriyeti böyle iki salla-silkle pes edecekse, nerde kaldı "İlelebed payidar olacak son Türk Devleti" edebiyatı! Kolayberi sönmez bu şafaklarda yüzen alsancak. Onun için de biz korkmuyoruz. Yoksa, Milliyetçilik denince mangalda kül bırakmayanların böyle bir korkusu mu var ki?...

18 Temmuz 1980 günü Adana'da faşistlerce katledildi. Anısı özgürlük ve sosyalizm mücadelesinde yaşıyor.

İBRAHİM BİNGÖL
(1956......)

DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

Demokrat : 1136

Fatsa'da 16.7.1980 günü öldürüldü.

Anısı faşizme karşı mücadelede ve halkımızın kalbinde yaşıyor.

Ahmet ÖZDEMİR
(1961..–)

FATSA'DAN TÜM DEVRİMCİ ARKADAŞLARI
(Demokrat: 1117)

HALKIN DİLİNDEN

Koyulhisar'da kol gezen faşizm yok edilecek

Koyulhisar'dan bir okuyucumuz aşağıdaki mektubu yollamış. Mektubunun yayınlanmasını,konunun halka duyurulması açısından ve bahsedilen bölgenin tanıtıcılığı açısından yararlı olduğunu söylüyor. Mektubunu aynen yayınlıyoruz .

Örtülü MC hükümetinin iktidara gelmesiyle başlatılan memur kıyım ve sürgünleri, bölücü, yıkıcı,ülkeyi düşman kamplarına ve cephelere ayırıcı, kısacası faşist girişimlerin en önemlisiydi.

Asıl ilginç olan Sayın Orman Bakanı Hasan Ekinci, memleketimizin çocuğu ve Artvin halkının oylarıyla milletvekili olmuş bir vatandaş. Ve yine her ne hikmetse hemşeri bakan oylarını aldığı halkın çocuklarını ülkemizde faşizmin kol gezdiği, ağzı salyalı faşistlerin cirit attığı bölgelere sürmüştür.

Koyulhisar'da bu bölgelerden sadece biri. Üç bin nüfuslu, herkesin birbirini tanıdığı, birbirine akraba olduğu, yönetimin kilit noktalarına faşistlerin getirildiği bir kaza. Koyulhisar'da da halkın faşizme karşı tavrı gün geçtikçe belirginleşiyor ve faşizme karşı mücadele ediyor. Ama burjuvazi ve egemen güçler bu mücadeleyi kısa dönemli de olsa bastırabilmiş. Gözüne kestirdiği ilericileri gece yarısı evlerinden alarak işkence için Sivas Emniyet Müdürlüğüne göndermiş.(İşkence edilenler kazada en açık delil o arak karşılarındadır) Bununla da yetinmeyerek Giresun'un Şebinkarahisar Cezaevi'ne göndermiş. Halk bütün bu olanlardan sonra suskun ve tedirgin. Nedeni de halkın bilinçsiz oluşu. Devrimcilere, demokratlara sahip çıkamıyor.

Yukarıda yazılanlar Koyulhisar'ın genel görünümü. Daha önemlisi Orman İşletme Müdürlüğündeki faşist terör.

"Bana sağcılar suç işliyor dedirtemezsiniz" diyen Sayın Başbakan, memurunu mağdur eden Sayın Orman Bakanı, devletin memuruna sağ görüşlü, tescilli faşist bölge şefi Erdoğan Üçpınar, teşkilatın misafirhanesinde tabanca çekiyor, yine sağ görüşlü ve İşletmede ne aradığı meçhul "Ben genel müdürlerle karşılıklı içki içen adamım" diyen Reşadiye Orman Bölge Şefliğinin odacısı Ahmet Alper ağza alınmayacak küfürler savuruyor, yine İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi öğrencisi ve geleceğin Orman Bölge Şefi Sinami Uluocak, "Sizi Koyulhisar halkına peşinizden teneke çaldırarak kovduracağız"diye teraneler atıyor. Bu vatandaş daha öğrenci ve stajyerlik yaptığı işletmenin elemanını tehdit edebilecek olağanüstü bir güce sahip.

Tüm bu olup bitenler karşısında savcısı, hakimi, emniyet görevlileri taraflı davranıyor ve faşistlerin sırtını sıvazlıyor. Kimi de "Faşizmle komünizmin mücadelesi yapılıyor bana ne"diyerek suskun kalmayı tercih ediyor.

Evet Sayın Başbakan ve Orman Bakanı... Sağcılar suç işliyor hemde gözünü kırpmadan. Memleket memleket sürdüğün,'misafirhanelerde öldürüleceğiz, saldırıya uğrayacağız' endişesiyle sabahlara kadar nöbet tutup ve ertesi günde mesaiye gitmek zorunluluğu olan memurların can güvenliğini sağlamak zorundasınız. Biz bugünden yarını gören İnsanlarız. Yarını gördüğümüz için de ölümün geç veya erken gelmesini sorun etmiyoruz. Elbetteki doğal sürecin sonunda yaşam bitecektir ama faşist kurşunlarla değil. Eğer bizim can güvenliğimizi sağlamak gücüne sahip değilseniz biz kendi can güvenliğimizi hukuksal ve meşru yollardan sağlamak için yılmadan çabalayacağız.

KOYULHİSAR'DAN BİR YURTTAŞ

Fatsa'dan tüm "insanlara" bin selam!

Siz, "saatleri 48 saat ileri gidenler!" nerdesiniz?

Neden 3 maymuna döndünüz? Aslında kızmıyoruz size. Görevinizi yerine getirdiniz. Güneşe yatabilirsiniz...

Siz ve-sizin gibilerin sayesinde olanları kulağınızı açıp da dinleyin:

Suçları, insan olan, insanlıktan yana olan 1000'e yakın, genç-ihtiyar, kadın-erkek CHP'li, AP'li, MSP'li, kısaca halktan kişiler, işkencehanelere taşındı. Bir hafta süreyle aç-susuz bırakıldılar. İşkence gördüler. Hakarete uğradılar... Şimdi çıktı hepsi de. Faşizmin işkencelerin sökmediğini, sökmeyeceğini gururla,onurla söylemekteler... Ve eklemekteler:

"Şimdi anladık: evlerimiz ararken alınan paralarımızın, devlete yardım edip de maaş alamayan (alanlar da var ya) sivil faşist köpeklere verildiğini.

Evlerimizden alınan ziynet eşyalarımızın, valinin" aşk yaptırdığı" kadınlara hediye olarak verileceğini,

Cebimizden alınan çakmakların: evlerden, derneklerden toplanan on binlerce "yasak" kitabı yakmak için kullanıldığını,

"Biz buraya adam vurmaya geldik!" diyen resmilerin bu tümceyi önceden ezberlediklerini,

Okullara rastgele girip dolaşıp gidenlerin, okullların açılışına kadar sabırlı olamayan ve bu heveslerini hemen açığa vuran birkaç kaçık olduğunu

Yerel Öğretmenler Derneğine girip tüm eşyaları kırıp döktükten ve 90 bin liralık kitabı yaktıktan sonra, serinlemek için 20 bin liralık meşrubatı içtiklerini,

Yerel derneğin bir bölümü olan ve üzerinde TÖB-DER yazılı ve de kapısı mühürlü bulunan yer diye derneğin tümünü kapatanların (dış kapısına mühür vuranların), okuma-yazma bilmeyen bazı resmiler olduğunu, (Tüm-Der için de aynı uygulama söz konusudur. Hiç bir dernek yöneticisi çağrılmamıştır.)

Lokantasında yemek yedikten sonra "sen müslüman değil misin ulan! Ramazanda lokantanı niye açtın" ,diye sahibine hakaret eden polislerin, müslümanlık bizim tekelimizde anlayışından hareket eden bir acube olduğunu.

"Devlet güçlerine yardım eden" bir grup tasmalının, bir büfeye gelerek para vermeden 10 kilo sigarayı zorla alıp gitmelerinin: maskeleri düşen ve tutuklanan hemcinslerine üzülmelerinden kaynaklandığını,

Vali beylerin çağrısı üzerine, kemik kapmak için yarışa giren bazılarının, bazı polislere evlerinden bir oda ayırmalarının, tüm halk tarafından lanetlenerek yalnız kalmaları üzerine böyle yaptıklarını,

Birinin dışında tüm cami hocalarının kenti ilk 3 gün terketmelerinin, ezan yerine, muhbirlik çağrısını okuyarak günaha girmek istememelerinden kaynaklandığını,

Vali ve emniyet müdürünün esnafı dolaşarak " şimdi rahatsınız değil mi?" sorusu karşısında, esnafın dudak kıpırdatmasının (hayır-dua) olmayıp valiyle ilgili duvar yazılarını içlerinden tekrar ettiklerini,

Mahallelerden rastgele insan toplayanlara mahalle sakinlerinin "Yeter be! " diye karşı çıkmaları üzerine, eli boş dönenlerin, karakola hızla koşmalarının korkudan kaynaklandığını, ANLADIK...

Tüm bunları: bir gün Fatsa'ya yasa gelir umuduyla C.Savcılığına birer dilekçe ile ilettik.

Baskı ve İşkence yapanların korkularının dağlar kadar büyüdüğü, baskı ve işkence yapılanların faşizme karşı kinlerinin arttığı FATSA'dan tüm "insanlara" BİN SELAM!

Bir Grup Fatsa'lı

Fatsa sokaklarında

Mahpus kıldılar
Parmaklıklar ardına
Nice sevgileri
Nice sevgiler belirdi yeniden
Katlettiler acımadan
Yeni sevgiler doğdu yeni baştan

Ordu Karadeniz'de bir ordu
Ordu'da saray
Saray'da Hükümdar
Ordu'da ne korku
Ne katliam var
Bundan memnun değil Hükümdar

Fatsa bir inci
Fatsa yüreğim
Yüreğimde sevgi
Sevgimde güzellik var
Memnun değil Hükümdar
Memnun değil saray

Fatsa bir inci
Fatsa yüreğim
Yüreğimde tutkuyu
Koparmak isterler
Ve maskeli köpekler
Fatsa sokaklarında.
Fatsa sokaklarında,
Maskeli itler
Ne koku alır
Ne kuyruk kıvırırlar

Kulakları seste
Korkuları içinde gizli maskenin
Ve daha neler gizleselerde
Gün ışıyıncaya kadar ürerler

M.SALMAN

KÜÇÜMEN

Haslet Soyöz

DÜŞÜNCE ALANI

özel hava yolu şirketleri

- VAROLAN DURUM GİDEREK ÖZEL UÇAK İŞLETMECİLİĞİNDE CİDDİYETSİZLİĞİ ARTIRACAKTIR. BÖYLE BİR ORTAMDA BU ÖZEL GİRİŞİM DENEMELERİ NASIL AYAKTA KALACAKLAR? DAHA DOĞRUSU SİVİL HAVACILIK HEDEFLERİ: TAŞIMACILIK YAPMA İSTEKLERİ ÇERÇEVESİNDE GELİŞMELERE NASIL DAYANABİLECEKLER? YOKSA ORTADA SİVİL HAVACILIK DIŞI HEDEFLERİ Mİ VAR? TAŞIMACILIKTAN ZARAR EDİP TAŞIMACILIĞI BİR KILIF GİBİ KULLANIP BAŞKA İŞLER Mİ DÜŞÜNÜLÜYOR?

- BUNDAN BEŞ YIL KADAR ÖNCE YAPILAN BİR TOPLANTIDA SİVİL HAVACILIK ÖRGÜTÜ TEMSİLCİLERİ MİNİBÜSÇÜLÜK ANLAMINDAKİ ÖZEL HAVA YOLU İŞLETMECİLİĞİNİ SAVUNUR DURUMA GELİNCE BİR BAKANLIK TEMSİLCİSİ 'BUNA İZİN VERİRSENİZ GÖKTEN CESET YAĞAR' DEMİŞTİ. SİVİL HAVACILIKTAN ŞÖYLE BİR YANIT GELMİŞTİ. "YAĞARSA YAĞAR. NE YAPALIM BU DA KALKINMANIN BEDELİ"

Atila ALPÖGE
Ulaşım Uzmanı

Yeni yeni hava yolu şirketleri kuruluyor, bazılarının kuruluşu da konuşuluyor. Aslında bu olay yeni bir oluşum değil. Yalnızca su üstüne çıkışı yeni. Çünkü bu konu bazı çevrelerde en az beş yıldan beri tartışılmakta idi.

Özel hava taşımacılığı olmaz değil. Birçok ülkede örnekleri görülüyor. Ülkeler ulusal bir hava yolu şirketini yaşatıyor, özenle ve başarılı bir yönetimle dimdik ayakta tutuyor. Bunun yanında bir iki özel kuruluşta göze çarpıyor, ancak bunlar da ciddi bir kuruluş olarak ortaya çıkıyorlar.

Konuyu bir de Türkiye boyutunda incelediğimiz zaman ilginç bazı noktalar dikkati çekiyor. Bunları kısaca sıralamakta yarar var.

1- Uzun bir zamandan beri, ama yoğun olarak 5-6 yıldan beri, Türk Hava Yolları gittikçe artan bir bunalıma itildi. Gelen her yönetim gideni aratır hale geldi. Yönetim kalitesi son derece düştü. Sıradan bir aile şirketinde bile görülemeyecek kayfi bir yönetim tarzı ortaya çıktı. Düzen fikri, müessese fikri ayaklar altına alındı. Tayinlerde, terfilerde eskiden varolan, ya da eskisi yetersiz olduğu için geliştirilmeye çalıştırılan kurallar, sistemler darmadağın edildi. İnsan gücü erozyonu en üst düzeye çıktı. Çalışanlarda işlerine sevgi ve bağlılık, çalıştığı kuruluştan gurur duyma, iş yapma zevki neredeyse yok oldu. Bu bunalım değişik çevrelerde, "Türk Hava Yolları sorunundan artık çıkış yoktur. THY düzeltilemez bile" gibisinden görüşler yarattı. Çözüm yolları olarak THY'nin şirketliğini kaldırıp sıradan bir kamu kuruluşuna döndürmek, kapatıp yeniden kurmak, özel havacılık kuruluşlarının da doğmasına olanak tanıyarak bir rekabet ortamı yaratmak, THY'yi toptan özel kesime devretmek tartışılmaya başlandı. Uzun bir süreden beri tartışılıyor. Doğal olarak böyle bir ortam birçok kişinin işine yaradı. Yabancı uçak şirketleri acentalar, hatta bir zamanların uçak satıcılarına... Şimdilerde böyle bir ortam özel işletmecileri cesaretlendiriyor. Onların istedikleri gibi girişimde bulunabilecekleri bir ortam yaratıyor.

2- İlginçtir ve belki de başka bir sektörde görülmeyen bir özelliktir, bir ülkenin hava yolu şebekesi ve işletmeciliği o ülkenin dış siyasal ilişkilerinin ve ekonomik ilgilerinin tam bir aynasıdır. Özel girişimlerde ise, bunu göremiyoruz. Türkiye'nin ekonomik açıdan en zorlandığı bir dönemde, sorunların son derecede ağırlaştığı bir noktada ortaya çıkıyorlar. Bunların uzun süreli hedefleri var mıdır? Bunlar ciddi ve yıllar boyu yaşıyacak, müesseseleşecek bir anlayışla mı ele alınmaktadırlar? Bunlar birer ciddi girişim midir? Yoksa ülkemizde sık sık görüldüğü gibi birer vur-kaç olayı mıdırlar? Hani bir ara eczanelerin bankaların herbir köşeyi sardığı gibi bir gelişme midir?

3- Genellikle sivil havacılık ciddi sıkıntılarla karşı karşıya... Maliyetler hızla artıyor. Yolcu artışının sıkıntıları var. 1980'li yılların sıkıntılı yıllar olması havacılığı da korkutuyor. Böyle bir ortamda bu özel girişim denemeleri nasıl ayakta kalacaklar? Daha doğrusu sivil havacılık hedefleri, taşımacılık yapma istekleri çerçevesinde gelişmelere nasıl dayanabilecekler? Yoksa ortada sivil havacılık dışı hedefler mi var? Taşımacılıktan zarar edip, taşımacılığı bir kılıf gibi kullanıp başka işler mi düşünülüyor?

4- Havacılığın bazı maliyetlerini kim karşılayacak? Kârlı bölümleri özel girişimlere bırakılarak, külfetli, sıkıntılı ve pahalı hizmetleri kamu mu yüklenecek? Yoksa kamu 24 Ocak kararlarında dendiği gibi "maliyetin neyse onu ödersin, ona taşırsın ben desteklemem" diyebilecek midir? Gerçek maliyetleri özel kuruluşlara aktaracak mıdır?

5- Bu döviz sıkıntılarının olduğu ortamda, yeni girişimlerin uçakları nasıl sağlanacaktır? Uçak alım projesi THY'de yürütülürken, THY'nin işletmesinde olan uçaklar bu kuruluşlara kiralanacak mıdır.

6- Daha daönemlisi, bu kuruluşlar sivil havacılık açısından özenle denetlenebilecek midir? Güçlü bir sivil havacılık örgütü yaratılıp güvenilir bir denetim mekanizması oluşturulacak mıdır? Uçak uçurmak şehirlerarası otobüs işletmeye benzemediğinden sıkı bir denetim şart oluyor. Oysa şu anda bunu sağlayacak tutarlı bir havacılık örgütü yok. Varolanın da hali acıklı durumda. Bu olgu, giderek özel uçak işletmeciliğini minibüs şoförlüğüne dönüştürür. Ciddiyetsizliği ve tehlikesiyle birlikte. Bundan beş yıl kadar önce Ulaştırma Bakanlığından benzeri konuda yapılan bir toplantıda sivil havacılık örgüt temsilcileri minibüsçülük anlamındaki özel hava yolu işletmeciliğini savunur duruma gelince, başka bir Ulaştırma Bakanlığı temsilcisi" buna izin verirseniz gökten ceset yağar" demişti. Sivil havacılıktan şöyle bir yanıt gelmişti: "Yağarsa yağar, ne yapalım, bu da kalkınmanın bedeli."

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

9 AĞUSTOS

1969 Oleyis Sendikası 369 işçinin çalıştığı Büyük Tarabya Oteli'nde sözleşme görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine greve başladı.

1973 Petrol-İş Sendikası'na bağlı işçiler İskenderun ve Yarımca'daki gübre fabrikalarında ücret konusundaki anlaşmazlık nedeniyle greve başladılar.

1975 DYF–İş'le Devlet Demiryolları Müdürlüğü arasında bir süreden beri devam eden anlaşmazlık sonucu 40 bin işçi greve gidiyor.

1979 HÜSEYİN ATEŞ adlı İGD'li genç İstanbul Sefaköy'de duvarlara yazı yazarken faşistlerce vurularak öldürüldü.

Polonya'da devletin denetimi giderek azalıyor

● Polonya Komünist Partisi'nin gazetelerinden biri olan Trybuna Ludu: "Fiyat artışları, bürokrasinin gevşekliği, yeni bir zenginler sınıfının ortaya çıkması, işçileri haklı olarak direnişe sevketmektedir."

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Polonya'da devlet kurumlarının toplumsal yaşam ve ülkedeki gelişmeler üzerindeki denetiminin gittikçe azaldığı, son günlerde meydana gelen değişikliklerle açıkça gözlemleniyor.

Altı ay önce parti içindeki tasfiyeler sonucu iktidara gelen ve daha önceki yöneticilere göre daha ılımlı bir kanadın temsilcisi olan Edvard Babiuch hükümeti, önemli reformlar yapılacağını vaadetmişti.Hükümetin , SSCB ile ekonomik ilişkileri azaltıp, Batıya yönelmesi, grevci işçilerin taleplerini kabul etmesi, toprak sahiplerine tavizler vermesi, bu yeni politikanın sonucu olarak görülüyor.Ayrıca, Devlet Başkanı Gierek'in bir süre önce Brejnev'le yaptığı beklenmedik görüşme yeni gelişmelerin yansıması olarak değerlendirildi.

Polonya son aylarda büyük ekonomik zorluklarla karşı karşıya.Tarımda üretimin düşmesi, fiyatların yükselmesi, dış borçların artması, enerji açığı gibi sorunlar, üst üste yığıldı.

İşçi ücretlerinde bugüne kadar yapılan 10 milyar zlotis'lik(yaklaşık 26 milyar TL) artışa, son olarak 4 milyar zlotis'lik daha (11 milyar TL.) eklendi.Dış borçlar da, 19 milyar dolara ulaştı.Yetkililer, bundan böyle birincil mallar ve enerji ithalatında Sovyetler Birliği'ne değil, Batı'ya yönelineceğini, bu amaçla, Avrupa ülkeleriyle anlaşmalar imzalandığını belirttiler.

Polonya'da geçtiğimiz aylarda başlayan işçi grevleri, gittikçe yaygınlaşıyor.Yetkililer, önceleri işçilerin ücret artışı ya da fiyatlarda indirim gibi taleplerinin reddedileceğini söylediler se de, artık bu tavırlarını değiştirerek, hemen her grevde istenilenleri kabul ediyorlar.

1970 ve 79'da da başgösteren grevlere polisin müdahale ettiği hatırlanırsa, bu yeni tutumun oldukça önemli bir değişiklik olduğu söylenebilir.(Reuter Haber Ajansı da, bu konuda yaptığı yorumda, Polonya'nın artık değiştiğini ileri sürdü.)

Polonya basınında son günlerde çıkan yazılar ve yorumlar da bu değişikliğin bir göstergesi olarak değerlendirildi.

Partinin organlarından biri olan Trybuna Ludu, 4 Ağustos tarihli sayısında, işçi grevlerinin nedenleri konusunda şu görüşlere yer verdi:

"Dükkanların önünde oluşturulan kuyruklar, fiyat artışları, bürokrasinin gevşekliği, spekülasyonlar, rüşvetler ve herşeyi elde edebilen yeni bir zenginler sınıfının ortaya çıkması, işçileri haklı olarak direnişe sevketmektedir."

Polonya'da birçok resmi gazetenin sütunlarını işçilere açtığı ve gazetelerde hergün durumlarından ve işyerlerindeki yolsuzluklardan yakınan işçilerin mektuplarının yayınlandığı görülüyor.

Grevlerde, işçiler sendika temsilcilerini bir yana bırakarak, yetkililerle kendileri pazarlık yapıyorlar.İşçilerin yavaş yavaş Toplumsal Öz Savunma Komitesi(KOR) adlı yeni bir örgütlenmeye yöneldikleri gözlemleniyor.Bu komitenin yönetiminde olan Jaçek Kuron ve yakın taraftarları ise, Batı yanlısı olarak tanınıyorlar.Ancak, yine de, komitenin yapısı ve örgütlenmesi hakkında henüz kesin bilgiler edinilmiş değil.

Hükümet, son aldığı kararlarla toprak sahiplerine de büyük ödünler verdi. Yeni ekonomik önlemlerle , özel aile çiftçiliğinin özendirilmesini, özel tarım ve hayvancılığın geliştirilmesini kararlaştırdı.Başta şeker ve tahıl olmak üzere, gıda maddelerinin çoğunun 1973'ten bu yana dışardan ithal edildiği, bu durumun üstesinden gelebilmek için özel tarım girişimciliğinin destekleneceği açıklandı:

Bilindiği gibi, 1978 yılında yayınlanan devlet istatistiklerine göre. Polonya'da özel tarımsal alanlar, toplam tarımsal alanların % 78'ini, devlet çiftlikleri %18'ini, kooperatifler ise %3'ini oluşturuyor.Bu nedenle, kırsal alanlardaki mülk sahipleri, politik yaşamda büyük etkinliğe sahip.

DİN ADAMLARI MUHALİFLERİ DESTEKLİYOR

Şili'de kilise ile cunta arasındaki gerilim gittikçe artıyor

● KİLİSEYE AİT LOKALLERİN SILAHLI SALDIRIYA UĞRAMASI, DİNİ YAYIN YAPAN RADYOLARDA ÇALIŞAN GAZETECİLERİN TUTUKLANMASI, ASKERLERİN KİLİSELERİN İÇİNE KADAR GİREREK BURALARDA SAKLANAN MUHALİFLERİ YAKALAMASI, DİN ADAMLARININ CUNTA'YI SERT BİR BİÇİMDE ELEŞTİRMESİNE YOL AÇTI.

● REJİMİN ÖNEMLİ TEMSİLCİLERİNDEN AVUKAT RODRİGUEZ: 'KOMÜNİSTLER ŞİLİ KİLİSESİNİN İÇİNE SIZMIŞLARDIR. DİN ADAMLARI MİR MİLİTANLARINA BİLE YARDIM ETMEKTEDİR"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Pinochet Diktatörlüğüyle, muhalifleri destekleyen Şili Katolik Kilisesi arasındaki ilişkiler gittikçe bozuluyor. İki taraf son günlerde birbirlerini şiddetle suçlamaya başladılar.

Son olarak Kiliseye ait radyolarda çalışan iki gazetecinin askerler tarafından kısa bir süre tutuklanması, kilisenin lideri Kardinal Raul Silva'nın sert tepkisiyle karşılaştı. Bilindiği gibi, Kardinal, bundan bir süre önce, ölümle tehdit edilmişti.

Birkaç hafta önce önemli dini kuruluşlardan biri olan ve işsizlere yiyecek ve barınak yardımı yapan Vicaria'ya ait aşevleri ve lokaller Şili Gizli Haberalma Servisi DİNA'ya bağlı "İntikam Komandoları" tarafından roketler ve otomatik tüfeklerle taranmıştı. Daha sonra askerler bazı kiliselerin içine kadar girerek, buralarda saklanan rejim muhaliflerini tutuklayıp götürmüşlerdi.

Öte yandan Pinochet diktasının başlıca "ideologlarından" olan avukat Pablo Rodriguez,şu açıklamayı yaptı:

"Şili Katolik Kilisesi'ne komünistler sızmıştır. Din adamları, MİR (Devrimci Sol Hareket) adlı yeraltı örgütünün militanlarına açıkça yardım etmektedir."

Bu suçlamalara karşı Kilise, Cunta'yla olan ilişkilerini iyice kesti. Kardinal Silva, bir açıklama yaparak, 11 Eylül 1973 darbesinin yasalara aykırı olduğunu ve o günden sonra kurulan Pinochet diktasının insan haklarını çiğnediğini ileri sürdü. Kardinal, Kilise'nin yoksullara ve muhaliflere yardım yapmakla "görevinin dışına da çıkmadığını" ileri sürdü.

Şili Kilisesi, eskiden beri ilerici karakteriyle tanınmaktaydı. Din adamları, Allende'nin mitinglerine ve resmi törenlerine katılırlardı. Hatta Kardinal Raul Silva, Fidel Castro 1972 yılında Şili'yi ziyaret ettiğinde kendisine bir İncil hediye etmişti.

Darbeden sonra askeri rejim tarafından büyük baskılara uğrayan,birçok üyesi tutuklanan ve işkence gören Kilise, muhalefet hareketinin içinde yer almaktadır.

İsrail hapishanelerindeki Filistinlilerin açlık grevi sürüyor

İsrail hapishanelerindeki siyasi baskıları ve kötü yaşam koşullarını protesto ederek açlık grevi başlatan 300'e yakın Filistinli tutuklu direnişlerini sürdürüyor.

Filistinli tutukluların aileleri de yaptıkları gösterilerle, direnen tutuklulara destek olduklarını açıklıyorlar. İsrail'de tutuklu bulunan Filistinlilerin insanlık dışı koşullar ve yoğun bir siyasi baskı altında tutulması, tüm dünya kamuoyunda tepki yaratırken, İsrail'li yetkililer ise konuya ilişkin olarak şunu söylediler:

"Burası bir cezaevidir, tatil kampı değil!"

Bilindiği gibi daha önce de iki Filistinli tutuklu, hapishanelerdeki kötü koşulları protesto ederek açlık grevi yapmışlar, uzun süren eylemlerinin sonunda da kendilerine İsrail yetkililerince zorla yemek yedirilmesi üzerine ölmüşlerdi.

Fotoğrafta açlık grevinin sürdüğü Nafha hapishanesindeki Filistinli tutuklulardan bazıları görülüyor.

İsrail'de Adalet Bakanı'ndan sonra Gizli İstihbarat Şefi de istifa etti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Kudüs'ü İsrail'in "ebedi başkenti" ilan eden Begin hükümeti, ülke içinde muhalefetin de zorlamaları ve tepkisiyle gittikçe desteğini yitiriyor.

Adalet Bakanı Samuel Tamir'ın istifasından bir kaç hafta geçmeden gizli istihbarat servisi MOSSAD Başkanı Abraham Akhatuv'da görevden ayrıldığını Begin'e yolladığı bir mektupla açıkladı. Akhatuv'un istifasının yıl sonunda yürürlüğe gireceği bildirildi. Akhatuv, altı yıldır MOSSAD'ın şefiydi.

Adalet Bakanı Samuel Tamir, Başbakan Begin ve MOSSAD, parlamento içi ve dışı muhalefet partileri tarafından,Filistinli belediye başkanlarına yapılan suikastlere dolaylı olarak karışmak, bu olayların sorumlularını yakalayamamak ve Ben Gemuşim adlı siyonist faşist örgütü desteklemekle suçlanıyorlardı.

Bilindiği gibi çeşitli iç ve dış sorunlarla yıpranan Begin hükümetinden son birkaç ay önce birçok bakan istifa etmişti.

Salvador'da gerillalar üç kentte saldırıya geçti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

El Salvador'da gerillaların askeri güçlere karşı üç kentte birden saldırıya geçtiği bildirildi. Potonice, Dulce Nombre de Maria ve Ouezaltepegue adlı kentlerde süren yoğun çarpışmalarda son iki günde yüze yakın Ulusal Muhafızın ve altı gerillanın öldüğü öğrenildi.

Öte yandan sivil faşist "Ulusal Selamet Ordusu"nun saldırı ve suikastler düzenleyerek orduya yardımcı oldukları, gerillalarla faşistler arasındaki çarpışmaların da sürdüğü ve bu çatışmalarda da en az 100 kişinin öldüğü öğrenildi.

Kilise yetkilileri de son yaptıkları açıklamalarda ocak ayından bugüne kadarki katliamlarda ve çarpışmalarda ölenlerin sayısının 5000'i aştığını bildirdiler.

Bu arada Başkent San Salvador yakınlarında iki kentte de Ulusal Muhafızlar'ın gerillalara saldırdığı ve çıkan çatışmada altı gerilla ile bir Ulusal Muhafızın öldüğü cunta tarafından açıklandı

EKONOMİ

ABD'li tarım uzmanı Türkiye'de soya fasulyesi üretilmesini önerdi

EKONOMİ SERVİSİ

ABD çokuluslu tekellerin uzmanı olarak bilinen Lloyd Reid, T. Sınai Kalkınma Bankası için yaptığı bir araştırmada, Türkiye'nin soya fasulyesi ekimini yaygınlaştırmasını önerdi. ABD'li uzmana göre Türkiye de bugün 400-500 bin hektar dolayında arazi buğday, ayçiçeği, pamuk, şekerpancarı ve mısır üretimini bozmadan soya fasulyesine tahsis edilebilir ve bu düzeyde bir üretim ortalama 800 bin-1 milyon ton soya fasulyesi anlamına gelir.

Soya fasulyesi ekimini yaygınlaştırmak için hükümetin taban fiyatlarını yüksek tesbit eden bir teşvik politikası izlemesi gerektiğini belirten Reid, kısıtlı miktarlarda üretilen soya küspesinin öncelikle et tavuğu besiciliğinde kullanılması gerektiğini, küspe üretimi arttıkça da ikinci önceliğin yumurta tavuğu besiciliğine tanınması gerektiğini belirtti. Reid'e göre bu iki öncelik sonrasında küspe, süt ineği besiciliğinde kullanılmalıdır. 1000 ton soya fasulyesinin işlenmesi için gerekli fabrika yatırımlarının 1.3 milyar dolar olduğunu ve bu tutara ulaşım, ithalat, inşaat ve girdilerin dahil olmadığını belirten Reid, bu konuda ABD'li makina firmaları ve müteahhit firmalardan alacağı bilgileri iletebileceğini belirtti.

Konuyla ilgili uzmanlar, ABD'nin Brezilya ve Arjantin'de uygulamaya koyduğu "soya fasulyesi projesi"ni Türkiye'de uygulamak istediğini belirterek ABD'nin bir taraftan soya fasulyesi ektirerek bu ürünün işleneceği makina teçhizatı Türkiye'ye satmak istediğini, uzun vadede de bu ürünle hayvan besiciliğini özendirerek Türkiye'yi emperyalist işbölümü içinde ihracata yönelik "sütçü, kasap, tavukçu" yapmak istediğini öne sürdüler.

KÖY-KOOP Genel Başkanı: 1980'de gübre fiyatları yüzde 500-700 arttı

ADANA (DEMOKRAT)

Kısa adı ADAKO Birlik olan Köy-Koop Adana Birliği 9. Olağan Genel Kurulu Adana'da yapıldı. 75 Köy Kooperatifinin ortak olduğu ADAKO Birliğin genel kurulunda, bir açış konuşması yapan Köy-Koop Genel Başkanı Nedim Tarhan, demokrasiye ve özgürlükleri yok etmeye yönelik girişimleri eleştirdi. Ve 1980 yılı içerisinde gübre fiyatlarının yüzde 500-700 oranında arttığını bildirdi.

Köy-Koop Genel Başkanı Tarhan, hükümetin ekonomi politikasını eleştirerek kooperatiflerin desteklenmek yerine köstheklendiğini belirtti ve "hükümet Anayasayı değiştirme, demokrasi ve özgürlükleri yok etme girişiminde bulunmaktadır" dedi.

Tarım politikasına da değinen Tarhan tarım girdilerinde dış alım ve üretimde tekelci sermayeye öncelik tanındığını ifade etti, "gübre fiyatları 1980 yılı içerisinde yüzde 500-700 oranında, traktör fiyatları yüzde 400 oranında, tarımsal mücadele ilaçları fiyatları yüzde 300 oranında artırılmıştır." şeklinde konuştu.

Tarım ürünleri destekleme politikasında zenginden yana fiyat saptaması yapıldığını kaydeden Tarhan, köylülerin borçlarını ödeyemez duruma geldiğini belirterek sömürü ve baskı düzenine karşı köylülerin kooperatiflerde birleşmesi gerektiğini ileri sürdü.

Köy-Koop Genel Başkanı konuşmasının son bölümünde ekonomik ve demokratik taleplerini anlatırken şunları söyledi :

"1-Toprak dağılımındaki dengesizliği gidermek amacıyla "demokratik toprak reformu" yapılmalıdır.

2- Anayasamızın 51. maddesi uyarınca devlet kooperatifçiliğin gelişmesini sağlıyacak önlemleri almalıdır.

3- Tarım sigortası yasası, tarım iş yasası, köylü sağlık ve sosyal güvenlik yasaları çıkartılmalıdır.

4- Kooperatifler üzerindeki ekonomik ve anti-demokratik baskılar kaldırılmalı ve özgürlüğümüz engellenmemelidir.

Tarhan ayrıca, faşizme karşı daha etkin bir mücadele vermek için tüm demokrasi güçlerini eylem birliği yapmaya çağırdı.

GÖSTERGE

"Hevay-i aşk eser serde..."

Arslan Başer KAFAOĞLU

Yukardaki şiirin tamamı şöyle
"Hevay-i aşk eser serde
Efendim nerde ben nerde?"

Bu şiir, içinde bulunulan ortamı, karşısındakinin derdini anlamadan laf eden yazı yazan ve hareket eden kişiler için söylenmiş bir şiirdir. Parlamentomuzun hali için her an akla gelecek bir şiir...

Ülkede silahlı saldırılarda ölenlerin son haftadaki toplamı 100 kişiyi aştı. Fiyatlar ateş pahası,60 bin işçi grevde, 165 bininin grevi ertelenmiş. Her şey bir yana,bütçe ödenekleri yasayla verilmiş sınırı en az 250 milyar lira aşmış,Kudüs'ün İsrail devletinin başkenti oluşu dolayısıyla ORTA DOĞU kaynıyor. Cumhurbaşkanı seçilememiş. Sıkıyönetime karşın devlet egemenliği sallanıyor. Yer yer kentler faşistlerce işgal edilmiş. Ve parlamentomuz çalışamıyor. Herhalde "olmaz böyle şey" diye bağıranların sesi o kadar gür de olsa,egemenlerimize, temsilcilerimize duyurulamıyor.

Bir ülkede üretim halkın değil bir avuç paragözün çıkarlarına uygun biçimde ayarlanırsa;bu ülkede her şey hukuka değil vurguna göre ayar edilmişse; bu ülkede adam öldürenler hapisten kaçar siyasal sendikal haklarını kullananlar baskıyla susturulup sindirilmek istenirse, bir ülkede taşlar bağlanır da köpekler serbest bırakılırsa, o ülkenin düşeceği durum işte bu gün Türkiye'nin düştüğü durum olur.Hapishaneden 22 kişi kaçarda 20 gün sonra farkına varılır, Ağca'yı haber veren hapishane den kaçan faşist canilerce adresi ismile öğrenilip katledilir, vapurlar dolusu kaçak mal getirenler yasal kovuşturmadan kurtulur.. Olan garip basın organlarına, canını kurtarmak için meşru savunmaya geçmiş kişilere, partizanlığı bırakmış görevini yapan memur ve yargıçlara olur. Böyle bir ortam da da parlamento toplanamaz bir türlü, çünkü ülkede her çivi yerinden çıkmıştır.

Biz bunun, bu işlerin buraya varacağını bildik yıllarca önce ve yazdık yıllar boyunca. Az gelişmiş bir ülkede "piyasa"yı kollayarak ekonomiyi, kodamanları kollayarak sosyo-politik yaşamı düzenlemek isteyenlerin, bu halkı felakete götüreceklerini yıllardır yazarız. Bir ülke ki, ciklet yapan kredi bulur da bakır çıkaran bulamaz, bir ülke ki KİT'ler, halkın malı kuruluşlar özel kesime yağma ettirilir, bir ülke ki devlet memuru yanlış vergi ve bütçe politikalarıyla "muhtaç durumlara" düşürülür,o ülkede olmayacak şey yoktur. İktidarlar paniğe uğradıkça yanlış yolda,emekçiye baskı yolunda artırırlar baskılarını, ekonomik yaşamda zengini zengin yapmayı sürdürürler. Yanlışlar insanları o kadar birbirinden uzaklaştırır ki, parlamenterler gibi bir birine çok benzeyenler bile anlaşmazlığa düşerler.

Şu anlaşılmasın: Toplansalar, bu felsefeyle, bu yönelişle bir şey yapacaklar. Hayır yapamazlar. Baskı yasaları getirirler, suçsuzları daha çok baskıya alırlar. Parlamento'nun "oluş nedeni" bütçe hakkı iken,yasal yeteneklerin 250 milyar lira aşmasına bakmazlar da,baskı yasalarını daha da kökleştirirler, bu uğurda bütçeye yeni yükler getirirler. Dış politikayı konuşmazlar da "sen iyiydin ben iyiydim" kavgasını yaparlar. Ama yanlış yaklaşım bu parlamenterleri değil iyi işler, gereksiz işler, hepsinin siyasal felsefesine uyan işleri yapmakta bile onların akıllıca, serin kanlılıkla konuşmalarını önler. Hapishanelerden kaçanlar, içerde kalanların sayısına yaklaşacak neredeyse, ama bu bile onların sağırlarla dilsizlerin konuşması şeklindeki tutumlarını sürdürmekten alıkoyamaz...

Kapital birikimi olmadan kapitalizm böyle olur... Neden şaşıyorsunuz anlıyamıyorum... İş,"vatan, millet, sakarya" heyacan ve coşkusuyla değil, bilim ve akılla olaylara bakıp önlemleri almaktadır.

ÜSKÜDAR 1. SULH HUKUK HAKİMLİĞİNDEN
GAYRIMENKUL SATIŞ İLANI
1979 / 43

Çetin Akşenkal, Metin Akşenkal, Meryem ve Mizide Akşenkal'ın hissedarı olduğu Üsküdar Kuzguncuk Mahallesi Veznedar Berberoğlu Sokağında 112 pafta 653 ada 31 parsel sayılı 74.67 M2 miktarında kargir paratmanın tamamı hissedarlar arasında taksimi kabil olmadığından şuyuun izalesine dair verilen kararın kesinleşmesi üzerine Zehra Mezide Akşenkal'a ait 6/12 hissesi intifa hakkı ile yükümlü olarak açık artırmaya çıkarılmıştır.

MUHAMMEN KIYMETİ: 24.6.1980 tarihinde verilen rapora göre gayrimenkulün değerinin, 3.220.000,-TL. (üç milyon ikiyüz yirmi bin lira) kıymete mütehammil olduğu açıklanmıştır.

İMAR DURUMU:İstanbul Belediyesi İmar Müdürlüğü'nce düzenlenen 23.5.1980 gün ve 2845 sayılı imar durumunda taşınmazın tamamı üzerine bitişik nizamda 9.50 metre yükseklikte bina yapılabileceği görünüm üç katı geçmiyeceği bodrum katta iskan yapılamıyacağı bildirilmiştir.

HALİ HAZIR DURUMU: Yine bilirkişi tarafından verilen raporda taşınmaz üzerinde bir kısmı bodrum, bir bodrum, zemin iki normal kattan oluşan kargir bir apatman binası bulunmakta binada kısmi bodrum depo, diğer katlar birbirlerinden müstakil apartman dairesi şeklinde kullanılmakta yaklaşık 70 M2 brüt alan üzerine inşaa edilen apartmanın bodrum ve zemin kat dairelerinde iki oda bir hol mutfak ve banyo birinci ve ikinci kat dairelerinde ise üç oda bir hol mutfak ve banyo bulunmakta zemin kat giriş boşluğunda bodrum kat ise 4 daireye ait kömürlüklerin burada bulunmasından dolayı diğerlerine nazaran daha küçük faydalı alana sahip çanın (5,40x3,05) metrekarelik kısmı karo mozaik kapılı müşterek kullanılabilir teras şeklinde diğer kısımları kiremit örtülü durumda olduğu bildirilmiştir.

BİRİNCİ AÇIK ARTIRMASI: 19.9.1980 Cuma günü saat 14.00'den 14.30'a kadar yapılıp muhammen kıymetinin %75'ini bulduğu takdirde o gün katı ihalesi icra kılınacaktır. Aksihalde en çok arttıranın taahhüdü baki kalıp satış 10 gün müddetle uzatılarak;

İKİNCİ AÇIK ARTIRMASI: 29.9.1980 Pazartesi günü saat 14.00'den 14.30'a kadar yapılacağından o gün en çok artırana katı ihalesi icra kılınacaktır.

İşbu gayrımenkul üzerindeki ipotekli alacaklılarla diğer alakadarların faiz, masraf hususi ile alacaklarına ait belgelerini 15 gün içinde satış memurluğuna ibraz etmeleri aksi halde tapu sicili ile hakları sabit olmadıkça satış bedelenin paylaştırılmasından hariç bırakılacaklardır. Birikmiş vergiler ve satış tarihine kadar icare borcu hissedarlara tapu harcı tellaliye resmi ve ihale pulu taviz bedeli müşteriye aittir. Satış peşin para ile icra İflas Kanunu ve tapu kaydı mucibince satılır. Şartname ilan tarihinden itibaren herkesin kolayca görüp okuyabileceği mahkeme koridorundaki hususi tahtaya asılmıştır. Şartname örneğinden almak isteyenler 1600 kuruşluk pul gönderdiklerinde bir örneği gönderilecektir. Müşteri talep ettiğinde satış bedelini yatırmak üzere 20 gün mehil verilir. Fazla bilgi almak isteyenler 1979/43 sayılı satış dosyasını tetkik edebilirler. Müşterilerin yazılı gün ve saatlerde muhammen kıymetin %10 nisbetinde teminatla birlikte satışın yapılacağı Üsküdar 1.'nci Sulh Hukuk Mahkemesi kaleminde hazır bulunmaları ilan olunur. 28.7.1980

(Basın— 5775) —1144

TELEFON İNTİFAI SATIŞ İLANI
İSTANBUL 8. İCRA MEMURLUĞUNDAN
1980/6372

Hacizli 90.000.- lira kıymetindeki 43.21.37 sayılı telefon intifa hakkı İstanbul 8. İcra Dairesi salonunda açık arttırma suretiyle satılacaktır. İlk satış 20.8.1980 günü saat 16.30-16.45 arasında yapılacaktır. O günü kıymetin %75 ine istekli bulunmadığı takdirde 21.8. 1980 tarihinde aynı yer ve aynı saatte ikinci satış yapılarak en çok fiyat verene ihale edilecektir. Dellaliye ve damga resmi alıcıya aittir. İsteklilerin mahallinde hazır bulunmaları tebliğ ve ilan olunur. 17.7.1980

(B.5788)-1138

PETROL-İŞ SENDİKASINDAN

Sendikamız, İstanbul-Levent Esentepe Kasap Sokak No. 13'de kurulu İlsan İlaç Sanayii A.Ş. işyerinde çalışan üyeleri adına anılan işyeri işvereni ile toplu iş sözleşmesi yapcaktır.

275 sayılı Yasanın 12. maddesi uyarınca duyurulur.

(B.5780)-1140

DUYURU

Petrokimya Yapı-İş sendikası başkanlığından bildirilmiştir.

Sendikamız Aliağa'da kurulu Petkim Petro-Kimya A.Ş. Aliağa kompleksi grup başkanlığı işyeri işvereniyle, üyelerimiz adına toplu iş sözleşmesi yapılacaktır. 275 sayılı yasa uyarınca duyurulur.

YÖNETİM KURULU

Demokrat: 1138

PETROL-İŞ SENDİKASINDAN

Sendikamız, İstanbul-Karaköy, Mumhane caddesi Taşçılar İshanı No : 20/2 de kurulu Petkim Petrokimya A.Ş. İstanbul İrtibat Bürosu işyerinde çalışan üyeleri adına anılan işyeri işvereni ile toplu iş sözleşmesi yapacaktır. 275 sayılı yasanın 12. maddesi uyarınca duyurulur.

(B.5782)-1141

PETROL-İŞ SENDİKASINDAN

Sendikamız, İstanbul/4 Levent, Eski Maslak Caddesi No : 27'de kurulu Radyolin Laboratuarı Cemil Akar varisleri işyerinde çalışan üyeleri adına anılan işyeri işvereni ile toplu iş sözleşmesi yapacaktır.

275 sayılı yasanın 12. maddesi uyarınca duyurulur.

(B.5781)-1142

İLAN
İSTANBUL 19. ASLİYE HUKUK HAKİMLİĞİNDEN
1978/422

Davacı Süleyman Suat Olcay vekili tarafından davalı Hidayet Olcay aleyhine açılan boşanma davasının yapılan mahkemesi sonunda :

Mahkememize ait 1978/422 E.1980/343 sayılı ve 6.6.1980 günlü ilamı ile M.K.nun 134. maddesi gereğince Erzincan, Merkez, Bahçeli köyü, Cilt : 057/02, Sahife : 7, Hane : 39 da nüfusa kayıtlı Süleyman Suat Olcay ile Hidayet Olcay'ın BOŞANMALARINA, evlenmeden Memnu'iyet cezası verilmesine mahal olmadığına, müşterek çocukları Ayşe Sezer Olcay'ın velayetinin davalı anneye tevdiine, 15 gündebir Cumartesi veya Pazar günleri, Milli ve Dini bayramların, ikinci günleri saat 10-18 arası çocuğun davacı baba yanında kalması sureti ile şahsi münasebetlerinin tesisine, 3000.- lira ücreti vekaletin davalıdan alınmasına, Yargıtay yolu açık olmak üzere 6.6.1980 tarihinde verilen karar davalı Hidayet Olcay'a tebligat kanunun 28. maddesi gereğince ve ilan tarihinden itibaren 15 gün sonra tebliğ edilmiş sayılacağı ve bu sürenin bitiminden itibaren Kanuni 15 gün içinde temyiz edilmediği takdirde kararın kesinleşeceği ilanen tebliğ olunur.
1.8.1980 (B.5783)—1143

GAYRIMENKUL SATIŞ ILANI
ÜSKÜDAR 2. SULH HUKUK HAKİMLİĞİNDEN
960 / 16 SATIŞ

Emine Asene Arseven, Sabına Arseven, Sabahattin Arseven, Turgut Arseven ve Mukaddes Arseven'in hissedar bulundukları Üsküdar, Abdullahağa Mah. Beybostanı ve Şehbazyiğit Sokağı'nda kain 129 pafta, 700 ada, 3 parsel 4772, 30 M2 miktarındaki ahırı ve ahşap odası olan bostan ile aynı ada 4 parsel sayılı 5809, 34 M2 miktarındaki bostanın tamamlarını hissedarlar arasında taksimi kabil olmadığından, şuyuun izalesine dair verilen kararın kesinleşmesi üzerine, her iki taşınmaz açık arttırmaya çıkarılmıştır.

MUHAMMEN KIYMETLERİ: Bilirkişi tarafından verilen raporda 3 parsel sayılı taşınmazın tamamının 9.924.600,- TL, 4 sayılı taşınmazın tamamını 11.638.680,-TL değere müteamil oldukları bildirilmiştir.

HALİ HAZIR DURUMLARI: Her iki taşınmaz yan yana olup 2 bostandan ibarettir. Çevre yolu ve boğaz köprüsü giriş altında bulunan taşınmazlardan 3 parselde sokağa cepheli 5,00x11,00 M2 boyutlarında kagir tek katlı çatılı duvarları tuğladan tavan ahşap, 1 hol, 3 oda, mutfak, banyo ve tuvaleti olan bina, 4 parsel sayılı taşınmaz üzerinde sadece metrük bir havuz bulunduğu bilirkişi tarafından verilen raporda açıklanmıştır.

İMAR DURUMLARI İstanbul Belediyesi İmar Müdürlüğü'nün 19.12.1979 gün ve 646,647 sayılı yazılarına göre, taşınmazların her ikisi de 19.12.1979 tastik tarihli ve 1/5000 ölçekli Boğaziçi nazım planda ağaçlı-ağaçsız mesire sahasında (İstavros çayırı mesiresi) kalmaktadır.Bu sahalarda plan izah olduğuna göre, uygulama yapılmakta ve 5.2.1. maddesine göre kamu mülkiyetindeki mesire yerlerinde ve bunlarda özel mülkiyetdekiler kamulaştırılıyıncaya kadar kır kahvesi, piknik sahası, lokanta, büfe ve W.C. ve benzeri türlerde halkın günlük kullanışlarına açılmak şartı ile servis ve bakım binaları yapılabileceği, 1. servis binaları yapılan kat alanı kat sayısı ençok 0,05 bina yüksekliği ençok 4,50 M.kapalı bina sahası ençok 40 M2 bodrum yapılabilir ancak ençok 2,20 M yükseklikte ve servis hizmetine yardımcı depo alanı olarak kullanılabilir.2.bakım koruma binaları Halkın istifadesine açılan mesire yerinin servis hizmeti yükümlenen veya mesire alanını koruma ve bakımı ile görevli kişilere veya bir ailenin ikametine tahsis edilmek üzere bina sahası ençok 50M2 bina yüksekliği ençok 6.50 M.ayrıca bodrum yapılamaz ahşap yapı sistemi ile yapılmak, çatı çıkmaları ve binaya kot verilmesi hususlarında bu rapor hükümlerine uyulmak şartı ile bina yapılabilecektir.5.2 maddesindeki özel mülkiyetteki mesire yerlerinin ilgilisi tarafından hazırlanacak mevzii avan projeleri ilgili belediyenin görüşü kültür bakanlığı anıtlar yüksek kurulunun kararı ve imar iskan bakanlığının olumlu görüşleri alınarak uygulanır denilmektedir.
metine tahsis edilmek üzere bina sahası ençok 50 M2, bina yuksekliği ençok 6.50 M. ayrıca bodrum yapılamaz ahşap yapı sistemi ile yapılmak, çatı çıkmaları ve binaya kot verilmesi hususlarında bu rapor hükümlerine uyulmak şartı ile bina yapılabilecektir. 5.2 maddesindeki özel mülkeyitteki mesire yerlerinin ilgilisi tarafından hazırlanacak mevzii avan projeleri ilgili belediyenin görüşü kültür bakanlığı anıtlar yüksek kurulunun kararı ve İmar ve İskan Bakanlığı'nın olumlu görüşleri alınarak uygulanır denilmektedir.

1. AÇIK ARTTIRMASI: 3 Parsel için 16.9.1980 Salı günü saat 13.00'den 13.30'a kadar 4 parselin aynı gün saat 14.30 dan 15.00'e kadar yapılıp her iki parselin muhammen kıymetlerinin %75'ini bulduğu taktirde o gün katı ihaleleri icra kılınacak aksi halde ençok arttıranın taahhüdü baki kalıp satış 10 gün müddetle uzatılarak. 2. AÇIK ARTTIRMASININ 3 parsel için 26.9.1980 Cuma günü saat 13.00'den 13.30'a kadar 4 parselin aynı gün saat 14.30'dan 15.00'e kadar yapılıp o gün ençok arttırana katı ihaleleri icra kılınacaktır. Bu taşınmazlar üzerindeki ipotekli alacaklılarla diğer alakadarların faiz, masraf, hususu ile alacaklarına ait belgelerini 15 gün içinde satış memurluğuna ibraz etmeleri aksi halde tapu sicili ile hakları sabit olmadıkça satış bedelinin paylaştırılmasından hariç bırakılacaklardır.

Birikmiş vergiler ve satış tarihine kadar icare borcu hissedarlara, tapu harcı, tellaliye resmi ve ihale pulu ile taviz bedeli müşteriye aittir. Satış peşin para ile icra ve iflas kanunu ve tapu kaydı mucibince yapılır. Şartname ilan tarihinden itibaren herkesin kolayca görüp okuyabileceği mahkeme koridorundaki hususi tahtaya asılmıştır. Şartname örneğinden almak isteyenler 15 TL'lik pul ibraz ettiklerinde 1 örneği verilir. Fazla bilgi almak isteyenlerin 980/15 sayılı satış dosyasını tetkik edebilirler. Müşteri talep ettiği taktirde satış bedelini yatırmak üzere 20 gün mehil verilir. Müşterilerin yazılı gün ve saatde muhammen kıymetin %10 nisbetindeki teminatla birlikte satış yapılacağı Üsküdar 2. Sulh Hukuk Mahkemesi'nde hazır bulunmaları ilan olunur. 30.7.1980

(Basın—5789) — 1139

GÜNÜN GÖZLEMİ

'FEVKALADE'

Demirtas CEYHUN

Gerçekten "fevkalâde" Başbakanımız Sayın Demirel'in, her ağzını açışta bonkörce kullandığı, hemen hemen bütün AP'li parlamenterlerin de dilerine pelesenk ettiği (sakız haline getirdiği) şu "fevkalâde" sözcüğüne, inanın, "fevkalâde" bayılıyorum.

Hani, toplum olarak içinde bulunduğumuz durumu bu sözcükten daha iyi anlatır bir başka sözcük bulunsun, hiç sanmam... Durumumuz, gerçekten "fevkalâde". Gençliğimizde, o yılların Güney Vietnam Diktatörünün "korkunç yenge" sinden esinlenerek, bu güzel "fevkalâde" sözcüğü yerine "yengen" sözcüğü kullanırdık. "Ülkenin hali nasıl?" dediler mi, "Yengen" diye bastırırdık yanıtı. Ama hiç "fevkalâde"nin yerini tutarmıymış ya, "Yengen"? Tövbe...

Geçen gün, karım karşıma geçmiş sesli sesli sabah gazetelerini okuyordu.

–AP Erzurum İl Başkanı, "MHP burada milliyetçiliği istismar ediyor. Hükümetler suçluyu sağ-sol demeden, parti gözetmeden karşılarına alsalar anarşi önlenir" demiş, dedi.

Farkına bile varmadan "Fevkalâdeeee!.." demişim.

–CHP İl Başkanı da, "Erzurum'da CHP'liyim demek için ölümü göze almak gerekir. Peşimizde gölge gibi koruma polisi gezdiriyoruz" demiş.

–Fevkalâdeee!..

–Erzurum MSP İl Başkanı da, "MHP komünizmle mücadeleyi paravan yapıp gençleri istismar ediyor. Bize göre herkes silahlanmalı, hiç olmazsa birbirimizin şerrinden korkarız" diyormuş.

–O da fevkalâdeee!..

–Tabanca almak için başvuran Erzurum Milli Eğitim Müdürü de, "Ben AP'liyim, ama üç yardımcımın üçü de MHP'li" diyesiymiş.

–Vallahi bu da fevkalâdeee!..

Karım, benim her sözün ardından farkına bile varmadan "fevkalâde, fevkalâde" deyişimden dehşetli sinirlenmiş olacak ki, "YETER!.." diye bağırdı. "Çıldıracağım vallahi" diyordu. "Ne söylesem fevkalâde diyorsun, başka sözcük yok mu?"

Gerçekten de, neyi okusam, nereye baksam, ne duysam elimde değil, hemen kimi zaman sesli, kimi zaman sessiz, içimden, bastırıveriyorum "fevkalâde" yi...

Ülkede, hem fabrikaların yarısından çoğu çalışmadığı için, hem de yaz olduğundan evlerde, işyerlerinde kaloriferler yanmadığı için fuel-oil, benzin, mazot tüketimi yarı yarıya düşmüş, bu nedenle de kuyruklar kalkmış. Yani durum vaziyeti "fevkalâde"...

Kimsede karnını doyurmaktan öte bir şey alacak hal kalmadığından TV fiyatları düşmüş. "Fevkalade".

Aydınlık gazetesinde eski MHP'li Ali Yurtaslan'ın açıklamalarını okuyorum. Gerçekten "fevkalâde"...

Karım, öfkeyle tersleyince beni, gittim, laf olsun diye radyoyu açtım. "Hay Allah haberleri veriyor." Bilmem hangi siyasi partinin başkanı, bilmem kimin ölümü üzerine yayınladığı demeçte "Fevkalade üzüldüm" diyordu. Meclis Başkanı Sayın Karakaş, 22 Mart'tan bu yana ciddi hiç bir karar almayan Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin durumu için yayınladığı bildiride de "Fevkalade üzüldüm" diyordu.

Artık hiç kuşkum kalmadı. Durumumuz "fevkalade"...

Böyle, kendi kendime "fevkalâde, fevkalâde" deyip dururken, birden aklıma Türkçe sözlük düştü. "Acaba, fevkalâde sözcüğünün Türkçe karşılığı neydi?" Açtım sözlüğü:

FEVKALÂDE: Olağanüstü, görülmedik, işitilmedik.

Aldı mı beni bir düşünce... "Yahu, diyordum, koskoca bir Başbakan, koskoca bir Meclis Başkanı, fevkalâde üzüldüm derken, acaba ne demek isterlermiş ki?.."

MSP Genel Başkanı Sayın Necmettin Erbakan, Demirel Azınlık Hükümeti'ni nasıl, niçin desteklediğini kamuoyunun gözünden saklamağa çalışırken, anımsayacaksınızdır, o güzelim "kerhen" sözcüğünü günlük yaşamımıza sokmuştu. Her önüne gelen, artık bu sözcüğü kullanıyordu. "Seninle, bilesin kerhen konuşuyorum. Şu zıkkımı (sigarayı, rakıyı) vallahi de, billahi de kerhen içiyorum. Sayın Ecevit, bence CHP'lilerle kerhen konuşuyor, vb gibi"

Ama tarihimizde bir eşi daha bulunmaz Böyyük Başbakanımız Demirel'in dilimize kazandırdığı ve de yeni yeni anlamlar yükleyerek kullandğı şu "fevkalâde" sözcüğüyle, Erbakan'ın cılız "kerhen"'i hiç kıyaslanabilir mi?

Fevkalâdesin sen vallahi Sayın Demirel, fevkalâde... Bin yaşa emi, aklınla!.. Fevkalâde...

Artık sizler de, şu yazımı bitirdikten sonra, eminim, düşünmeksizin bastırmışsınızdır bir "fevkalâde"yi...

Haydi fevkalâde...

İLAN
DÖKÜM İŞ SENDİKASI
BAŞKANLIĞINDAN

Sendikamız ile, 1- Emek vida ve civata San. Ltd.Şti Ocyüzlü durağı Bağcılar yolu. No : 104/A-104/B Esenler/İst 2- Yılsan Madeni Eşya San ve Tic.Ltd.Şti. Maltepe Cad. No : 37 Bayrampaşa/İst. adreslerinde kurulu bulunan işyerlerinde çalışan üyelerimiz adına Toplu İş sözleşmesi yapılacaktır. 275 sayılı yasa uyarınca ilgililere duyurulur.

(B.5794)-1137

Dolmuşta indi-bindi 15 lira oldu

İSTANBUL'DA DOLMUŞ VE MİNİBÜS FİYATLARI YENİDEN BELİRLENDİ

- İstanbul Belediye Encümeni'nce açıklanan tarifede tüm hatlara ortalama 5-20 lira arasında zam yapıldı
- Encümen ayrıca kadın berberleriyle ilgili yeni ücret tarifelerini de açıkladı

HABER MERKEZİ

İstanbul Belediye Encümeni Minibüs, Dolmuş ve kadın berberleri ücret tarifelerini yeniden belirledi. Belirlenen tarifeye göre dolmuşlarda indi-bindi 15 lira olurken diğer tüm hatlara da 5-10 lira arasında zam yapıldı.

Belirlenen yeni tarifeye göre zamlı fiyatlar şöyle :

Kadıköy'den en yakın hat 15 en uzak hat 80, Üsküdardan en yakın hat 15 en uzak hat 60 Beşiktaş'tan en uzak hat 25, Taksim'den en uzak hat 75, Karaköy'den en uzak hat 30, Eminönü'nden en uzak hat 55, Sirkeci'den Havaalanı 80, Edirnekapı'dan en uzak hat 30, Aksaray'dan en uzak hat 35, Şişli'den en uzak hat 30, Hürriyet Meydanı'ndan en uzak hat 35, lira olurken dolmuşta en yüksek ücret 95 lira olarak Bostancı-Taksim hattı oldu.

Minibüsler de iki durak arası 5 lira olurken en yüksek ücretlerde 35-60 lira arasında yer alıyor.

Kadın Berberleri ücret tarifesinde ise üçüncü sınıf saç kesme 125 lira olurken, lüks sınıf saç kesme de 175 lira olarak belirlendi.

Ayrıca Kömür Nakliye ücretleri de şöyle açıklandı: İstanbul'un çeşitli depolarından, kentin çeşitli bölgelerine kamyon ve kamyonetle kömür taşıma ton başına 200-750 lira arasında değişen fiyatlar alıyor.

İŞ MAHKEMESİ TMMOB'NİN YENİ ÇELTEK RAPORUNU İNCELEYECEK

ANKARA (DEMOKRAT)

Bir süre önce, gazetemizde yayınlanan Yeni Çeltek İşletmesi'nin konumunu inceleyen TMMOB'nin raporunun, Ankara 4. İş Mahkemesi tarafından incelenmek üzere istendiği bildirildi.

Enerji, Sanayi ve Çalışma Bakanlıkları ile DPT'na da gönderilen raporlarda, Çeltek Kömür ve Madencilik A.Ş.'nin işletmeyi kapatma doğrultusundaki kararına gerekçe olarak gösterildiği "ekonomik olmadığı" savı aydınlatılmaya çalışılıyor, şirketin işletmeyi, subjektif ve politik nedenlerle kapatmak istediği ifade ediliyordu.

Ziraat İşleri Genel müdürüne, Elazığ Valisine güvenlik konularında yardımcılık görevi verildi

ANKARA (ANKA)

Bazı güvenlik görevlilerinin Ziraat İşlerine, Ziraat işleri görevlilerinin ise, güvenlik ile ilgili görevlere atandıkları öğrenildi.

Ecevit Hükümeti döneminde Ziraat İşleri Genel Müdürü olan Avni Başdoğan, "Genel güvenlik ve asayiş konularında Valiye yardımcı olmak üzere" Elazığ'a atandı. Bu arada, Göksan Soner, İstemihan Talay ve Eyüp Altaylı adındaki kaymakamlar da, Tarım Bakanlığına "uzman" olarak atandılar.

Avni Başdoğan'a, Başbakan adına Müsteşar Yardımcısı Kazım Oksay tarafından verilen atama bildiriminde şöyle denildi:

"Hükümet ile üniversiteler arasında koordinasyonun sağlanması, genel güvenlik ve asayiş konularında alınan tedbirler ile Elazığ ilinin ekonomik ve sosyal kalkınmasına esas olacak gerekli incelemelerde ve araştırmalarda bulunmak ve Valiliğin bu konulardaki çalışmalarına yardımcı olmanız gayesiyle iki ay müddetle Elazığ Valiliği nezdinde görevlendirilmiş bulunmaktasınız."

Aygaz Dolum Tesislerinde toplu sözleşme imzalandı

HABER MERKEZİ

Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendikası'nın yetkili olduğu, Türkiye çapındaki 7 Aygaz Dolum Tesisinde çalışan 550 işçi adına toplu sözleşme imzalandığı bildirildi.

Petrol-İş Sendikası Genel Merkezinden alınan bilgilere göre, imzalanan yeni sözleşmeyle işçilerin saat ücretlerine birinci ve ikinci yıl 75'er lira zam yapılması, yılda 7 maaş tutarında ikramiye, 15-25 bin lira izin harçlığı, her yıl için 20 bin lira LPG tazminatı verilmesi, işçilerin işten münferit çıkarılmalarında kıdem tazminatının 45-55 gün üzerinden hesaplanması kararlaştırıldı. Ayrıca, imzalanan yeni sözleşmeye göre, işten çıkarmalar karşısında işçiden itiraz gelirse, bu itiraz bir işveren, bir sendika temsilcisi ve işverenin gösterdiği adaylar arasından sendikanın seçeceği bir başkandan oluşan bir kurul arasında tartışılacak.

Büyük Efes Oteli'nde grev başlıyor

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Oleyis sendikasının örgütlü olduğu, İzmir'de bulunan Büyük Efes Otelinde 11 Ağustos'ta grev başlıyor. Büyük Efes Otelinde 8 ay süren toplu sözleşme görüşmelerinde ücret artışı ve bazı sosyal haklar üzerine uzlaşma sağlanamaması nedeniyle grev kararı alınmıştı.

Oleyis Sendikası İzmir Şubesi Başkanı Ali Korkmaz yaptığı açıklamada, Büyük Efes işvereniyle 8 aydır görüşmelerin sürmesine karşın, uzlaşma sağlanamadığını belirterek, greve 465 işçinin katılacağını ifade etti.

Bayram ve Fuar öncesi tüm odalarının dolu olduğu bildirilen Büyük Efes Otelinin, grevin başlama tarihi olan 11 Ağustos'a kadar tamamen boşaltılacağı öğrenildi.

Sendika yetkilileri yaptıkları açıklamada, grev uygulamasının ancak toplu sözleşmenin imzalanması halinde durdurulabileceğini bildirdiler.

4 Aydır suları akmayan Esendere semti halkı su ihtiyaçlarını her gün sabaha kadar 1 km'lik yerden su taşıyarak gidermeye çalışıyor. "Hem suyumuz akmıyor, hem su parası geliyor" diyen mahalleliler, Valilikten sorunun çözümlenmesini istediler. Resimde Esendere halkı vilayetin önünde görülüyor. (Foto : Demokrat)

Suları 4 aydır akmayan Esendere halkı Valiliğe başvurdu

- "YAKIN ZAMANA KADAR SUYUMUZU CAMİDEN ALIYORDUK. ŞİMDİ ORADAN DA VERMİYORLAR. MECBUREN HERGÜN 1 KM'LİK YOLU DEFALARCA İNİP ÇIKIYORUZ. İŞTEN YORGUN GELİP GECE SAAT 3'LERE KADAR SU TAŞIYORUZ. UYKU YOK, DİNLENME YOK."

İZMİR (DEMOKRAT)

İzmir Esendere semtinde 4 aydır sularının akmadığını söyleyen yurttaşlar, valiliğe başvurdular. Vali Yardımcısı Kemal Doğan, gereken işlemlerin en kısa sürede yapılacağını ve sorunun çözümleneceğini bildirdi.

Sularının akmamasına, yeni yapılan apartmanların Esendere'ye giden borulardan su almasını gösteren halk, yetkililere defalarca başvurduklarını ancak sorunlarına hiç kimsenin eğilmediğini söylediler. Artık bu duruma bir son verilmesi gerektiğini söyleyen mahalle halkı, valiliğin önünde şunları anlattı :

"Aramızdan 4 kişilik bir heyet oluşturduk. Şimdi valiyle görüşüyorlar. Nereye başvurduysak, sonuç alamadık. Aşağı yukarı 4 aydır suyumuz akmamaktadır. Sokak çeşmesi de yok. Olsaydı bari oradan taşırdık. Yakın zamana kadar camiden alıyorduk suyumuzu. Şimdi oradan da vermiyorlar. Mecburen 1 km. yol tepiyor, caddeye kadar iniyoruz. İşten yorgun gelip, gece saat 3'e kadar hep su taşıyoruz. Uyku yok, dinlenme yok. Bu sefer işimizde verimli olamıyoruz"

Esendere halkı şimdiye kadar sularının aktığını, ancak caddeye yapılan apartmanların kendi borularından su almaya başlamalarından sonra mahallelerine hiç su çıkmadığını açıklayarak şunları söylediler :

"Ölülerimiz bile bazan yıkanmadan gömülüyor. Çocuklarımızın bezleri kurtlandı. Bu sıcakta terden kirden mahvoluyoruz. Her an salgın hastalık başgösterebilir. Birçoğumuz bitlendik. 4 aydır suyumuz akmıyor, ama su paraları geliyor. Biz kullanmadığımız suyun parasını nasıl verelim. Biz vatandaş değil miyiz? Bize sahip çıkan yok mu?"

Daha sonra mahalle heyetiyle birlikte valiliğin önünde bekleyen yurttaşların yanına gelen vali muavini Kemal Doğan, "Mahalleniz yeni oluştu. Bundan ötürü bu tür gecikmeler oluyor. Bu sizi de bizi de üzüyor. Yetkili yerlere telefon ettim. Heyetinizle görüşecekler. Semtinize halen su deposu yapılmaktadır. Mart ayında hizmete girecek. Sizden yalnızca sabır istiyorum." şeklinde konuştu.

YİTİK

Nüfus hüviyetimi yitirdim, geçersizdir.

Kemal ŞAHİN

Demokrat: 1137

AYVACIK BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

Ayvacık Çanakkale Belediyesi İçme suyu isale hattı ihale ilanı

1- Ayvacık Belediyesi içme suyu isale hattı yaptırılacaktır.

2- Yaptırılacak olan içme suyu isale hattı yapımı 2490 sayılı kanun gereğince kapalı zarf usulü açık eksiltme suretiyle ihale olunacaktır.

3- Yaptırılacak olan isale hattı için su boruları hariç bütün malzeme ve işçilik müteahhite aittir.

4- İhale 29 AĞUSTOS 1980 Cuma günü saat 14.00 de Belediyemiz Encümeni huzurunda yapılacaktır. Teklif mektupları en geç ihale saatinden 1 saat evvel Belediye Başkatipliğine teslim edilecektir.

5- İhale Şartnamesi Belediyemiz Başkatipliğinde mesai saatleri içerisinde ücretsiz olarak görülebilir.

6- İçme suyu İsale hattı İller Bankası Genel Müdürlüğü tarafından verilen 1980 birim fiatları üzerinden 1.711.761. TL. sı (Bir milyon yediyüz onbir bin yediyüz atmış bir) TL. sı muhammen bedeli olup, boru ve armatürler belediyece karşılanacağından bu bedeller keşfe dahil olmayıp geçici teminatı 51352.83.-TL.sıdır. Kati teminat ihaleyi müteakip yasaya göre hesaplanacaktır.

İLAN OLUNUR

(B.19255)-1145

Batmanlılar ağa baskısından yakınıyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Siirt'in Batman İlçesi'nden bir grup yurttaş gazetemize gelerek, bölgelerindeki ağa baskısından yakındılar. Ramanlı Aşireti'nden Fahrettin Ağa (Özdemir)'in de çevre halkına eziyet ettiğini, ağanın adamlarının hergün sokaklarda çatışma çıkardığını belirten yurttaşlar, iki ay önce öldürülen Batman Bağımsız Belediye Başkanı Edip Solmaz ile, geçtiğimiz günlerde öldürülen Hasankeyf'in CHP'li Belediye Başkanı İsmail Zemin'in Fahrettin Ağa'nın adamları tarafından öldürüldüğünü ileri sürdüler.

Batman'lı yurttaşlar, Fahrettin Ağa'nın kendisine karşı çıkanlara yaşama hakkı tanımadığını belirterek, adamları aracılığıyla, köylerde sürekli tedirginlik yarattığını, baskılar yüzünden gençlerin dağa çıktıklarını belirttiler. Fahrettin Ağa'nın adamlarının, Batman'la Hasankeyf arasındaki yolları keserek, aramalar yaptıkları, kendilerinden olmayan yolcuları arabalardan indirerek dövdükleri de öne sürüldü.

Öte yandan, Batman'ın Bağımsız Belediye Başkanı'nın öldürülmesinden sonra, bu göreve getirilenlerin ağa baskısı sonucu görevden ayrıldıkları iddia edildi. Belediye Başkanı Edip Solmaz öldürüldükten sonra, bu göreve CHP İlçe Başkanı Şevket Akın, İlçe Kaymakamı, Jandarma Komutanı ve Emniyet Amiri baktılar.

ABİDİN KUŞLAR
(1959.....)

28 Haziran 1980 günü Osmangazi'de faşistlerce katledildi. Anısı özgürlük ve sosyalizm mücadelesinde yaşıyor.

DEVRİMCİ
ARKADAŞLARI

Demokrat : 1135

Salih BADEMCİ
(1958..–)

Mükemmel bir kafa
Mükemmel bir yürekti o,
Yumruklarıyla erkek,
Bakışlarıyla çocuktu o
Hudutsuz ve eğilmez bir
başttı

ARKADAŞTI O

29.7.1980 gecesi gericiler tarafından katledildi.

Anısı yaşayacak

YABANCI DİLLER
YÜKSEK OKULU'NDAN
DEVRİMCİ
ARKADAŞLARI

(Demokrat: 1118)

CHP Pozantı İlçe Gençlik Kolu Başkanı Köroğlu :

"DGM VE FEVKALADE HAL YASASI HALKIN MÜCADELESİNE İNDİRİLEN DARBEDİR"

"CHP ÖRGÜT BİRİMLERİ VE TÜM DEVRİMCİ-DEMOKRAT UNSURLARIN ÇIKARILMAK İSTENEN DGM VE FEVKALADE HAL YASALARINA KARŞI GEREKLİ MÜCADELEYİ KARARLI ŞEKİLDE VERMESİ ZORUNLULUĞU VARDIR."

POZANTI–ADANA (DEMOKRAT)

DGM ve "Fevkalade Hal Yasaları ile ilgili bir açıklama yapan CHP Pozantı İlçe Gençlik Kolu Başkanı iktidarın DGM ve Fevkalade Hal Yasalarıyla emekçi halkın sömürüye, baskıya ve faşizme karşı mücadelesini engellemeye çalıştığını ve açık faşizme geçmek istediğini söyledi.

CHP Pozantı İlçe Gençlik Kolu Başkanı Faruk Köroğlu, yaptığı açıklamada, çıkarılmak istenen DGM ve Fevkalade Hal Yasaları'na karşı tüm devrimci-demokrat unsurların direneceğini belirterek şunları söyledi:

"Bugünkü AP azınlık Hükümeti ve yandaşları, geçmişte halk kitlelerinin tepkisi sonucu yürürlükten kaldırılan DGM'ler ve bugün de beraberinde Fevkalade Hal Yasasını gündeme getirmeyi amaçlamaktadır. DGM ve Fevkalade Hal Yasası emekçi halk kitlelerinin sömürüye, baskıya ve faşizme karşı verdiği mücadeleye indirilecek bir darbedir. Mevcut sömürü ve baskı düzenini bu kurumlarla bir kat daha arttırarak, ülkemizde açık faşizme geçmektedirler."

Köroğlu, açıklamasının son bölümünde, "CHP ve anti-faşist, anti-emperyalist mücadeleyi veren işçi, köylü, gençlik ve diğer halk kesimleri sömürüyü ve baskıyı arttıracak olan bu yasalar karşısında örgütlü mücadelesinden asla yılmayacak, mücadelesini daha da yaygınlaştıracaktır." dedi.

İstanbul Yol-İş Genel Başkanı

"Arife günü işçi ikramiyelerinin ödenebilmesi 'LAF'tır

HABER MERKEZİ

İstanbul Yol-İş Sendikası Genel Başkanı Bekir Yenigün, basına bir açıklama yaparak, "Arife günü işçi ikramiyelerinin ödenebilmesi 'LAF'tır" dedi.

Arife gününün 11 Ağustos Pazartesiye rastladığını hatırlatan Türk-İş'e bağlı Yol-İş Federasyonu üyesi İstanbul Yol-İş Sendikası Genel Başkanı Bekir Yenigün şunları söyledi :

"Bu yarım günlük mesai içinde ikramiyelerin fiilen ödenemeyeceği bilindiği halde Radyo, Televizyon ve basın Bayram'dan önce ikramiyelerin verileceğini bıkmadan söylemektedir. Halbuki, hafta sonu evlerine dönen işçiler, pazartesi yarım gün için işyerlerine gelecekler ve ikramiyelerini alamadan ödenecekler-dir."

Kadıköy yakası Maliye memurları Defterdarlığa gelerek sorunlarını anlattılar

HABER MERKEZİ

İstanbul Defterdarlığına gelerek yemek ve fazla mesai ücretlerinin verilmemesi sorunlarını dile getiren maliye memurları haklarını alana kadar mücadelelerini sürdüreceklerini açıkladılar.

Bu konuda bir açıklama yapan Tüm-Der Kadıköy Şube Sekreteri Ekrem Azimli, memurların her geçen gün daha zor koşullara itildiğini belirterek, "Aldığımız 7-8 bin liranın 3-4 bin lirası öğle yemeği ve yol parası için gitmektedir. Anadolu yakasında İstanbul Defterdarlığına bağlı Vergi Daireleri, Mal Müdürlükleriyle Takdir Komisyonlarında çalışan 1500 kadar Maliye memurunun yemek sorunu ve 6aylık fazlaçalışma ücretlerine bugüne kadar çözüm getirilmemiş ve oyalama taktiğine gidilmiştir.

Maliye memurları olarak tahsilatını bizim yaptığımız vergiler, sermayedarlara ulufe olarak dağıtılırken, bizlere fazla mesai ücretlerinin ödenmeyişinin asıl nedenlerinin maaşlarımızdan kesilen vergilerle yapılan Emekli Sandığının Gökdelen Otellerinden kimlerin faydalandığının da bilincindeyiz" dediler.

Maliye Bakanlığı ve İstanbul Defterdarlığının bu konudaki ekonomik demokratik ve sosyal haklarına ivedilikle çözüm getirilmesini isteyen Maliye memurları ve Mem-Der Kadıköy Şubesi, bu sorunlarıyla ilgilenilmediği takdirde Anayasal haklarını sonuna kadar kullanarak mücadelelerini sürdüreceklerini açıkladılar.

DİSK Genel-İş Sendikası İETT Şube Başkanı Fikret Bulut

"İETT'de çalışanlar işgüvenliği ve sağlık hizmetlerinden yoksun"

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası İETT Şube Başkanı Fikret Bulut, Yönetim Kurulu Baştemsilci ve gaz hizmetlerinin yetersiz olduğu ve getirilmeye çalışan çözümlerin gündelik olmaktan kurtulamadığını ifade etti. Açıklamada ayrıca İETT'de çalışan 10 bin işçinin, iş güvenliği ve sağlık hizmetlerinden yoksun olduğu da belirtildi.

Canları pahasına tehlikeli işlere itilen işçilere ve suçsuz olduğu halde bazen otobüsü ile birlikte gözaltına alınan şoförlere İETT yetkililerinin sahip çıkmadığını belirten Bulut, Tercihli yol sorununa da değinerek bu yolların tercihli yol olmaktan çıkıp "Ölüm Yolu" haline geldiğini ve can güvenliğinin sağlanması için tercihli yolların etrafı, Ankara'da olduğu gibi paravanla çevrilmesi gerektiğini ve kavşakların ışıklı duruma getirilmesi gerektiğini söyledi.

Bulut açıklamasında, İlerici devrimci işçi ve memurlar üzerinde ağır baskılar ve türlü komplolar tertiplendiğini, iftiralar ve ihbarlar nedeniyle gözaltına alındıklarını belirterek, sarı sendikaların da İETT yöneticileri ile ortak hareket ettiklerini ve sorunları çözmek yerine çoğaltmak için çalıştıklarını ifade etti.

Sarı sendikalar tarafından 10 bin işçinin sosyal hak ve ücretlerinin arttırılmasının engellendiği belirtilen açıklamada, yetki uyuşmazlıkları nedeni ile toplu iş sözleşmelerinin bağıtlanmasına da olanak olmadığı vurgulanarak şöyle denildi;

"İETT'de DİSK Genel-İş Sendikası olarak işyeri yetkileri, Şişli Deposu ve Topkapı Deposunda 4 bin işçinin çalıştığı yerlerde sendikamıza verildi. Levent Deposunda iki işyerinde çalışan 1.200 işçiden 800'ünün üyemiz olmasına karşın yetkililer azınlıkta olan sendikalara verildi. Yine İETT Beşiktaş'ta 4 işyerinde ve Harita Müdürlüğü Tünel ve daha bir çok yerde hiç üyeleri olmadığı halde işyeri yetkileri sarı sendikalara verildi. Bu duruma sarı sendikaların üyeleri dahi gülmektedirler. İrade Beyanında bulunma ise taleplerimize önem verilmemektedir."

Devrimci Metal-İş Kavel'de toplu sözleşme görüşmelerine başlıyor

HABER MERKEZİ

Devrimci Metal-İş'in Kavel'de toplu sözleşme yapma yetkisi kesinleşti. Bağımsız Devrimci Metal-İş Sendikası yetkilileri Şeker Bayramı'ndan hemen sonra toplu sözleşme görüşmelerine başlayacaklarını bildirdiler.

Devrimci Metal-İş Sendikasının KAVEL'de 17 Temmuz 1980 tarihinde aldığı yetkiye DİSK'e bağlı Maden-İş ve MİSK'e bağlı Türk Çelik-Sen itiraz etmişlerdi. 1 Ağustos günü yapılan yetki mahkemesine 216 işçinin çalıştığı KAVEL'den 204 Devrimci Metal-İş üyesi işçi müdahil olarak katılmışlardı. Ancak T. Maden-İş ve Türk Çelik-Sen yetkililerinin katılmamaları üzerine mahkeme 8.8.1980 tarihine bırakılmıştı.

Nöbetçi 6. İş Mahkemesinde dün yapılan duruşma'da ise T. Maden-İş ve Türk Çelik-Sen, Devrimci Metal-İş'in yetkisine yaptıkları itirazları geri aldılar. Böylece Devrimci Metal İş Sendikasının kablo ve elektrik malzemeleri fabrikası KAVEL'de çalışan 216 işçi adına toplu sözleşme yetkisi kesinleşti.

Devrimci Metal-İş Sendikası yetkilileri bir açıklama yaparak, Kavel işçileri ile birlikte tesbit edilen toplu sözleşme maddelerinin, Şeker Bayramından hemen sonra işverenle görüşülmeye başlanacağını bildirdiler.

Komadaki İTÜ'lü genç Faruk Tuna dün öldü

HABER MERKEZİ

İstanbul'da gözaltına alındıktan sonra Haydarpaşa Numune Hastanesi'ne koma halinde getirilen İTÜ öğrencisi Faruk Tuna öldü. Aybastı'da sağ görüşlü bir kişinin öldürülmesinden sonra sokağa çıkma yasağı kondu. Gölköy MHP İlçe Eski Başkanı ile Van MHP Gençlik Kolları Başkanı öldürüldü. Ankara'da 3 ceset bulundu. İstanbul, Gaziantep ve Samsun'da meydana gelen olaylarda 10 kişi öldürüldü. Balıkesir'de halka zorla gazete satan 33 faşist gözaltına alındı.

Demokrat Haber Merkezi'ne ulaşan bilgilere göre olaylar şöyle gelişti:

GÖZALTINA ALINDIKTAN SONRA HAYDARPAŞA HAŞTANESİ'NE KOMA HALİNDE GETİRİLEN FARUK TUNA ÖLDÜ

Beşiktaş'ta bir kız arkadaşı ile birlikte I. Şube ekiplerince gözaltına alınan ve bir gün sonra mide kanaması geçirdiği gerekçesi ile Haydarpaşa Numune Hastanesi'ne kaldırılan İTÜ Maden Fakültesi Metalurji bölümü öğrencisi Faruk Tuna, girdiği bitkisel hayattan kurtulamayarak öldü. Ferhan Çinioğlu adlı aynı okulun Kimya Fakültesi'nde öğrenci olan kız arkadaşı ile birlikte 2 Ağustos 1980 günü gözaltına alınan Faruk Tuna, siyasi şubeden mida kanaması geçirdiği gerekçesi ile Haydarpaşa Numune Hastanesi'ne kaldırılmış, orada komaya girmişti. Üç günü aşkın bir süre suni teneffüs ile yaşatılan Tuna, Haydarpaşa Numune Hastanesi'nde dün yaşamını yitirdi. Ailesinin, Tuna'nın otopsisine müşahit doktorun girmesi için İstanbul Savcılığına ve İstanbul Sıkıyönetim Savcılığına başvuracakları belirtilirken, Ferhan Çinioğlu'nun da İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığına getirilmiş olup geçirdiği rahatsızlık nedeniyle Adli Tabibe gönderilmesinin istendiği öğrenildi.

BARO'NUN AÇIKLAMASI

Öte yandan dün olağanüstü toplanan İstanbul Barosu Yönetim Kurulu toplantı sonunda yayınladığı bildiride İTÜ Metalürji Bölümü öğrencisi Faruk Tuna'nın ölümünün işkence sonucu meydana geldiğini öne sürdü.

İstanbul Barosu'nun açıklamasında ayrıca 5 Mayıs 1980 günü gözaltına alınıp 22 Mayıs 1980 günü Haydarpaşa Numune Hastanesi'nde yaşamını yitiren Osman Mehmet Önsoy'un ölümünün işkence sonucu olduğunun I.Ordu İstanbul Mahkemesince açıklandığı, ancak I.Şube görevlileri hakkında kamu davası açılmasına karar verildiği halde üzerinden bir hafta geçmesine karşın Sıkıyönetim Askeri Savcılığının dava açmadığı belirtildi. Bunun 353 sayılı yasanın Askeri Mahkeme Kuruluş ve Yargılama Usulu Yasası'nın 110/2. maddesine aykırı düştüğü açıklandı.

● İstanbul 1 Numaralı Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi Şişli Bomonti'de 28 Eylül 1976 tarihinde Galatasaray Mühendislik Yüsek Okulu'ndan çıkan sağ görüşlü öğrenciler üzerine ateş açarak Yusuf Tanık'ı öldürdükleri, İlhami Motamiş ile yoldan geçen Hikmet Andaç'ı yaraladıkları iddiasıyla yargılanan Fatih Aydın, Sinan Çevik, Hasan Gökçe ve Müfit Tarhan'ı 16 yıl ağır hapis olmak üzere toplam 17 yıl dörder ay hapis 900 lira ağır para cezasına çarptırdı.

İstanbul Sıkıyönetim 1 Numaralı Askeri Mahkemesi, sol görüşlü dört sanığı "Bağımsız faili belli olmayacak şekilde" adam öldürmek, yaralamak, 6136 sayılı yasaya aykırı davranmak suçlarından cezalandırıldı.

● Bayrampaşa'da Nuri Pala adında bir nalbur kimliği belirlenemiyen iki kişinin açtığı ateş sonucu ağır yaralandı. Yaralı Çapa Hastanesi'nde tedavi altına alındı.

● Bomonti'de elinde Özgürlük Gazetesi olduğu halde yürüyen Selçuk Kambur'un Pazartesi günü gözaltına alındığı bildirildi

● Kocasinan Mahmutbey Köy yolu üzerinde Süleyman Yıldız adlı bir manav yolda yürümekte iken kimliği belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu yaralandı. Yaralının Çapa Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kaldırıldığı ve olayla ilgili soruşturmaya başlandığı bildirildi.

● Kadıköy Fikirtepe'de "İslamın Hareketi' adlı gazeteyi satan Recep Sucu, Ahmet Şimşek, Ahmet Ali Koç, kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu yaralandılar. Yaralılardan Recep Sucu kaldırıldığı hastanede öldü. Diğer iki yaralının tedavi altına alındığı bildirildi.

● Karacaahmet Mezarlığında üç gün önce öldürüldüğü sanılan 30-35 yaşlarında bir erkek cesedi bulundu. Boğulduğu anlaşılan ve vücudunda ameliyat izleri ve işkence belirtileri bulunan cesedin kimliğinin belirlenmesi için çalışmalar sürdürülüyor.

● Süleymaniye Yoğurtçuoğlu Sokak'ta bakkal dükkanında bulunan İsmail Mavuş, kimliği belirlenemeyen bir kişinin açtığı ateş sonucu boynundan ağır yaralandı. Yaralı hastaneye kaldırılırken yolda öldü.

● Fatih Malta Caddesinde 9 sayılı yerde kahvecilik yapan Sabahattin Yardımcı kimliği belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu ağır yaralandı. Yaralı hastaneye kaldırılırken yolda öldü.

● Alibeyköy Hasköy Tersanesinde Türk-İş'e bağlı bir sendikanın işçi temsilcisi olan Eyüp Aydındağ tabanca kurşunu ile hafif yaralandı.

● İstanbul Sıkıyönetim 1 Numaralı Askeri Mahkemesi Dev—Sol adlı yasadışı örgüte üye olmak suçundan yargılanan Semih Ercan adlı sanığı TCK. 141/5. maddesi uyarınca 5 yıl ağır hapis cezasına çarptırdı.

● Davutpaşa Askeri Ceza ve Tutukevi'nde Bayram nedeniyle ziyaret gün ve saatlerinde değişiklik yapıldı. Buna göre Pazartesi öğleye kadar, Perşembe sabahtan akşama kadar ziyaret yapılabileceği öğrenildi.

AYBASTI'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ SOKAĞA ÇIKMA YASAĞI KONDU

Aybastı'nın Emirli Mahallesi'nde meydana gelen olayda Celal Papağan adlı sağ görüşlü bir kişi öldürüldü. Sağ görüşlü 2 kişinin de ağır yaralandığı olaydan sonra Kaymakamlık Sokağa çıkma yasağı koydu. Yaralanan kişilerin 31.7.1980 günü Kabataş'ta sol görüşlü 3 kişinin ölümü 4 kişinin de yaralanmasıyla sonuçlanan tarama olayına karıştıkları öne sürülen Necmi Kuş, Mustafa Papağan oldukları belirlendi. Olaydan sonra yakalanan olmadığı ve Kaymakamlıkça sokağa çıkma yasağı konduğu bildirildi.

GÖLKÖY'DE MHP İLÇE ESKİ BAŞKANI ÖLDÜRÜLDÜ

Ordu'nun Gölköy İlçesinde MHP İlçe eski Bakanı Şükrü Akdoğan kimlikleri belirlenemeyen kişilerce öldürüldü. Şükrü Akdoğan'ın babası da alan ateş sonucu ağır yaralandı. Yaralı Mehmet Akdoğan tedavi altına alındı.

Bu arada Gölköy ilçesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağının halen sürdüğü bildirildi.

VAN MHP GENÇLİK KOLLARI ESKİ BAŞKANI ÖLDÜRÜLDÜ

MHP İl Gençlik Kolları Eski Başkanı Nazım Mehterbaşıoğlu kimlikleri tespit edilemiyen kişilerin açtığı ateş sonucu öldürüldü. DSİ'de çalıştığı bildirilen Mehterbaşıoğlu'nun babasının da Van MHP İl Başkanlığı yaptığı öğrenildi. Yetkililer olayın çok yönlü olarak araştırıldığını bildirdiler.

BALIKESİR'DE HALKA ZORLA GAZETE SATAN 33 FAŞİST GÖZALTINA ALINDI

Balıkesir'de içlerinde Ülkü Yolu Derneği başkanının da bulunduğu 33 faşist Aygören, Dumlupınar ve Hacıbey Mahallelerinde halka zorla gazete satmak isterken yakalanarak gözaltına alındılar. Yetkililer halka zorla "Bengi gazetesi" satan faşistlerden birinin üzerinde tabancanın çıktığını belirterek tabancanın hangi olaylarda kullanıldığını tespite çalıştıklarını söylediler.

GAZİANTEP'TE BİRİ SAĞ GÖRÜŞLÜ BEŞKİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Gaziantep Hoşgör mahallesinde sağ görüşlü Hamit Kılıç'ın evini basan silahlı kişiler yaylım ateşi açarak Hamit Kılıç'ı öldürdüler. Açılan ateş sırasında Kılıç'ın imam nikahlı eşi olduğu bildirilen Güler Adıgüzel'de öldü.

● Yukarıbayır mahallesinde 5 Ağustos günü üzerine açılan ateşle ağır yaralanan Merkez polis karakolunda görevli polis memuru Mevlüt Çil tedavi için Ankara'ya gönderilirken yolda öldü.

● Kilis'te Aleaddin Bülbül adında bir terzi kimliği belirsizkişilerin açtığı ateş sonucu öldü. Olayla ilgili soruşturma sürdürülüyor.

● Öte yandan Hüseyin Filik adlı bir kişi de Kilis'te kendisine açılan ateş sonucu öldü.

ESKİŞEHİR'DE BİR İŞ YERİNE PATLAYICI MADDE ATILDI

Eskişehir'in Dede Mahallesi'nde Emekli Assubay Refik Uğurveren'e ait iş yerine kimliği belirlenemiyen kişilerce patlayıcı madde atıldı. Olayda can kaybı olmadı.

● Öte yandan 27 Mayıs Caddesi üzerinde bulunan bir amatör Kulüp binası tabancalarla tarandı. Olayda Turan Esenoğlu adında bir kişi ayağından hafif yaralandı. Soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

DEV—ÇOCUK ADLI YASA DIŞI ÖRGÜT KURDUĞU İDDİASI İLE BİR ÖĞRETMEN GÖZALTINA ALINDI

Bursa'da Ortaokul çocuklarını örgütleyerek, eyleme sokmak için Devrimci Çocuk (Dev-Çocuk) adlı yasa dışı bir örgüt kurduğu iddiası ile Bülent Yılmaz adlı öğretmen gözaltına alındı.

İNEGÖL'DE SPOR KLUBÜ TADANDI, ÜÇ KİŞİ YARALANDI

Bursa'nın İnegöl İlçesi'ne bağlı Yenici Bucağındaki bir spor klübü kimliği belirsiz kişilerce tarandı. Hayrettin Yaşar Özfer Kaya ve İsmail Göçmen adlı kişilerin yaralandığı ve olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

18 KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

Aydın, Muğla, Marisa Emniyet Müdürlükleri siyasi şube ekipleri ile Ege Ordu Komutanlığı Sıkıyönetim Kuvvetlerinin yaptıkları aramalarda Devrimci—Yol" yanlısı 18 kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

Aydın Manisa Muğla ve İzmir'deki operasyonlarda yakalanan sanıkların bir işçinin ölümü, polisle silahlı çatışmaya girmek Ödemir İlçesi'nde bir banka memurunun öldürülmesi, bir gazetenin taranması suçlarını kabul ettikleri öne sürüldü.

Sanıkların meslek gruplarına göre dağılımı ise şöyle:

5 Yüksek okul öğrencisi, 6 öğretmen, bir hemşire, 4 işçi, 2 lise öğrencisi bir çiftçi.

ÇARŞAMBA'DA 4 YURTTAŞI KATLEDEN FAŞİSTLER YAKALANAMADI

Samsun'un Çarşamba İlçesinde Sungurlu mahallesinde sol görüşlü yurttaşların devam ettikleri kahveyi tarayarak aralarında AP ilçe Başkanının da bulunduğu 9 yurttaşı ağır yaralayan ve dört yurttaşın ölümüne neden olan faşistler halen yakalanamadı. Yöre halkı kahve basan faşist canilerin isimlerinin belli olmasına karşın polislerin sol görüşlü yurttaşların evlerini bastıkları çok sayıda sol görüşlü kişinin gözaltına alındığını bildirdiler.

DİYARBAKIR'DA TMO'YU SOYMAK İSTEYEN 4 KİŞİ JANDARMALARIN SİLAHLARINI ALARAK KAÇTI

Bismil İlçesi Sinan Köyü'nde bulunan Toprak Mahsulleri Ofisi Alım Merkezi'ni soymak isteyen silahlı 4 kişi, kendilerine engel olmak isteyen iki jandarma erini yaraladıktan sonra silahlarını alarak kaçtılar.

THA muhabirinin Bismil Cumhuriyet Savcısı Cumhur Söğüt'ten aldığı bilgiye göre önceki akşam henüz kimlikleri belirlenemeyen 4 kişi TMO'nun Sinan Köyü'ndeki alım merkezine baskın yaparak soymak istediler. Bu arada kendilerine engel olmak isteyen Şefik Çot ile Mustafa Çürük adlı jandarma erleri ile çatışmaya giren 4 kişi yaraladıkları jandarma erlerinin iki adet tüfeklerini de alarak olay yerinden kaçtılar. Yaralanan jandarma onbaşı Şefik Çot ile Çürükadlı er Diyarbakır Askeri Hastanesi'nde tedavi altına alındılar. Bölgede seri aramaların başlatıldığı bildirildi.

SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞININ AÇIKLAMASI

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı yetkilileri güvenlik kuvvetleriyle silahlı çatışmaya giren kimselere ateş edilmesini engellemek amacıyla onlara siper olan, serbestçe eylem yapmalarına imkan veren ve onlara yataklık yapan kadınlar hakkında güvenlik kuvvetlerine mukavemet ve onların görevlerini engellemekten yasal işlem yapılacağını ve süresiz olarak Sıkıyönetim bölgeleri dışına çıkarılabileceklerini açıkladılar.

KONYA'DA BİR ORMAN MUHAFAZA MEMURU VURULDU

Konya'nın Karaman İlçesi Kozlu bucağında Orman Muhafaza memurlarından Ömer Pekel kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu ağır yaralandı. Yaralının Devlet Hastanesine kaldırıldığı ve olayla ilgili soruşturmaya başlandığı bildirildi.

● Konya'nın Ereğli İlçesi'nde yolda yürümekte olan Sadık Aytaç kimliği belirlenemiyen iki kişinin açtığı ateş sonucu ağır yaralandı. Aytaç Ereğli Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındı.

● Akşehir İlçesi'nin Karabulut Mahallesi'nde Ali Kardeş'e ait eve patlayıcı madde atıldı. Olayda can kaybı olmadı. Tahrip gücü yüksek olan patlayıcı madde evde ve çevre binalarda maddi hasar meydana getirdi.

SAMSUN'DA BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Samsun'un Gökalan Köyü'nde Necip Taşdemir adında bir kişi Seyfettin Eker tarafından öldürüldü. Yetkililer iki kişi arasında önce tartışma çıktığını daha sonra olayda silah kullanıldığını belirttiler. Soruşturmanın sürdürüldüğü, kaçan sanık Necip Taşdemir'in arandığı belirtildi.

ANKARA'DA ÜÇ ÇESET BULUNDU

Ankara Türközü İncesu Deresi'nde Mehmet Gök adında bir kişinin cesedi bulundu. Söz konusu kişinin bayram tatilini geçirmek için köyüne giderken yolda öldürüldüğü bildirildi. Mehmet Gök'ün SSK'da çay ocağı işlettiği öğrenildi.

● Şentepe'de gece saat 24.00 sıralarında iki arkadaşı ile birlikte dolaşan sağ görüşlü Mehmet Ayhan kimliği belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu öldürüldü. Kasığından aldığı yara ile öldüğü anlaşılan Ayhan'ın cesedi sabaha karşı bulundu. Diğer iki kişinin de arkadaşlarını bırakıp kaçtıkları bildirildi.

● Kayaş Boğaz içi Mahallesi'nde Arı Ekmek Fabrikası'nın önünde oturmakta olan Şenol Mutlu adında bir kişi açılan ateş sonucu ağır yaralandı. Mutlu'nun Tıp Fakültesi Hastanesi'nde tedavi altına alındığı öğrenildi.

● Öte yandan Akdere'de AP'li Ali Kaplan adlı bir kişinin evi kimliği belirsiz kişilerce kurşunlandı. Daha sonra da patlayıcı madde atılan evde ölen ya da yaralanan olmadı.

● Mamak Askeri Ceza ve Tutukevinde bulunan sol görüşlü mahkumlar dün aileleriyle görüştürülmediler. Görüşlerin yasaklanmasına neden olarak, idam cezasına mahkum İsa Armağan ve Mustafa Pehlivanoğlu'nun kaçırılması üzerine yoklamalar sırasında doğan gelişmeler gösterildi.

Mamak Askeri Ceza ve Tutukevinde bulunan mahkumların aileleri ile birlikte gazetemize gelen Avukat Sadık Dikmen Mamak Cezaevi yetkililerinden isteklerini şöyle sıraladılar:

"Cezaevindeki tutuklu yakınlarımızla bir an önce görüşebilmemizin sağlanması.

Cezaevi yetkililerince uygun görülebilecek bir bayram gününde ziyaretimizin mümkün kılınması.

Eski uygulamada olduğu gibi giyecek verebilmemizin sağlanması"

Daha önceki gün giden görüşmecilerin görüş yaptıklarını da belirten tutuklu aileleri "Hukuk devleti inancımız ve cezaevi yetkililerine itimadımız yukarıdaki haklı taleplerimizin güvencesidir" şeklinde istemlerini bitirdiler.

Tutuklu aileleri c blokuna ilişkin 1 ay süreli görüş yasağı konulduğunu da öne sürdüler.

● Öte yandan Çubuk Barajı Fidanlık bölgesinde başına sert bir cisimle vurularak öldürülmüş bir kadın cesedi bulundu. 25-30 yaşlarında bir kadına ait olduğu bildirilen cesetle ilgili soruşturma sürdürülüyor.

Kaçırdıkları bir genç kıza önce tecavüz ettiler sonra öldürdüler

ANKARA (DEMOKRAT)

Faşistler yurt çapındaki katliamlarına dün bir yenisini daha eklediler. Devrimci bir geç kız önce kaçırıldı, sonra işkence edilerek öldürüldü. Üçgün boyunca işkence yapılan Ülkünaz Çevik'e tecavüz ederek başını baltayla kestiler.

5 Ağustos sabahı Ankara'nın Siteler semti Doğantepe Mahallesi Taşocakları mevkiindeki evinden annesinin yanından faşistler tarafından zorla kaçırılan Ülkünaz Çevik dün sabah Ankara'nın Yenimahalle semti yakınlarında kesilmiş halde bulundu.

18 yaşlarındaki Ülkünaz Çevik'e kaçırıldıktan sonra işkence yapıldığı ve tecavüz edildiği öğrenildi.

Annesinin yanında evinden kaçırılarak hunharca katledilen Ülkünaz Çevik'in çevresinde devrimci olarak tanındığı ve faşistler tarafından daha önce tehdit edildiği iddia edildi.

Sabah, başı kesilmiş olarak bulunan Ülkünaz Çevik'in cesedinin Karşıyaka Morgu'nda bulunduğu bildirildi.

● Pelitözü gibi Zaferi milli Köyü'ndeki yurttaşlar da kendileri hakkında yazılan çizilen haberleri aynı şekilde değerlendiriyorlar: "Her yönden bizi tahrik etmek istiyorlar"

Pelitözü Köyü Muhtarı İsmail Tokat'ın eşi ve çocuğu. Emine Tokat, eşi ile ilgili faşist bir gazetede çıkan haberlerin tümüyle uydurma olduğunu söyledi.

Çamurla silinmeye çalışılan gerçek

● Okul salonuna giren görevliler duvardaki yazıyı görünce öfkelendiler. Sonra da yazıyı çamurla sildirdiler. Duvarda şunlar yazılıydı: 'Efendiler, bizleri mahvetmek isteyen emperyalizme ve bizi yutmak isteyen kapitalizme karşı tüm ulusça savaşmayı uygun gören bir doktrini izleyen insanlarız"

—2—

Pelitözü Köyü'ndeyiz. Pelitözü de Karadeniz'in öteki köyleri gibi fındık bahçeleri içinde, yemyeşil bir yer. İnsanları güleç, konuksever, dost bir köy. Kahveye girdiğimizde meraklı ve güleryüzle karşıladılar. Hatırımızı sordular, çay söylediler, içtik. Son olayları konuştuk. Bir ara, **"Muhtarınız İsmail köyü terketmek zorunda kalmış, gazeteler öyle yazıyor, doğru mu?"** diye sorduğumuzda, hepsi birden, **"Kesinlikle yalan, kim uydurmuş bunları?"** diye öfkelendiler. Köyleri ile ilgili yayınları okumuşlardı. Murat Koçalan adlı bir yurttaş:

"Ben onun yeğeniyim. Arabanın anahtarı da bende. Araba da şu anda evin önünde. O gideli hiç bir yere kımramadı. Evi de kurşunlanmadı. Bunları kasıtlı düzmüşler. Gene hakkımızda bir şeyler kuruyorlar herhalde. Bizi rahat bıraksınlar." dedi.

"GİDİŞ O GİDİŞ..."

Adının Mehmet Polat olduğunu söyleyen bir başka Pelitözülü ise şunları anlattı:

"Gardaşım o'na kimse git demedi. Kendisi kalktı, gitti. Geçen yıl Almanya ya köyümüzün yolunu yaptırmak için para toplamaya gitti. 13 bin Mark getirdi. Hanımına söyledik, 'parayı alsın gelsin' dedik. O'da gidip Samsun Akbank'a köy adına yatırmış gidiş o gidiş. Çeşmelerimiz kurudu. Kadınlarımız 3 yüz metreden sırtlarıyla su çekiyorlar. Yollarımız perişan. Biz bu durumdayken, paramız da varken, bizi niçin bırakıp gitmiş. Bu insanlık mıdır? Bize bir şey diyen yok. Hepimizin huzur içinde oturuyoruz. Buyrun hanımına soralım, bunlar doğru mudur, yalan mıdır?"

"BİZE KİMSE ELİNİ SÜRMEDİ"

Pelitözü Köyü Muhtarı İsmail Tokat'ın evine gittik. Kapısını çaldık. Muhtarın eşi Emine Tokat karşıladı bizi. Buyretti. "Sağ ol" dedik. Kocası hakkında yazılanları o'na da okuduk, **"buna ne diyorsun"** dedik. Şaşırdı kadıncağız. Anadolu anasının o soylu, dürüst yanıyla, **"Bizim evimiz 3 sene evvel kurşunlandı. O zaman devrimci işleri filan da yoktu. Arabamız işte orda. Kimse elini sürmemedi. Gazeteler de böyle yalan yazar mıymış? Böyle yalan haberlerle aramızı açıp, bizi birbirimize düşman ediyorlar. Allah kahretsin onları. Buyrun misafirim olun"** dedi. Teşekkür ettik, ayrıldık.

İsmail Tokat'ın arabasının el konularak alınıp götürüldüğü yolundaki haberler için ise Muhtarın yeğeni "İşte araba... Amcam gideli araba hiç bir yere kıpırdamadı, anahtarı da bende" dedi.

ZAFERİMİLLİ HALKI KONUŞUYOR.

Zaferimilli Köyü'ne vardığımızda köylüler oturmuş konuyu tartışıyorlardı. Hoşbeşten sonra söyleşiye biz de katıldık. Köylüler öfkeli ve sinirliydi. Birbirlerinin sözlerini kesiyorlardı durmadan.

"Peki siz ne diyorsunuz bunlara?" şeklindeki sorumuzu köylülerden 3'ü birden yanıtlamaya başladı. Ahmet Karayanız, **"Ayıp be arkadaş, Türkiye Cumhuriyeti'nde basılan bir gazete bu kadar yalan haber yazar mı? Biz komünist işgali altında filan değiliz. Temel Çalgıcı'nın ölümünü de öğretmen Ekrem Ercan'ın üstüne yıkmışlar.**

Bak gazete böyle yazıyor. Allah var yukarda, Allah. Milliyetçiyim diyen gazeteler bu yalanları nasıl yazıyorlar. Milliyetçilik yalan söylemek midir? Ekrem Hoca o gün yanımızdaydı.

Hava yağmurlu olduğu için lojmanda oturduk. Gece geç saatlere kadar çay içtik, konuştuk. Her zamanki gibi köyün yol, su, elektrik sorunlarını tartıştık. Kendini köyüne adamış bir öğretmenin Temel Çalgıcı ile ne işi olur? İnsanların mutluluğu için çalışan bir insan cana kıyar mı, kıyabilir mi?" dedi.

"HER YÖNDEN BİZE SALDIRIYORLAR"

O günlerde Edirne Cezaevi kaçağı Nevzat Karayün'ün faşist çetesiyle birlikte yörede karargah kurduğunu, yol keserek halktan haraç topladığını, Ercan Gündoğdu'yu öldürdüğünü, bütün bunların 7'den 70'e herkes tarafından bilindiğini anlatan Karayanız, konuşmasını şöyle tamamladı:

"Bunları örtmek için mi Feridun Aydın'la, Ekrem Ercan'ı hedef gösteriyorlar? Ama gayelerini anlıyoruz. Hocamızı suçlu düşürüp sorunlarımızı yarıda bırakacaklar. Zaten belli oluyor. Yolumuz bitmeden dozeri almayan kalktılar. YSE Müdürü dozeri aldırmak için hergün haber salıyor. Her yönden bize saldırıyorlar."

"BİZİ TAHRİK EDİYORLAR"

Köylüler olanlardan dertliydi. Muhbirlerin sözleriyle kendilerine eziyet edildiğini söylediler. İnançlıydılar. Yılgın ve umutsuz değillerdi. Köylerinde geçen ilginç bir olayı şöyle anlattılar:

"Dün sabah köye görevliler geldi. Okulun salonunda Atatürk'ün, 'Efendiler, bizleri mahvetmek isteyen emperyalizme ve bizi yutmak isteyen kapitalizme karşı tüm ulusça savaşmayı uygun gören bir doktrini izleyen insanlarız' sözü yazılı idi. Görevlilerin amiri, Dursun Ercan adlı arkadaşımızı döverek bu yazıyı çamurla sildirdi. Aynı gün Fatma Yalçınkaya, Kamil İşçimen, köy imamı, 'eşyalarımızı kırmadan arayın' dedikleri için yanımızda tartaklandılar. Kuran mektebinin kapısını kırdılar. Bunları yapmakla bizi tahrik etmek istediklerini anladık, oyuna gelmedik. Yaşantımızı sürekli bozmak istiyorlar. Ama bizler inanıyoruz ki, gelecekte mutlu günler var. 3-5 soysuz tefeci bezirganın ihbarları ile bizim üzerimize geliyorlar. Oy verdiğimiz CHP de sırtüstü yatıyor"

YARIN:

AYBASTI'LI ESNAF NE DİYOR?

Devrimci işçi Cemal Altınbulduk anıldı

ADANA (DEMOKRAT)

Adana'da geçtiğimiz yıl öldürülen Çukobirlik işçisi Cemal Altınbulduk Adana Asri Mezarlığındaki mezarının başında büyük bir halk topluluğu tarafından düzenlenen bir törenle anıldı. Mezar başında konuşmalar yapıldıktan ve and içildikten sonra topluluk dağıldı.

Sümer ve Sarıçam mahallelerinde de üzerinde "Cemal Altınbulduk yaşıyor" "Cemal'ler ölmez" Devrimci İşçiler." yazılı Pankartlar asıldı.

EMNİYET YETKİLİLERİ UYGUR'UN KAÇTIĞINI İDDİA ETMİŞLERDİ

Mersin'de işkence ile öldürüldüğü öne sürülen Ali Uygur'la ilgili gösteriler sürüyor

MERSİN (DEMOKRAT)

Mersin'de bundan yaklaşık 40 gün önce emniyet müdürlüğü görevlileri tarafından gözaltına alınan ve bugüne kadar kendisinden herhangi bir bilgi alınamayan devrimci genç Ali Uygur'un polislerce işkence sonucu öldürüldüğünü ve cesedinin ortadan kaldırıldığını öne süren gruplar çeşitli gösteriler düzenledi.

Demirtaş mahallesinde önceki gün bir gösteri yapan 250-300 kişilik bir grup, çeşitli sloganlar söyledi. Göstericiler, devrimci genç Ali Uygur'un polisler tarafından işkenceyle öldürüldüğünü ve daha sonra da cesedinin kaybedildiğini öne süren konuşmalar yaptılar. "Devrimci Yol" pankartının da açıldığı gösteri de, "Ali'nin hesabını soracağız", "Ali mücadelemizle yaşıyor" şeklinde sloganlar söylendi.

Bu arada, Mersin Siteler ve Karadoğan mahallelerinde de gösteriler yapan gruplar, "Ali mücadelemizde yaşıyor— Devrimci Yol" yazılı pankart astılar ve çeşitli sloganlar söylediler.

Bilindiği gibi Mersin Emniyet Müdürlüğü yetkilileri Ali Uygur'un gözaltına alındığından yaklaşık 15 gün sonra ev göstermek üzere götürüldüğü Demirtaş mahallesinde polislerin elinden kurtularak kaçtığını iddia etmişlerdi.

Öte yandan önceki akşam saat 23.45 sıralarında 1. şube Müdürlüğünde görevli polis memuru Ahmet Sarı'nın Mahmudiye mahallesindeki evine kimliği belirsiz kişilerce yaylım ateşi açıldı. Olayda can kaybının olmadığı örenildi.

BULMACA

SOLDAN SAĞA:

1-Ana akçenin ödeme tarihi belli olmayan ve yalnız üremi ödenen devlet tahvili 2-Bir besin maddesi- Ege'de önemli bir turizm merkezi. 3-Eli sıkı, cimri- Himalayalar'dan sonra dünyanın en büyük dağ zincirinin adı. 4-Doğu'da bir ırmak adı- Nazi Almanyası'nda vurucu bir gücün kısa adı- 5-Hıristiyanlıkta, din işleriyle görevli kadın- Bir hayvan- 6-Bir göz rengi- Tersi:İlkel bir silah 7-Dili Latinceden türemiş olan ulus- Bir alaşımdaki madenlerin erime derecesi farkından yararlanarak bunların birbirinden ayırma işlemi. 8-Ülkemizin simgesi- Kesin sözcüğünün anlamdaşı- 9-Zehir- Erden başgedikliye kadar askerlere verilen genel ad.

YUKARDAN AŞAĞIYA:

1- Kadın seslerinin en kalını ve böyle sesi olan sanatçı- 2-Arka, geri anlamında bir sözcük- 3-Hastalık sonrası toparlanma dönemi- 4-Mikropları öldürülmüş- 5-Tarımda kullanılan bir aygıt- 6-Bir harfin adı- Tersi:Müzikte duraklama işareti- Kayanın başı- 7-Yerine getirme- Miktarca az- 8-Düzen verme, düzeltme- 9-Omurgalılarda denge ve yönetimle olan ilgileri bakımından işitme taşlarına verilen ad.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA:

1-Koşuntu- 2-Onama-Ski- 3-Dam-Kekik- 4-Si-Ur- 5-Kompliman- 6-Sn-Sr- 7-Rötuş- 8-Ergi-Ay- 9-Liman.

YUKARDAN AŞAĞIYA:

1-Kodeks-En- 2-Ona-Onur- 3-Şan- 4-Um-Spiril- 5-Nakil- 6-İstem- 7-Üskumru- 8-Kira-Şan- 9-Pik-Ne.

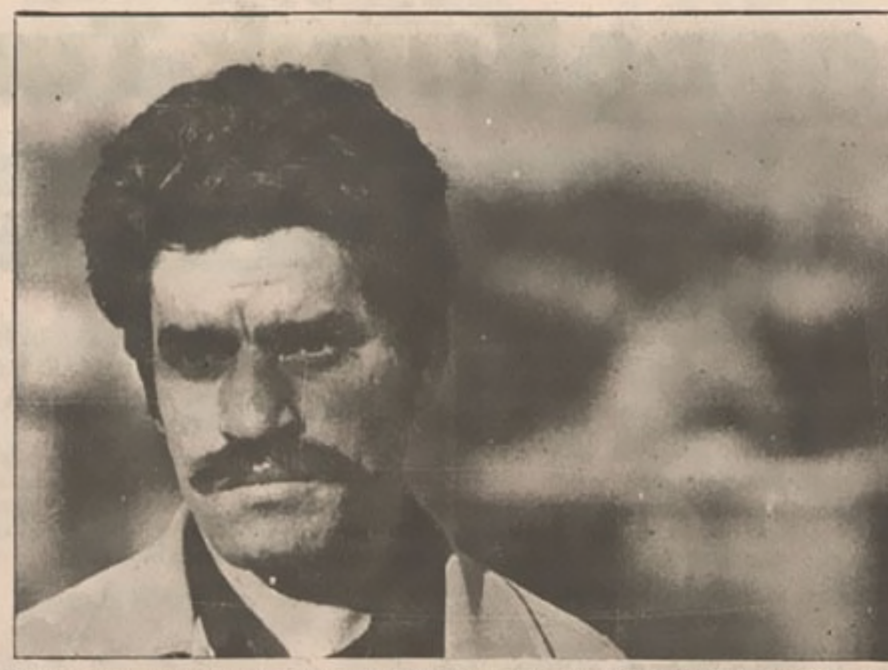
İranlı yazar Hüseyin Düzgün:

"Devrimle birlikte İran edebiyatında yeniden doğuş dönemi başladı"

Şiir, eleştiri, inceleme ve çeviri alanlarında 40'ı aşkın kitap yayınlayan Hüseyin Düzgün 9 yıl önce öğretmen okulunu bitirdikten sonra Şahlık yönetimince tutuklanmış ve 6 ay kadar hapis yatmış.

"Monarşist diktatörlüğün her türlü baskısı altında edebiyatın bütün alanlarındaki ürünler kısıtlanırken, bugün gerek Fars dilinde gerekse diğer İran halklarının dillerinde yeni ürünler peşpeşe gelmeye, çeşitli dünya dillerinden çeviriler yapılmaya başlandı."

M. SARIALİ

İran'ın ünlü yazarlarından Hüseyin Düzgün, geride bıraktığımız günlerde, ülkemizdeki incelemelerini tamamlayarak ülkesine döndü. Düzgün, edebiyat tarihi yazarlığı ve ozanlığı yanısıra, çeşitli dallarda da çalışmalarını sürdürüyor. Şu anda, İran'de Azerbaycan diliyle yayınlanan tek haftalık yayın organı olan "Yoldaş"ın başyazarı ve yöneticisi olan Hüseyin Düzgün, ülkemizde bulunduğu süre içinde "Çağdaş Türkiye Hikayeleri" adıyla Farsça ve Azerbaycan diliyle olmak üzere iki ciltlik büyük bir antolojinin hazırlıklarından başka ilk iki cildi yakınlarda yayınlanan Türkiye Edebiyat Tarihi'nin üçüncü cildi için gerekli araştırmalarda bulundu.

İran devrimi edebiyat ve sanat alanındaki çalışmalarda da büyük bir canlanmaya yolaçtı. Monarşist diktatörlüğün her türlü baskısı altında edebiyatın bütün alanlarındaki ürünler kısıtlanırken, bugün gerek Fars dilinde gerekse diğer İran halklarının dillerinde yeni ürünler peşpeşe gelmeğe, çeşitli dünya dillerinde çeviriler yapılmağa başlandı.

Azınlıkların halk edebiyatında büyük bir canlanma görüldü. Azarbeycan'da bir çocuk heyecanıyla 300'e yakın kitap yayınlandı. Bu uyanış en canlı biçimde Kürtler arasında yaşanıyor, bugün okullarda anadilde eğitim yapılıyor. Ulusal kültürün en geri düzeyde olduğu Belucistan'da bile folklorik nitelikte Beluç dilinde dergi yayınlanmağa başlandı. Çeşitli İran halklarından yazarlar Fars diline ve edebiyatına büyük saygılarının olduğunu, ancak kendi dillerini ve edebiyatlarını da geliştirmek istediklerini söylüyorlar. Şah döneminde Farsça dışında yazılı yayında bulunmak yasaklanmıştı. Sansür Farsça metinlerde bile Azerice sözcükleri çıkarıyordu. Bugün ise Farsça özet vermek koşuluyla Azeri,Kürt vb. dillerde yayında bulunulabiliyor.

"FOLKLOR YAPITLARI YANINDA ÖYKÜ VE ŞİİR GİBİ ÜRÜNLER DE KASETLER KANALIYLA İRAN'IN HER YANINA, KÖYLÜLERE DEK YAYILIYOR."

"TÜRKİYE'DEKİ EDEBİYATÇILARIN BÜTÜN KOMŞU ÜLKELER GİBİ İRAN EDEBİYATI'NA KARŞI İLGİSİZ KALMALARINI İLGİNÇ BİR TUTUM OLARAK DEĞERLENDİRİYORUM."

Bu yeniden doğuş döneminin ilginç yönlerinden biri de folklor yapıtları yanında öykü ve şiir gibi ürünlerin de kasetler kanalıyla İran'ın her yanına köylere dek yayılması. Bunun en yaygın olduğu bölge ise İran Kürdistan ve Azerbaycan. Kasetçiliğin olumlu bir yanı olmuş İran'da, bir "kaset edebiyatı" doğmuş. Bu olanak aynı zamanda folklor ürünlerinin kaybolmadan ve yozlaşmadan toplanmasını da mümkün kılıyor. DEMOKRAT'ı ziyaret eden İranlı yazar Hüseyin Düzgün'ün Behrengi Destanı da kasetler kanalıyla on yıl boyunca İran'ın her yanında halka ulaşabilmiş. Şu sıralarda Mustafa Balel tarafından Türkçe'ye çevirilen Behrengi Destanı Sovyetler Birliği'nde de yayınlanmış.

KIRKI AŞKIN KİTABI VAR

Şiir, eleştiri, inceleme ve çeviri alanlarında kırkı aşkın kitap yayınlayan H. Düzgün 9 yıl önce öğretmen okulunu bitirdikten sonra Şahlık yönetimince tutuklanmış ve 6 ay kadar hapis yatmış ve çıktıktan sonra uzun süre işsiz kalmış. Bu arada Tahran'da Edebiyat Fakültesi'nin kütüphanecilik bölümünü bitirmiş. Hüseyin Düzgün şu sıralarda Tahran'da Fars edebiyatı öğretmenliği yapıyor ve Azerbaycan Medeniyet Cemiyeti içinde çalışmaları var. Cemiyet şu sıralarda İnkilap Yolunda adlı bir derginin yayınlanması için Devrim Konseyinden izin almış.

Hüseyin Düzgün, İran'da Türkiye'deki ilerici edebiyata karşı büyük bir ilgi beslendiğini, en çok çevirinin Türkçe'den yapıldığını belirtiyor. Türkiye'deki edebiyatçıların ise, bütün komşu ülkeler gibi İran edebiyatına karşı ilgisiz kalmalarını ilginç bir tutum olarak değerlendiriyor.

AZİZ NESİN VE NEVZAT ÜSTÜN ÇEVİRİLERİ

Hüseyin Düzgün Aziz Nesin'in uç öykü kitabını ve otobiyografisini ve Nevzat Üstün'ün Almanya öykülerini Farsçaya çevirmiş. Şu sıralarda ise üç ciltlik Türkiye Edebiyatı Tarihi yayınlanıyor. Düzgün'ün Azeri dilinde "Behrengi Destanı" yanında, "Küçük Şiirler" ve Azeri halk inanışlarını ele alan incelemesi "Sayalar" gibi yapıtları var.

İNCELEMELER

Hüseyin Düzgün Fars dilinde Azeri ve Fars edebiyatı üzerine birçok inceleme yayınlamış. Bunlar arasında Azeri edebiyatında realizmin kurucusu sayılan, şiiri halk diline yaklaştıran, doğadan görüntüler çizen ve halk edebiyatından ilham alan Molla Penah Vakıf üzerine yaptığı incelemeyi, Şahlık tarafından yasaklanan "İran'da Dil Sorunları" adlı incelemesini, devrimci Azeri Ozan Habib Sahir'in şiirlerini ele alan çalışmasını özellikle belirtebiliriz. Habib Sahir şu sıralarda İran devrimini konu alan "Seher Işıklanır" adlı bir şiir kitabı yayınlamış..

Hüseyin Düzgün ayrıca Fars edebiyatında Batı tiyatrosunun öncüsü sayılan Mirza Ağa Tebrizi'nin beş oyununu el yazmalarından yayına hazırlamış. Düzgün'ün diğer çalışmaları arasında Çağdaş İran Edebiyatı'nın Sorunları, Azerbaycan'da Yaşayan Fars Kökenli Diller ve Diyalektler", "Azeri Aşıklar" "Folklor İncelemeleri" "Çağdaş Kürt Edebiyatında Destan" gibi incelemeleri ve İngilizceden yaptığı "Mataryalizme Giriş" "İngiliz Devrimi", "Sosyalizm ve Ahlak" "Büyük Fransız Devrimi" "İngiltere Burjuva Devrimi" gibi çevirileri bulunuyor.

İranlı yazar Hüseyin Düzgün gazetemizdeki görüşme sırasında son olarak çağdaş Türkiye edebiyatında kendilerini yalnızca anti-faşist ve sembolizme kapılmayan ürünlerin ilgilendirdiğini söyledi.

Sanat üzerine düşünceler-2

Politika ve sanat

A. İhsan MIHÇI

Politika, tüm toplum yaşamını kapsayan ilişkiler sisteminin adıdır. Toplumun bugününe ve geleceğine ilişkin ekonomik hukuksal, eğitimsel, yönetimsel vb. düşüncelerin sistemli ve örgütlü ifadesidir. Sözkonusu toplum, sınıflı toplum ise, kültürün bir ögesi olan politika da o toplumdaki kültürün karakterine uygun olarak sınıfsal nitelik kazanır. Bu yapı, kendi içinde başı sonu belli, açık seçik politik karşıtlıkların belirlediği basit bir yapı değildir. Egemen sınıfın tüm topluma egemen kılınan politikası, elinde bulundurduğu örgütlülük, iletişim araçlarına sahiplik, hukuksal ayrıcalık, maddi güç gib olanaklarla geniş bir toplumsal yelpaze içinde birbirlerinden farklı çıkarlara sahip birey ve toplumsal katmanları güdülemeyi böylece onları politik yabancılaşmaya uğratmayı önemli ölçüde başarır. Böyle bir toplumda iktidara talip sınıfın politik örgütlenme ve kitleleri kendi politikası doğrultusunda yönlendirme açısından karşılaşacağı güçlükleri tahmin etmek güç değildir.

Kaldı ki, egemen sınıf bununla da yetinmez, kendi politikasını eksiksiz uygularken politikasızlık politikası denilebilecek bir düşünceyi de toplumun geniş kesimlerine ısrarla sunar. Politikayı politikacılar yapsın düşüncesi, bu politikadan kaynaklanmaktadır. Böylece kitlelerin kendi geleceklerini belirleme doğrultusunda düşünme, örgütlenme ve etkinlikte bulunmalarını engellemek, sınıfsal çelişkilerin politik düzeyde deme gelmesini önlemek için sorunu basit bir yöneten-yönetilen, seçilen-seçen ilişkisine indirgemek istediğini açığa vurur.

Ama Türkiye'de hızla politize olan bir toplum vardır. Egemen güçlerce dün nispeten kolay uygulanabilen sözkonusu politik taktik, bugünkü toplumsal gerçeklik giderek içinde etkisini yitirmektedir. İşçi ve emekçi kitlelerle onların yandaşı güçlere yöneltilen baskıların yoğunlaşması bu bağlamda açıklanabilir.

Egemen güçlerin ötedenberi sanat üzerinde de her türden baskıyı en katı biçimde uygulayageldiklerini biliyoruz. Türkiye'de sanatçı hapishanede yetişir gerçeğiyle birlikte egemen güçlerin tavrını açıklamaya çalışırken yine politika kavramıyla karşılaşıyoruz. Süleymaniye'nin görkemi karşısında huşu içinde eğilen ve Necip Fazıl'ın yaşayan en büyük Türk şairi olduğunu parlak törenlerle ilan eden burjuvazi tarafından sanatın tümden yadsındığını söylemek yanlış olur. Onun tukaka ettiği sanat, politikayla uğraşmayan sanat değil, kendi politikası doğrultusunda gelişmeyen sanattır. Ama bu anlayışın saf sanat diye bir kavramla gizlenmeye çalışıldığı görülür. Oysa egemen güçler, bir yandan sanatın politika dışı kalmasını savunurlarken öte yandan tarafsızlık taraflılığı ile her zaman ve mutlaka politika içinde bulunan sanata her türlü desteği göstermekten kaçınmamaktadırlar. Osmanlılar döneminde örneğin Dadaloğlu ve Pir Sultan Abdal ile Aşık Ömer, Kayıkçı Kul Mustafa, ya da Bâki ve Nedim gibi Divan ozanlarının kişiliklerinde somutlanan sanatçı-politik iktidar ilişkisi, özünü yitirmeksizin daha sonraki toplumsal yapı içinde de sürmüştür. Bu ilişki, toplumun türlü kesimleri arasındaki çıkar çatışmalarının sanatsal düzeyde belirmesi anlamındadır. Bu da sanatın her zaman politik bir öz taşıdığını gösterir Örnekleri yakın zamana getirelim: Yahya Kemal, Abdülhak Hamit, Halide Edip, Yakup Kadri gibi sanatçıların resmi ideoloji bağlamında etkinlik göstermeleri cömertçe karşılığını bulurken, 1940'ların bir avuç toplumcu gerçekçi sanatçısına yöneltilen baskıların kaynağında emekçi kitlelerden yana politika yapan sanatın gelişmesinden duyulan sınıfsal korku yok mudur? Ama egemen güçlerin sözcüleri bunu böyle açıklamazlar elbette. Onlara bakılırsa birinciler sanatı politikaya bulaştırmadıkları için büyük sanatçıdırlar, desteklenmeleri toplumu onurlandırıcı, uygar bir davranıştır. İkinciler ise sanatın eşsiz inceliğini politik kabalıklar ile yok etmişler, sanat yapma iddiasıyla yoksulluk tellallığına yönelmişlerdir. Necip Fazıl Kısakürek'in benzetmesiyle söylersek, toplumcu-gerçekçi sanat karın gurultusundan ibarettir. Aynı Necip Fazıl Kısakürek'in hem politikanın tam içinde ve seçim alanlarında etkinlik gösterdiğini, hem de sanat yaparak egemen güçlerce yaşayan en büyük Türk şairi seçildiğini anımsarsak, bu karın gurultusu benzetmesini biçimlendiren politik özü kavrayabiliriz.

Egemen güçlerin ileri sürdüğü tarafsız sanat, politikaya bulaşmamış sanat düşüncesinden daha politik bir sanat anlayışı düşünmek olanaksızdır. Onlar sanat politika ilişkisini çok iyi kavradıklarını sanat politikalarıyla göstermektedirler. Bu kavrayışın genel egemen politika içinde önemli bir yer tuttuğu açıktır. Aşk ve cinsellik konusunun bile mutlaka ideolojik-politik bir içeriği olduğunu anlamamış olsalar, dün Kerime Nadir'lerin, Esat Mahmut'ların, bugün Pınar Kür'lerin, Selim İleri'lerin, hatta geçmişinde belli belirsiz bir Sansaryan macerası bulunan Atilla İlhan'ların starlaşmasına can-ı gönülden katılırlar mıydı? Dünün koşullarında özellikle kırsal alana yönelen saptayımcı gerçekçi yazarları şiddetle cezalandırma yoluna giderlerken, bugünün koşullarında onların ürünlerindeki küçük ve ortaköylülük ideolojisine nerdeyse yandaş olma noktasına gelmelerini başka nasıl açıklamalıdır?

Buradan çıkarılması gereken sonuç şu: Egemen güçler gibi, toplumun geleceğine ilişkin politikanın sahipleri, tüm halk güçleri de sanatın politik bir etkinlik olduğunu kavramalıdırlar. Bu kavrayış, toplumsal mücadele platformunda hep küçümsenen ve geri plânda tutulan sanatı, politikanın güzellik duygusu bağlamında kendine özgü yöntemlerle yapıldığı bu çok önemli silahı etkili biçimde kullanma olanağını yaratacaktır.

A.KADİR

DÜNYA HALK VE DEMOKRASİ ŞİİRLERİ

(Üçüncü Kitap)
BULGAR RUMEN, ARNAVUT ŞİİRİ
Yeni çıktı. 150 Lira

A.KADİR'in Öbür Kitapları:
DÜNYA HALK VE DEMOKRASİ ŞİİRLERİ (İkinci kitap 100 L. Birinci kitap tükendi) 1938 HARP OKULU OLAYI VE NAZIM HİKMET (Üçüncü baskı,75 L.)–SOVYET RUSYA'DA ONBEŞ GÜN (Gezi notları, 50 L.)–BUGÜNÜN DİLİYLE HAYYAM (Dördüncü baskı 50. L')-PORTEKİZ SÖMÜRGELERİ ŞİİRİ (30 L). MUTLU OLMAK VARKEN (İkinci baskı, 100 L')

Dağıtımcılarda ve kitapçılarda
Ödemeli Adresi: P.K. 58-Beyazıt,İstanbul 200 TL'den az siparişlerde 25 TL. posta ücreti eklenir.

Avrupa'nın en eski ünlü tiyatrosu 300. kuruluş yıldönümünü kutluyor

SANAT SERVİSİ

Avrupa'nın en eski ve en ünlü tiyatrosu "Comedie Francaise" bu yıl 300. kuruluş yıldönümünü kutluyor.

Tiyatro salonunda bugüne değin 2 bin 800 oyun sergilendi, oyuncuları ise özellikle son otuz yılda birçok ülkeye turneye çıktı.

Comedie Francaise, 1680 yılında Moliere'in tiyatro ekibinin Comedie Francaise'in oyuncularının büyük bir bölümünü oluşturması, Moliere'in tiyatronun kurucuları arasında anılmasına neden oldu.

Tiyatroda şimdiye kadar Moliere, Racine, Corneille, Marlvaux ve Voltaire'in eserleri ağırlıkla sergilendi.

T.C.K. ve C.M.U.K.'da yapılması öngörülen değişiklik tasarıları (4)

Baskı Yasalarına ilişkin İstanbul Barosu –5– Raporu

Çağdaş demokrasilerde ölüm cezaları yasalardan kaldırılırken bir hukuk devleti olan ülkemizde ölüm cezasının kaldırılması bir yana kapsamını genişletmek sonucunu doğuran bu değişiklik demokrasi ilkelerine açıkça aykırıdır.

B– Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun bazı maddelerinde değişiklik yapılmasına, bazı maddelerine fıkralar eklenmesine ve kanuna yeni bir madde ilavesine dair kanun tasarısı üzerine görüşlerimiz.

I- 1412 sayılı Ceza Muhakemeler Usulü Kanunumuz 1929 yılında Alman Yasası örnek alınarak hazırlanmıştı. O tarihten bu yana bu yasada birçok değişiklikler yapılmıştı son değişiklik 12.6.1979 tarihinde 2248 sayılı yasa ile olmuştur. Şimdi hükümet yeniden bu yasanın 9. maddesinde değişiklik yapılmasını ya da yeni hükümler eklenmesini öneriyor. Tasarıda değiştirilmesi ya da yeni hükümler eklenmesi istenilen dokuz maddenin üçü bugün yürürlükte olan şeklini 1936 yılında, üçü ise 1973 yılında almıştır. 1936 da değiştirilen maddelerden birine de 1973'de bir fıkra eklenmişti. Tasarı ile ayrıca yasaya yeni madde eklenmesi de öngörülmüştür. Daha sekiz ay gibi çok kısa bir süre önce ele alınarak bazı maddeleri değiştirilen bir yasada bu kadar kısa bir süre sonra yeni değişiklikler öngörülmesini doğal karşılamak mümkünmüdür? Kanımızca bu soruya olumlu yanıt verebilmek olanağı bulunamaz. Böylesi önemli temel yasaların çok kısa zaman aralıkları ile sık sık değiştirildiğine hiç bir demokratik ülkede tanık olmak olası değildir. Tasarının gerekçesinde böyle bir değişikliğin "Kaçınılmaz bir zorunluluk" haline geldiği, bu zorunluğunda toplumun sosyal bünyesinde meydana gelen gelişmelere paralel olarak yasaların da değiştirileceği gerçeğinden doğduğu belirtilmekte ise de toplum yaşamı için çok kısa olan sekiz aylık bir süre içinde toplumun bünyesinde meydana gelen değişmeleri tutarlı bir biçimde değerlendirebilmek bilimsel açıdan mümkün değildir.

Kaldı ki, bu kısa zaman birimi içinde toplum bünyesi içinde bazı görüşler gerçekleşmiş, bunlar tutarlı bir biçimde değerlendirilmiş olsa dahi yasalarda hemen bu gelişmelere paralel değişiklik yapmak yasa tekniği bakımından uygun bir yol sayılmaz, zira değerlendirmede yapılabilecek çok küçük hatalardan dönülebilme olanağı tamamiyle ortadan kalkacağı için böylesi değişikliklerden istenilen sonucu almak bir yana hiç istenilmeyen çok kötü sonuçların doğabileceği de unutulmamalıdır.

Özellikle C.M.U.K. gibi anayasal demokratik haklarla çok sıkı ilişki içindeki bir yasada yapılacak değişikliklerde bu nokta çok büyük önem taşır.

II- Tasarının gerekçesinde, değişikliklerle davaların kısa zamanda bitirilmesinin öngörüldüğü belirtilmektedir. Bu isteğe katılmamak imkansızdır.

Halkımızın yargıya dönük olarak en çok şikayet ettiği konulardan biri davaların uzamasıdır. Çokça kullanılan bir ifade ile "GECİKEN ADALET ADALET DEĞİLDİR". Nevar ki, davaların kısa zamanda bitirilmesi isteği sanığın haklarını ortadan kaldırmamalıdır. C.M.U.K.'larında yer alan haklar, yılların deneyimi sonucu bir zorunluluğun gerektirmesi ile yasaya girmişlerdir.

Bu haklar bir bütünün Anayasanın 31. maddesinde yer alan SAVUNMA HAKKI'nın vazgeçilmez birer parçasıdırlar. Bu parçalardan biri dahi bütünden ayrılsa bütün tamlığını yitirir, bütün olmaktan çıkar, ortada tam bir savunma hakkı, kalmaz. Bu açıdan tasarı ile değiştirilen maddelerde kısıtlanan haklara, yalnızca o hak kısıtlanıyor gözü ile bakmamak gerekir. Gerçekte kısıtlanmak ya da ortadan kaldırılmak istenen savunma hakkının bütünüdür.

II- Genel olarak bu kısa açıklamalardan sonra tasarı ile getirilen değişikliklere geçebiliriz.

1- Tasarı C.M.U.K.'nun 28. maddesini değiştirmektedir. Halen yürürlükte olan 28. Maddeye göreyargıcın reddi halinde red edilen yargıç, bu konuda bir karar verilinceye kadar yalnız gecikmesi mümkün olmayan işlemleri yapabilir.

Oysa değişiklikte yargıç reddedilse bile o oturumu bitirinceye kadar duruşmaya devam edebilecek örneğin tanık dinleyebilecektir. Değişikliğin gerekçesi olarak da yargıç reddi hakkının kötüye kullanıldığı bunun da davaların uzamasına olanak sağladığı gösterilmektedir. Oysa red hakkı Yargıcın tarafsızlığı gibi çok önemli bir ilkeye dayanmaktadır. Tarafsız olmayan yargıç ya da mahkeme önünde yargılanmaya yargılama denilemez. Bu nedenle kişiler için tarafsız bir yargıç ya da mahkeme önünde yargılama hakkı kutsal bir hak sayılmış Birleşmiş Millet İnsan Hakları beyannamesinin 10. maddesi ile Avrupa İnsan Hakları sözleşmesinin 6. maddesinde yer almıştır. Kaldı ki C.M.U.K.'nun da bir yargıcın davaya bakmaktan yasak olduğu bazı önemli halleri saymış ve bu halleri de red sebepleri kapsamına almıştır. Örneğin yargılanmakta olan olayda evvelce savcılık, tanıklık, bilirkişilik, sorgu yargıçlığı, üst hakimlik vb. yapmış olan yargıç o davayı yargılayamaz. Ya da suçtan kendisi zarar görmüşse o davada yargıçlık yapamaz.

T.C.K. ve C.M.U.K'da yapılması öngörülen değişiklik tasarıları (5)

22 faşiste idam cezası verildi

(Baştarafı 1. Sayfada)

Aralık ayında Kahramanmaraş'da düzenlenen faşit katliam davası Adana, Hatay, Gaziantep, K.Maraş ve Adıyaman İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde sonuçlandı. Adana Kapalı Spor Salonunda dün saat 08.00 de başlayan son duruşmada mahkeme heyetine Hava Pilot Albay NizamettinAtal' başkanlık etti. Üyeliklerde ise Deniz Hakim Yarbay Yüksel Akbatur'la Hakim Binbaşı Kenan Günaydın bulunuyordu. Geniş güvenlik önlemleri altında başlayan duruşmada kararın açıklanması 3,5 saat sürdü.

KARAR AÇIKLANIYOR

Yaklaşık 1,5 yıldır devam eden duruşmaların sonuncusunda Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi tarafından verilen ve 180 sayfadan oluşan karar özeti okunmaya başlandı. 835 kişinin yargılandığı mahkeme sonuçlarına göre, 22 faşist hakkında ölüm cezası verilirken, 14 sanık da ömür boyu hapis cezasına çarptırıldı. Sanıklardan 5'i 20-24 yıl arası, 327'si 15 yıla kadar değişen cezalara çarptırıldılar. 390 sanık ise beraat etti. Haklarında idam cezası verilen katliamcı faşistlerin isimleri şöyle: Şaban Denizdolduran, Ahmet Denizdolduran, Hüseyin Faruk Köse, Yusuf Sevilmiş, Şevket Ünal, Mehmet Yemşen, Süleyman Tomurcuk, Fevzi Görken, Yaşar Kuru, Bekir Topal, Cuma Yalçın, Muhittin Doğan, İsmet Çetin, Hanefi Çetinkaya, Murat Demir, Mustafa Bahar, Mehmet Karayazı, Remzi Karayazı, Seyithan Kurt, Mustafa Başey, Mustafa Değirmenci ve Durdu Güler. Askeri Savcılıkça haklarında idam cezası istendiği halde ömür boyu hapis cezası verilenlerden bazıları ise şunlar: Güngör Gençay, Hacı Mehmet Ramazanoğulları, Bayram Yedikardeş, Haydar Parmaksız, Remzi Canpolat ve Mehmet Köse.

Beraat edenler arasında, Çiçek Sinemasına dinamit attıktan sonra sinemada bulunan kendi yandaşlarını tahrik ederek CHP'lilere ait işyerlerine saldırtmakve katliam hazırlıkları konusunda MHP ve ÜGD Genel Merkezlerine telefonla bilgi vermekten sanık Ökkeş Kenger de bulunuyor.

SANIKLAR KORKU İÇİNDEYDİ

Askeri Mahkemenin kararın okunacağını açıklamasından ve sanıkları yerlerine oturtmasından sonra yargılamanın yapıldığı Adana Kapalı Spor Salonu bir anda sessizleşti. Sanıklar oturdukları yerden korkulu gözlerle ve sıkıntılı bir halde haklarında verilecek kararın açıklanmasını bekliyorlardı. Katliamın elebaşılarından bazı faşistler, korku içindeki sanıkları teskin etmek için sağa sola işaret ediyorlardı. Sanıkları savunan avukatlar ise faşistlere moral vermeye çalışıyorlardı. Bu arada kararın açıklanması sırasında idam cezasına çarptırıldığını duyan faşistlerden Şaban Denizdolduran Askeri Hakimlere "Komünist Mahkeme" diye bağırınca salonun dışına çıkartıldı. Bazı sanıkların ise kararın açıklandığı sıralarda ağladıkları duyuldu. Ömer Kaval, hakkındaki karar okunurken bayıldı.

Askeri Mahkemenin kararında haklarında idam cezası verilen sanık sayısı 37 olarak belirlendi. Ancak bunlardan 14'ü hakkındaki idam cezası, yaş küçüklüğü vb. nedenlerle ömür boyu hapis cezasına çevrildi. Haklarında önce idam cezası verilen ancak daha sonra ömür boyu hapis cezasına çarptırılanlardan birisinin sol görüşlü olduğu saptandı. Yine idam cezasına çarptırılan bir kişinin cezası aynı nedenlerle 20 yıla indirildi.

MHP HAKKINDAKİ SUÇ DUYURUSU TALEBİ REDDEDİLDİ

Kahramanmaraş faşist Katliamı olarak bilinen davaya, saldırıya uğrayanların müdahil avukatı olarak katılan CHP'li ve ilerici avukatların MHP hakkında suç duyurusu yapılması şeklindeki talebi Askeri Mahkemece reddedildi.

Müdahil avukatlar, esas hakkındaki görüşlerini açıklarken, faşist katliamın sorumlularından birisinin de MHP olduğunun kesinleştiğini, saldırganların katliam sırasında "Başbuğ Türkeş" şeklinde sloğanlar söylediklerini, MHP'nin amblemi olan Üç Hilalli bayraklar taşıdıklarını, duvarlarında ve kapılarında MHP-ÜGD yazan ve Üç Hilal işareti bulunan ev ve işyerlerine dokunmadıklarını belirterek bu parti hakkında suç duyurusu yapılmasını istemişlerdi. Askeri Mahkeme müdahil avukatların bu konudaki talebini reddetti. Yargılananlar arasında MHP üye ve yöneticileri de bulunmaktaydı.

Mahkeme heyeti, Askeri Savcının K. Maraş Ülkücü Gençlik Derneği'nin kapatılması talebini de reddetti.

Bilindiği gibi faşistlerin Aralık 1978 yılında Kahramanmaraş'ta gerçekleştirdikleri katliam sonunda toplam 111 yurttaş öldürülmüş ve 300'ü aşkın yurttaş ise yaralanmıştı. 917 işyeri ile konutun yakıldığı ve tahrip edildiği, saldırılar sonucu 150 milyon lirayı aşkın maddi hasarın meydana geldiği belirlenmişti. Yaklaşık 1,5 yıl önce başlayan duruşmalarda 476'sı tutuklu olmak üzere toplam 835 kişi yargılanmış, bunlardan 260'ı aşkın kişi hakkında da idam talebi istenmişti.

CHP, YARGITAY'A BAŞVURDU

Kahramanmaraş faşist katliamı davası duruşmasına CHP adına katılan müdahil avukatlar Emin Değer ve İbrahim Sinemillioğlu, katliamda CHP İl binasını yakan sanıkların tümünün beraat ettirilmeleri üzerine Askeri Yargıtay'a başvurdular.

Faşist katliam olaylarının başlangıcı olarak iddianamelerde belirtilen Çiçek Sineması'nın bombalanmasından sonra CHP İl binası Ökkeş Kenger, Mehmet Leblebici, Yunus İlhan, Muhammet Demirbaş, Mevlüt Coşkun ve Mustafa Özdemir adlı sanıklar tarafından tahrip edilerek yakılmıştı.

Olay sanığı faşistlerin tümünün beraat ettirilmesi üzerine CHP adına davaya katılan müdahil avukatlar, "Askeri Yargıtay Bakanlığına sunulmak üzere" Askeri Mahkeme Başkanlığına "karara itiraz" dilekçesi verdiler.

Ecevit: Beş yasa tasarısının çıkartılmasını AP engelliyor

ANKARA (DEMOKRAT)

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Çankaya görüşmesinde üzerinde anlaşmaya varılan 5 baskı yasasının çıkartılmasını Başbakan Süleyman Demirel'in dediği gibi CHP'nin değil AP'nin önlediğini savundu.

Tasarıların özünün değiştirilmediğini bildiren Ecevit dün yaptığı basın toplantısında hükümetin tasarıların kelimesi kelimesine çıkmasını istediğini kaydederek, bu durumu anti-demokratiklik olarak niteledi. Ecevit grubunun 5 baskı yasası konusunda bağlayıcı karar aldığını hatırlattı.

Hükümetin parlamentoda gerçek anlamda desteğinin kalmadığını söyleyen CHP Lideri, Meclisin AP ve yandaşlarınca çalıştırılmama nedeninin denetimden kaçış olduğunu ifade etti. Kendilerinin 9 ay içinde 4 gensoru verdiklerini, bunları da 5 yasanın çıkartılmasını engellemek için değil, ülkeyi felakete sürükleyen gidişi engellemek için verdiklerini belirten Ecevit, "Meclisi tıkamak gibi bir amacımız yok. Çünkü eğer Meclislerin çalışması AP ve yandaşlarınca engellenmeseydi bu akşama kadar 5 yasa çıkmış olacaktı"şeklinde konuştu.

Konuşmasında Sayıştay'ın sağlık emekçileri hakkında verdiği karara da değinen Ecevit, Sayıştay'ın kararına saygılı olduklarına dikkati çekerek şöyle dedi:

"Tam gün ödenekleriyle ilgili bir tasarıyı Meclis'e sunacaklarını söyledik. Başbakan Meclis çalışmalarını kendileri önlüyor, nasıl çıkartacaklar." Ecevit, sağlık emekçilerine yan ödemelerinin bir kararnameyle tekrardan verilmesini istedi.

Ecevit bir soru üzerine de yasaların özüne dokunulmadığını savunarak şunları söyledi:

"Eğer bir başbakana göre hakim ve savcıların atanmasında demokratik kurallardan uzaklaşma, adalet bağımsızlığını zedeleme, özle ilgiliyse biz böyle bir anlayışa katılmayız."

'Egemen sınıfların iktidarı, toplumu yönetmekten aciz'

ANKARA (DEMOKRAT)

ODTÜ Öğretim Üyesi Prof. Raşit Kaya, egemen sınıfların iktidarın toplumu içinde bulunduğu ekonomik ve siyasi bunalımdan çıkarmaktan, toplumu yönetmekten aciz olduğunu söyledi ve "anti-demokratik baskı uygulamaları her gün dozunu arttırarak toplumun yeni kesimlerine sıçratılmaktadır"dedi.

Prof. Kaya'nın baskı yasalarına ilişkin sorularımıza verdiği yanıtlar şöyle:

Türkiye'de olup bitenin anlaşılabilmesi için sorularınızın birlikte yanıtlanması sanırım daha açıklayıcı olacaktır. Öncelikle günümüz Türkiyesi'nin görünümü hatırlanmalı. Bugün Türkiye üretimini geliştiremeyen ürettiğini satamayan dış ticaret ve ödemeler dengesi gittikçe daha büyük açıklar veren, borçlarını ödeyemeyen, işsizlik ve pahalılıkta dünyanın önde gelen birkaç ülkesinden biridir. Yine Türkiye siyasi saldırı ve cinayetlerin haber olmaktan çıktığı, yasal otoritenin inandırıcılığının önemli ölçüde zedelendiği bir ülkedir. Kısacası resmi ağızların da itiraf ettiği gibiderin çok yönlü bir bunalım yaşanmaktadır.

Bugünkü egemen sınıfların iktidarı toplumumuzu bu ekonomik ve siyasi bunalımdan çıkarmaktan acizdir. Bu nedenle de toplumu yönetmede de aciz kalmakta her adımıyla bunalımı derinleştirmekte ve yük hep emekçi sınıfların sırtına yüklenmektedir. Ve neticede anti-demokratik baskı uygulamaları hergün dozunu artırarak toplumun yeni kesimlerine sıçratılmaktadır.

Diğer bir yandan köklü toplumsal değişikliklerin nesnel koşulları da olgunlaşmakta olduğundan geniş halk yığınlarının durumun bilincine varacak şekilde bunalımı algılamaları da gündeme girmektedir. Bu çerceve için iktidar da yadsıyamadığı bunalımı aşmak için "önlemler almak çabasındadır. İktidarın "önlem paketleri" "gelişmenin durması hızla artan işsizlik, baş döndürücü yükseklikteki enflasyon, döviz darboğazı atıl kapasiteden kaynaklanan mal kıtlıkları ve duran yatırımlar" gibi sorunlara çözüm getirme iddiasındadır. Ancak alınan "önlemler" izlenen ekonomi politikası gerçekte devletin ekonomik yaşamdaki etkinliğini tümden azaltarak, bunalımın sorumlusu tekelci kârların sahibi büyük sermayeye ekonominin işleyişinde tüm alanlarda daha fazla etkinlik kazandırmaya ve gelir dağılımını toplumun emekçi kesimleri aleyhine daha da hızla değiştirmeye yönelliktir. Burada ilginç olan ve mutlaka değerlendirilmesi gereken, iktidarın yaptığı ve yapacağı düzenlemeleri sunus biçimidir

Bilindiği gibi iktidar alınan önlemlerin "siyasetle bir ilgisinin olmadığını, siyaset dışı ülkeyi kurtaracak "Milli kararlar" alındığını söylemektedir. Yapılanın siyasetle ilgisinin olmadığı söylenirken, kitleler siyasetin anlam taşımadığına inandırılmak istenmektedir. İktidarın bunalıma "çözüm" önerilerine parlamentodaki muhalefet de sınıfsal çıkarları açısından karşı çözümler getirememekte, böylece Başbakan'ın "başka yol bilen varsa çıksın ortaya" çağrıları yanıtsız kalmakta, buna kilitlenen Cumhurbaşkanı seçimleri, güvenoyundan çok güvenoyu oylaması gibi durumlar da eklenince siyasetin gerçekten anlamsız olduğu görüntüsü güçlenmektedir. Kitleler siyasetin anlamsız olduğuna inandırılırsa, toplumdaki gelişmelere kayıtsız kalacaklardır. Buda faşizmin "olmazsa olmaz" bir koşuludur. İktidarın meclislerden çıkarmak istediği yasaların değerlendirilmesi de bu bağlamda yapılmalıdır.Amacın kitlelerin siyasete katılabilme kitleleri siyasete katabilme olanaklarını tümden yok etmek olduğunda da kuşku yoktur. Yoksa bugün Türkiye'de yönetimin elindeki yasal olanakların bir hukuk devletinin özünü zedeleyecek kadar geniş olduğu düşünülürse, buna halen ülke nüfusunun yarısından çoğunun sıkıyönetimle yöneltildiği eklenirse, temel hak ve özgürlükleri kısıtlayacak yeni yetkiler istemenin insaflı her mantıkla "fevkalade" çeliştiğini herkes görebilir.

Sık sık sözü edilen "Sosyal içerikli" yasalar konusuna gelince, bunun iktidarın gözünde kitlelerde "Şu siyaset yapmaktan bir kurtulabilsek, sorunlara çözüm gelecek" imajını yerleştirmede bir araçtan başka birşey olmadığı açıktır. Ancak aynı yasaların düzeltilmiş içerikleriyle demokrasi güçlerince kitlelerin duyarlılığının somut taleplerle donatılarak harekete geçirilmesinin ve siyasete katılmalarının sağlanmasının bir aracı olabileceğini de unutmamak gerekir.

Cam, Metal ve Tekstil İşveren

Baştarafı 1. Sayfada)

Üç büyük işkolunda çalışan işçileri kapsayan ve konfederasyonlar düzeyinde sürdürülen toplu sözleşme görüşmelerinin ilk kez, bir süre önce Tekstil İşverenleri Sendikası Genel Merkezi'nde yapıldığı öğrenildi. TİSK ve DİSK arasındaki ikinci görüşme ise dün DİSK Genel Merkezi'nde yapıldı. Bu son görüşmeye, T.Maden—İş, Tekstil ve Hürcam—İş Sendikalarından temsilciler, TİSK'e üye Tekstil İşverenleri Sendikası, Cam İşverenleri Sendikası, ve MESS Yetkilileri ile DİSK Yürütme Kurulu'nun bazı üyeleri katıldılar.

Dünkü görüşmelerin başlamasından bir süre sonra, DİSK ve TİSK yetkilileri tarafından bir ortak açıklama yapıldı. açıklamada şöyle denildi:

"DİSK ve TİSK Yürütme Kurulları DİSK Genel Merkezi'nde, Tekstil, Madeni Eşya ve Cam İşkollarında devam etmekte olan grevlerle ilgili olarak bir araya gelmişlerdir. Bu toplantıda, TİSK'e üye Tekstil İşverenleri Sendikası, Cam Sanayii İşverenleri Sendikası ve MESS Yetkilileriyle, DİSK'e bağlı Tekstil, Hürcam—İş, Maden—İş Sendikaları yöneticilerinin görüşme imkanları aranacaktır."

Dün yapılan toplu sözleşme görüşmelerinde, İşçi Sendikalarının taleplerini yansıtan maddelerle, işveren sendikalarının karşıt önerilerinin, sadeleştirilerek, ilk aşamada en önemli bir kaç maddenin görüşülmesine çalışıldı. Öncelikle görüşülecek olanlar arasında, kıdem tazminatları, ihbar önelleri, haftalık çalışma süreleri, işyeri disiplin kurulları, fazla mesai çalışmada işçi sendikasının onayı gibi konularla ilgili maddeler yer alıyor.

Üç işkolunda ki toplu sözleşmelerin dün yapılan toplantılarda sonuçlandırılamaması halinde, görüşmelerin, daha sonra ki günlerde de, yine işçi ve işveren konfederasyonları düzeyinde sürdürüleceği öğrenildi.

Sağlık emekçileri yurt çapında direniş

(Baştarafı 1. Sayfada)

bulundular, ancak direniş tüm yurtta ve sağlık personelinin tamamına yakınının katılımıyla gerçekleşti.

Ankara'da iş bırakan sağlık emekçilerinin yaptıkları açıklamada, 'Sağlık emekçileri, faşizmin halkı teslim alma politikasına karşı işyeri komiteleri örgütlülüğüyle en sert uyarıyı yaptılar''denildi. Yurt çapındaki direnişe katılan Tam Süre Yasası kapsamı dışında kalan sağlık emekçileri, tüm sağlık hizmetlilerinin yasadan eşit derecede yararlandırılmalarını istediler.

Bu arada, Sağlık emekçilerine grevli toplu sözleşmeli sendikal hak tanınmasının istendiği Türk Tabipler Birliği Temsilciler Meclisi kararlarını Devrimci Sağlık-İş, Tüm-Has-İş,Tüs-Der, Tüm-Der, İstanbul 1. Bölge Ecza Odası,Kamu Eczacıları Derneği TUMAS, KMO İstanbul Şubesi ve Biyologlar Derneği'nin de desteklediği belirtildi.

İSTANBUL'DAKİ DİRENİŞ

İstanbul'da Beyoğlu Belediye Hastanesi, SSK Bakırköy Doğumevi ve Bakırköy Dispanseri dışındaki tüm sağlık kurumlarında gerçekleşen direnişe doktor, hemşire hastabakıcı, laborant, eczacı ve tüm sağlık emekçilerinin hemen hemen tümü katıldı. İstanbul'da direniş nedeniyle geniş güvenlik önlemleri alındı.

İstanbul'da iş bırakma eylemlerine katılan sağlık kurumları şöyle:

Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi:

Doktor, hemşire ve hastabakıcıların da aralarında bulunduğu sağlık hizmetlilerinin büyük çoğunluğu gerçekleştirilmesini talep ettikleri 6 maddeyi öne sürerek dün sabah direnişe başladılar. Hastane bahçesinde, haklar alınana dek direnileceği belirtilen ve faşizmi lanetleyen konuşmalar yapıldı.

Bu arada direnişe katılan sağlık hizmetlileri, direnişlerinin halka karşı olmadığını, haklarını gaspedenlere karşı olduğunu belirttiler.Tüm doktor, hemşire ve diğer sağlık görevlilerinin acil durumdaki hastalara direniş süresince herzamanki gibi özen gösterdikleri açıklanarak, "Burjuva basınında yer aldığı gibi 'hastaları cezalandırmak' gibi bir düşünceyle hareket etmediğimizi halkımıza duyurmak isteriz" denildi.

Car güvenliklerinin dahi olmadığını, 36 saat mesai yaptıklarını ve gece vardiyasından sonra evlere servis olmamasından ötürü, bu mesailerin 48 saate çıktığını söyleyen Bakırköy Sinir ve Ruh Hastalıkları Hastanesi personeli sözlerini şöyle tamamladı:

"Ne sosyal bir hak ne de ek bir ücret almamaktayız. Ayrıca adli serviste çalışan arkadaşlarımızın bir kısmı da haksız yere sürülmekte veya hapsedilmektedir. Tüm bu sorunlar çözüm beklerken, siyasi iktidar daha önce elde ettiğimiz haklarımızı da gaspetmeye çalışıyor. Sayıştay kararlarına karşı hakkımızı vermek istemiyor."

Taksim Belediye Hastanesi:

Hastanede çalışan sağlık hizmetlilerinin tümü direnişe katıldı. Direniş sırasında öğle yemeğinde bir konuşma yapılarak direnişin amaçları açıklandı. Ayrıca bahçede de bir toplantı düzenlendi.

Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi:

Sağlık hizmetlilerinin tümüne yakın kesimi direnişi destekledi. Hasta bakımının yapılmadığı polikliniklerde, direnişin amacını anlatan konuşmalar yapıldığı öğrenildi. Acil Servisin dışında hiçbir servis çalışmadı.

Direniş yapan personele öncülük ettiği gerekçesiyle Yusuf Bağatır, güvenlik kuvvetleri tarafından gözaltına alındı. Bağatır'ın halen gözaltında tutulduğu öğrenildi.

Beyoğlu SSK Hastanesi:

Doktor ve hemşirelerin tümü, diğer personelin de çoğunluğu direnişi destekledi. Yalnızca yatmakta olan hastaların tedavisinin yapıldığı, heyetlerin yapılmadığı ve öğle yemeğinin de boykot edildiği öğrenildi.

Öte yandan direniş sırasında hastanede görevli tüm doktorlar bir toplantı yaptılar.

İstanbul Tıp Fakültesi Çapa Klinikleri:

Sabahın erken saatlerinden itibaren işlerini bırakarak direnişe geçen Çapa Hastanesi personeli, aynı zamanda öğlen yemeğini de boykot etti.

Bu hastanede de acil durumlar dışında hastalara bakılmadı. Muayene olmak üzere gelenlere ise eylemin amacı anlatılarak bunun, kendilerine karşı olmadığı açıklandı. Bu arada, Çapa Tıp'ta Tam Süre Yasası dışında kalan büyük orandaki personelin direnişi destekleyerek iş bıraktığı görüldü. Toplu halde bulunmalarının engellenmesine rağmen bir basın toplantısı düzenleyen Çapa sağlık emekçileri, bir günlük direnişlerinin halka karşı değil, MC'ye karşı olduğunu vurguladılar ve şöyle dediler:

"Ülkemizdeki, başta işçi sınıfı olmak üzere, tüm demokrasi güçlerinin desteği ve kanı-canı pahasına alınan bu ekonomik hakkımızın gasp edilmesine asla müsaade etmeyeceğiz. Doktoru, hemşiresi, hasta bakıcısı, odacısı, ahçısı ve kapıcısı ile tüm sağlık emekçileri dün olduğu gibi bugün de Tam Gün yasasından doğan ekonomik haklarının gasp edilmesine karşı tek yürek-tek yumruktur-lar. Tam Gün yasasından yararlanan doktor, hemşire ve hasta bakıcılar olarak yasadaki eksikliğin giderilmesi, diğer arkadaşlarımızın da tam gün yasasına tabi olması için mücadelemiz sürecektir.

Öte yandan, Çapa Tıp Fakültesinde Mustafa Akyurt adındaki sağlık emekçisi, bildiri ve bülten dağıttığı gerekçesiyle güvenlik kuvvetlerince gözaltına alındı ve halen serbest bırakılmadı.

SSK Kazıçeşme Dispanseri:

Sağlık personeli direnişe tümüyle katılırken, burada görevli bulunan Kamu Eczacıları Derneği Başkanı Ecz. Rıfat Güney, Ecz. Tekin Çubukçu ve Dr. Sebahat Kürkçüoğlu güvenlik görevlilerince gözaltına alındılar. Edindiğimiz bilgilere göre daha sonra serbest bırakılan 3 görevli hakkında soruşturma açılacağı öğrenildi.

Samatya SSK Hastanesi:

Sağlık hizmetlilerinin tümünün katıldığı direnişin hastaneye gelen hasta yakınlarınca da desteklendiği yetkililerce belirtildi. Bu arada, çalışanların yemek boykotu yaptıkları ve direniş bitiminde topluca en üst kata çıkarak bir toplantı düzenledikleri öğrenildi. Toplantıda, direnişin başarılı geçtiği ve haklar alınıncaya kadar örgütlü mücadelelerini sürdürecekleri ifade edildi. Ayrıca, 100'ü aşkın hemşire Demirel'e telgraf çekerek kazanılmış haklarının gaspedilemeyeceğini ve bu hakları alıncaya kadar direnişlerini sürdüreceklerini belirttiler.

Öte yandan, Haseki Belediye, Beykoz Devlet, Haydarpaşa Göğüs, Şişli Çocuk, Zeynep Kamil, Topçular SSK Hastanelerinde; Heybeliada ve Yedikule Sanatoryumlarında; SSK Tepebaşı Dispanserinde ve Tekel Sağlık İşlerinin görüldüğü bölümlerde çalışan tüm sağlık hizmetlileri bütün gün boyunca iş bıraktılar.

Eyüp, Beşiktaş, Beykoz, Beyoğlu Gedikpaşa Kadıköy, Kartal, Üsküdar, Süleymaniye Dispanserlerinin tüm servislerinde kısmen; Haydarpaşa Numune Hastanesi'nde 6 servis ve Göztepe SSK Hastanesi'nde ise 2 poliklinik dışında tüm servislerde çalışan sağlık personelinin direnişe katıldığı görüldü. Ayrıca Osmaniye SSK Dispanseri'nde direnişe iş yavaşlatma biçiminde katılınırken, tüm Hükümet Tabipliklerinde çalışan personelin büyük oranda iş bıraktıkları öğrenildi.

ANKARA'DAKİ DİRENİŞ

Sayıştay'ın yan ödemelerin maaşla birlikte vergilendirilmesi doğrultusunda aldığı karar üzerine sağlık emekçileri Ankara'nın çeşitli hastanelerinde direniş yaptılar.

Acil servisler, kan bankaları ve ameliyathaneler dışında hiç bir servisin çalışmadığı Numune, Sami Ulus, Onkoloji Hastaneleri ve Telsizler Doğumevi ile Hacettepe Tıp Fakültesindeki devrimci sağlıkçılar bir de açıklama yaptılar.

Açıklamada, halkı faşist terörle teslim almak isteyenlerin şimdi de sağlık emekçilerini ve hekimleri hedef seçtiğine işaret edilerek, "Bu defa saldırı adım adım, bizlerin kazanılmış ve yaşamsal haklarına yöneldi"denildi.

Önce yan ödemelerin sonra da tazminatların yarısının alındığı bildirilen açıklamada, 20 bin sağlık emekçisinin sürgününün yanı sıra sürgünlerin hala sürmekte olduğu savunuldu.

Açıklamada daha sonra hükümetin Meclis'e yasa sevkiyle kendilerini oyalamaya çalıştığı kaydedilerek şöyle denildi:

"Sağlık emekçileri, faşizmin halkı adım adım teslim alarak kölece boyun eğdirme politikasına karşı,işyeri komiteleri örgütlülüğü ile en sert uyarıyı yaptılar. Halk güçlerinin direniş cephesi içinde yerlerini alacaklarını gösterdiler. Ağustos Ankara direnişlerinin ülke çapında yankılanması ile bugün yürütülen direnişler sadece ekonomik kaygılarla yapılmadı ve sınırlandırılmadı. Faşizmin halkı ve onun bir parçası olan bizi teslim alma politikasına karşı yapıldı. Çünkü biliyoruz ki faşizm bile halkı teslim almayı başarması halinde, bırakalım ekonomik haklarımız, yaşama hakkımız kalmaz."

İZMİR'DEKİ DİRENİŞ

Direnişin eksiksiz uygulandığı Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi hastanesinde acil servis dışındaki tüm hizmetler durdurulurken, bayram nedeniyle durumu ağır olanların dışındaki hastaların tümü de taburcu edildi. Edinilen bilgiye göre hastaların bir bölümü kendi isteği ile bir kısmı da yakınları tarafından alındılar.

SSK Yenişehir, Buca hastanelerinde ise direniş sağlık hizmetlerinin yavaşlatılması biçiminde sürdü. Her iki hastanede de tüm servislerin çalıştığı ancak hasta bakımında hizmetlerin büyük oranda aksadığı bildirildi.

ADANA

Adana Numune Hastanesi ve Adana Devlet Hastanesi'nde de çalışanlar bir günlük uyarı direnişi yaptılar.

DİYARBAKIR

Diyarbakır Tıp Fakültesi ve bağlı kuruluşları, SSK Hastanesi, Sağlık Müdürlüğü ve bağlı kuruluşlarında çalışan doktor, ebe, sağlık memuru, hemşire, müstahdem ve öteki personelin dün yapılan direnişe katılarak bir gün işi bıraktıkları öğrenildi. Direniş süresince, acil hasta olanların dışındakiler geri çevrildi.

BALIKESİR

Balıkesir Doğumevi, Göğüs Hastanesi, SSK Hastanesi, Devlet Hastanesi, Hükümet Tabipliği ve dispanserlerdeki sağlık personeli ve doktorlar dün saat 08.30'da direnişe geçti. Acil olanlar dışındaki hastaların bakılmadığı direniş 2,5 saat sürdü ve direnişe geçen sağlık hizmetlileri saat 11'den itibaren görevlerini normal olarak sürdürdüler.

TUNCELİ

Tunceli'nin Merkez ve merkeze bağlı ilçelerindeki sağlık kuruluşlarının tümünde çalışan sağlık hizmetlileri direnişe katıldılar. Edinilen bilgilere göre, direnişe katılan sağlık emekçileri yayınladıkları bir bildiriyle yörenin sağlık kuruluşlarıyla ilgili sorunlarını dile getirerek mücadelede kararlı olduklarını vurguladılar.

İSTANBUL TABİP ODASI'NIN BİLDİRİSİ

Sağlık emekçilerinin yurt çapında yaptıkları uyarı direnişine ilişkin olarak bir bildiri yayınlayan İstanbul Tabip Odası, direnişlerinin halka karşı olmadığını belirterek bir bildiri yayınladı.

Tabip Odasınca yayınlanan bildiride, TTB Temsilciler Meclisi'nde alınan tüm sağlık kuruluşlarında çalışanların Tam Süre Yasası'ndan yararlandırılması, Tam Süre Yasası değişikliği adı altında getirilmek istenen baskı yasalarına izin verilmeyeceği, sağlık emekçilerinin kesilen yan ödemelerinin kesildiği tarihten itibaren geri verilmesi, sağlık emekçilerine yönelen sürgün ve kıyımların derhal durdurulması ve Danıştay kararlarının uygulanması, sağlık emekçilerine grevli toplu sözleşmeli sendikal hakkın tanınması kararlarına 9 demokratik kuruluşun da katıldığı belirtildi.

Karara katılan demokratik kuruluşlar şöyle: Devrimci Sağlık-İş, Tüm-Has-İş, Tüm-Der, Tüs-Der. İstanbul 1. Bölge Eczacı Odası, Kamu Eczacıları Derneği, TUMAS, Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Biyologlar Derneği.

TÜRKHEMŞİRELER DERNEĞİ'NİN TELGRAFI

Türk Hemşireler Derneği Yönetim Kurulu'nun Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi'ne gönderdiğitelgrafta maddi manevi zarara uğrayan sağlık personeli içinde, hemşirelerin de büyük bir kesimi oluşturdukları belirtilerek, "Türk Hemşireler Derneği mücadelesini sürdürmektedir. Davalarımızda güçlü dayanışmanın gereğine inanıyoruz. Tüm sağlık personelinin demokratik haklarını alana dek verdiğiniz mücadelenin yanında olduğumuzu bildirir, başarılar dileriz." denildi.

DİSK 3. BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ'NİN AÇIKLAMASI

DİSK 3. Bölge Temsilciliği'nin konuya ilişkin açıklamasında sağlık personelinin yurt çapındaki direnişinin, en başta Tam Gün Sisteminin engellenme çabalarına karşı olduğu savunuldu. "AP yöneticilerinin daha muhalefetteyken hastane ve sağlık kuruluşlarında personelin Tam Gün Çalışma Yasasını engellemek için her çareye başvurmuştu" denildi

DİSK 3. Bölge Temsilciliği'nin açıklamasında daha sonra DİSK olarak direnişi desteklediklerı belirtildi.

YENİ DEVRİMCİ SAĞLIK İŞ

DİSK'e bağlı Yeni-Devrimci Sağlık-İş Sendikası Genel Başkanı Hasan Burgaç, Sayıştay'ın son kararıyla sağlık emekçilerini mağdur ettiğini söyledi. Konuyla ilgili yazılı bir açıklama yapan Burgaç, iktidarın emekçi halkın bir parçası olan sağlık emekçilerine yöneltttiği ekonomik ve siyasi saldırılarının cevapsız kalmadığını, bundan sonra da kalmayacağını ve tüm sağlık emekçilerinin hakları için ayakta olduklarını söyledi.

Doktor, hemşire, laborant, teknisyen ve ebe ayırımı yapmadan birlik içinde hareket edildiği savunulan açıklamada, Yeni Devrimci Sağlık-İş'in, yasal haklarını kullanan sağlık emekçilerinin yanında olduğu ifade edildi.

Açıklamanın son bölümünde ise, sağlık emekçilerinin talepleri sıralanarak şöyle denildi:

"Tam Gün Yasasından yararlanamayan personelin kapsam içine alınması; ödentilerin ayrı vergilendirilmesi, böylece doğan mağduriyetin derhal giderilmesi; Tam Süre Yasasından faydalanan sağlık personelinden yapılan yan ödemelerinden yapılan kesintilerin, kesinti tarihi itibarıyla ödenmesi; Tam Süre Yasasıyla 9 saate çıkarılan çalışma sürelerinin 8 saate indirilmesi ve hepsinden önemlisi yüzbinlerce sağlık emekçisinin GREVLİ TOPLU SÖZLEŞMELİ sendikal haklarının sağlanması."

SAYIŞTAY BAŞKANLIĞININ AÇIKLAMASI

Sayıştay Başkanlığı tarafından dün yapılan açıklamada, sağlık personelinin tazminatlarıyla ilgili kararın 193 sayılı Gelir Vergisi Yasasının öngördüğü biçimde alındığı belirtildi.

BAKANLAR KURULU'NUN KARARI

Bakanlar Kurulu'nun önceki günkü toplantısında sağlık emekçilerinin haklarına ilişkin alınan karar açıklandı. Kararda, Tam süre Yasası'ndan yararlanan sağlık personelinin tazminatlarının maaşlardan ayrı olarak vergilendirilmesi için bir yasa tasarısı hazırlandığı ve bu tasarının en kısa sürede Meclislere sunulacağı belirtildi.

Toplantıdan sonra gazetecilerin sorularını yanıtlayan Başbakan Süleyman Demirel, sağlık personelinin tazminatları konusunda Sayıştay'ca verilen karara Bakanlar Kurulu'nun her hangi bir idari tedbir kararı olamayacağını söyledi ve, "Karar Sayıştay'ındır. Sayıştay da Bakanlar Kuruluna bağlı değildir. Zayi olmuş bir hak varsa bile, hastaları hekimsiz bırakmak olmaz" dedi.

SIKIYÖNETİMİN AÇIKLAMASI

1. Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'nın 45 Numaralı bildirisi yayınladı.

Komutanlığın 45 numaralı bildirisinde sağlık personelinin bugün uygu ladığı protesto eyleminin sorumluları hakkında yasal işlemlere başlandığı kaydedildi. Bugün sabahtan itibaren tüm sağlık görevlilerinin hizmetlerini aksatmadan ve normal olarak yürütecekleri bildirildi.

1.Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'nın 45 numaralı bildirisi şöyledir:

"1—Sağlık hizmeti personelinin tam süre tazminatlarının vergilendirilmesi konusunda sayıştay tarafından alınmış olan kararı protesto maksadı ile İstanbul'da bazı devlet veya üniversite hastanelerinde sağlık personeli statüsündeki görevlilerin öncelikle yasalarla tayin edilmiş, saniyen insani ve vicdani icapların yüklediği tüm sağlık görevlerini-idurdurma kararı aldıkları ve 8 Ağustos 1980 sabahından itibaren uygulamaya başladıkları tesbit edilmiştir.

Şüphesiz haksızlığa uğradığına inanan her uygar insanın hakkını araması en doğal bir davranıştır. Ancak, mukaddes bir yeminle kendilerini insanlığa vakfetmiş yüce bir mesleğin mensupları tarafından teşebbüs edilen eylemde olduğu gibi insanlara bir nevi zulüm ve işkence ederek hak aramanın mantığını izah etmek mümkün değildir.

Memur ve işçi niteliğini taşımayan kamu hizmetli sağlık personelince başvurulan protesto eylemi, Türk Ceza Kanununun 236. maddesine göre suç teşkil ettiğinden ve bu suçta 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunun 15. maddesi şumulüne girdiğinden işe gelmediği veya gelip de görevlerini geçici de olsa kısmen veya tamamen yapmadığı veyahut işini yavaşlattığı tespit edilen sağlık hizmeti görevlileri hakkında komutanlıkça yasal işlemlere başlanmıştır.

2—Sağlık personelince başvurulan bu kabil protesto eylemleri, doğruca halka yöneliktir ve kamu düzenini bozucu nitelikte olması nedeni ile 1402 sayılı sıkıyönetim kanununun 3/f maddesi gereğince bundan böyle tamamen yasaklanmıştır. Tüm hastanelerdeki memur ve işçi statüsündeki sağlık personeli halka ve hastalara yönelik yasal hizmetlerini 9 Ağustos 1980 Cumartesi günü sabahından itibaren aksatmadan ve normal olarak yürüteceklerdir. Bu Sıkıyönetim emri gereklerinin kendi kuruluşları için uygulanmasından komutanlığa karşı hastane baştabipleri ve yetkili yöneticilerisorumlu bulunmaktadır.

Bütün sağlık hizmeti mensuplarının ve Türk Tabipleri Birliği ile Tabipler Odası Yöneticilerinin önemle dikkatini çekerim.

NECDET ÜRUĞ
ORGENERAL
I. ORDU VE İSTANBUL SIKIYÖNETİM KOMUTANI

Milli Güvenlik Kurulu Genel sekreteri görevinden ve ordudan istifa etti

ANKARA (DEMOKRAT)

Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri Oramiral Arif Akdoğanlar, görevinden ve ordudan istifa etti.

Oramiral Akdoğanlar, Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık ve Genel Kurmay Başkanlığına gönderdiği mektupta istifasına gerekçe olarak, Deniz Kuvvetleri Komutanlığına kendisinden kıdemsiz Oramiral Nejat Tümer'in atanmasını gösterdi.

Edinilen bilgilere göre, Oramiral Tümer'in Deniz Kuvvetleri Komutanlığına getirilmesine ilişkin kararname, tartışmalar nedeniyle gecikti. Kararnamenin hazırlanması üzerine, Oramiral Akdoğanlar istifasını verdi ve Ankara'dan ayrıldı.

Sağlık Bakanı onuruna

(Baştarafı 1. Sayfada)

lardan kesinti yapılması istendi.

İlgili bütün sağlık kuruluşlarına dağıtılan Pişkin'in yazılı emri şöyle:

'Sayın Bakanımız Dr. Münif İslamoğlu'na ilimizde sağlık personelinin verdiği yemek ücretini karşılamak için tayini bakanlığımıza ait (Tabip,dış tabibi, eczacı, hemşire, ebe, sağlık memuru,teknisyenler dahil) ve yüksek öğrenim görmüş her türlü personel olmak üzere maaşından 50 TL.(elli)-si kesilerek müdürlüğümüze teslim edilmesini önemle rica ederim."

Sağlık Müdürlüğü'nün bu talebi personel arasında tepkilere neden oldu. Edinilen bilgilere göre, personelden bazı kişilerin maaşlarından kesinti yapılmasına karşı çıkmak istedikleri ancak geleceklerinden endişe duydukları için diretmedikleri öğrenildi.

Cemal ALTINBULDUK
(1955.—)

5.8.1980 günü Adana'da yitirdik. Anısı faşizme karşı mücadelede ve halkımızın kalbinde yaşıyor.
ADANA'DAN DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

(Demokrat: 1131)

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu—İSTANBUL
Telefon: 28 68 03
Yıl: 11 Sayı 2266/243

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış,Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazışleri Müdürü Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.—6 aylık 1800.—
1 yıllık 3600.—TL.
YURT DIŞI

Normal	3 aylık	2250.—	55 DM
	6 aylık	4500.—	110 DM
	1 yıllık	9000.—	220 DM
Uçakla	3 aylık	4500.—	100 DM
	6 aylık	9000.—	200 DM
	1 yıllık	18.000—	400 DM

İLAN KOŞULLARI

2,3,4,5,6 sayfalar (süt cm)	700 TL
Devam sayfaları (süt cm)	800 TL
Doğum, nişan evlenme ölüm teşekkür (2 süt.5 cm.)	2500 TL
Yayın İlanları(1 süt 5 cm)	750 TL
Küçük İlanlar (kelimesi)	30 TL

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay—Ankara Telefon: 17 01 41

İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75

Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

THY'de grev ve lokavttan sonra 4 özel hava yolu şirketi kurulmuştu

özel sektör hava yolu taşımacılığını da üstleniyor

● THY'de toplu sözleşmenin imzalanıp, grevin sona ermesinden bir süre sonra, Toros Hava Yolları, Anadolu Hava Yolları, Karadeniz Hava Yolları, Ege Hava Yolları gibi özel hava şirketleri kuruldu. Yeni kurulan özel hava yolu şirketlerinin yararlanacağı yan hizmetlerin THY tarafından sağlanacağı belirtildi.

Özel uçak şirketlerinin, uçuş emniyetini sağlayacak teknoloji birikimine sahip olmadıkları ileri sürülüyor.

Bir süre önce THY işyerlerinde, Türk İş'e bağlı Hava-İş Sendikası tarafından başlatılan ve 84 gün süren grev süresince, THY işvereninin tutumu çeşitli çevrelerce değişik biçimlerde yorumlanmıştı. THY Genel Müdürlüğü, önce sendikanın grevi karşısında lokavt ilan ederek, daha sonra da sözleşmenin imzalanmasını ve grevin sona ermesini istemez bir tutum içine girmiş, bu nedenle de toplu sözleşme görüşmeleri uzun süre sürüncemede kalmıştı.

Değişik çevreler, THY işvereninin grev karşısındaki tutumunu, Demirel hükümetinin kamu işyerlerine ilişkin genel politikasının bir parçası olarak nitelemişler ve hava yolu taşımacılığının da özel sektöre devri icin hazırlık yapılmakta olunduğunu öne sürmüşlerdi.

Nitekim, THY'de süren grev ve bir türlü sonuçlandırılmayan toplu sözleşme görüşmeleri süresince, yabancı uçak şirketleri THY ucaklarının çalışmamasından yararlanarak, kazançlarını arttırıyorlar ve 1980 kotalarını tamamlayarak, 1981 yılına ait yolcu taşıma kotalarıyla çalışmaya başlıyorlardı.

Çeşitli çevreler tarafından, hava yolu taşımacılığının da özel sektöre devrinin planlandığı öne sürülürken, bazı somut uygulamalar da gündeme getiriliyordu. Özel Bursa Hava Yolları'nın seferleri THY tarafından boşaltılan paralı hatlara kaydırılıyor, acentaların pay oranları yükseltiliyor ve otobüs-TIR taşımacılığı yapan çeşitli işletme sahiplerinin özel hava yolu taşımacılığına özendirilmesi için kolaylıklar gösteriliyordu.

21 uçağı ve yurt içinde 21, yurtdışında 19 satış bürosu olan THY, 1973'den bu yana bilançosunu ilk kez 1979 yılında 54.5 milyon kârla kapattı. 4 yeni özel havayolu şirketi kurulurken, THY uçaklarının 2 aydan bu yana boş uçtuğu söyleniyor.

THY'de toplu sözleşmenin imzalanıp, grevin sona ermesinden bir süre sonra, Toros Hava Yolları, Anadolu Hava Yolları, Karadeniz Hava Yolları, Ege Hava Yolları gibi özel hava şirketleri kuruldu. Yeni kurulan özel hava yolu şirketlerinin yararlanacağı yan hizmetlerin THY tarafından sağlanacağı belirtildi.

Çeşitli kuruluş ve kişiler, yeni özel hava yolu şirketlerinin kuruluşuna ilişkin görüşlerini açıkladılar.

Hava-İş Sendikası Yönetim Kurulu eski Üyesi Atilla Özsöz:

"İki aydan bu yana THY boş uçaklarla sefer yapmaktadır"

Geçtiğimiz günlerde THY'de uygulanan grev ve lokavt sürerken kamuoyu da bu olayları ve arkasındakileri daha yakından tanıma olanağı buldu. Sermayeci basının THY ve THY çalışanları aleyhinde sürdürdüğü kampanyadaki gerçek dışı savlar da bu zaman sürecinde çürüdü ve THY ile THY çalışanları için kurulan tuzaklar ve tezgahlar açığa çıktı.

Egemen sınıflar bir takım devlet işletmelerindeki çalışanların haklı direnişlerini istismar ederek neyi amaçladıklarını ortaya koymuşlardır. Yasa dışı bir takım faaliyetlerin yasal duruma getirilmek istenmesi bunun sonucudur. Devletin elindeki sigara üretiminin sermayeye devri gibi THY'deki durum da bundan farklı değildir. Bir kamu kuruluşu olan THY'de geçtiğimiz dönemde görüldüğü gibi işverenin toplu sözleşme görüşmelerindeki ilgisiz ve sorumsuz tavırları THY'nin elinde bulunan pazarların içeride özel şirketler dışarıda ise özel ve yabancı Charter şirketlerine kısaca sermayeye devrini perdelemeye yönelikti.

Anımsanacağı gibi THY işvereninin lokavt kararı ile birlikte Ulaştırma Bakanlığı, Bursa Hava Yoları'na Ankara, İzmir ve Ercan gibi uçuş izni vermiştir. Bu arada Ege ve Toros Hava Yolları kurulmuş, yabancı Charter şirketleri lokavt süresince uçaklar dolusu yolcuyu taşımıştır. THY'nın dış pazarları ele geçirilmiş, yaz dolayısı ile Türkiye'ye gelecek olanlar başka hava yollarına yönelmişlerdir. Grev ve lokavtın bitmesinden bu yana iki aya yakın bir zaman geçmiş olmasına rağmen THY boş uçaklarla sefer yapmakta ve hatta yolcu olmadığından seferler iptal edilmektedir. Durumun normale dönmesinin uzun bir zaman alacağı açıktır.

Karadeniz ve Anadolu Özel Havayolu şirketlerinin de kurulması THY'na sermayenin saldırısına yeni boyutlar getirmiştir. 84 gün süren THY grevi sonucu yolcu sayısı azalmış, uçakların periyodik bakımlarının yapılamaması güvenirliliği düşürmüştür. Son olarak ta yapılan yüksek oranlı zam THY'nın sonu olmuştur. Bu kıskaçtan kurtulmak isteyen THY yönetimi normal saatlerde bulamadığı yolcuyu gece yarısından sonra aramağa kalkışmış bu da olumlu bir sonuç vermemiştir. THY için bile yolcu talebi yetersizken, yeni kurulan özel hava yolu şirketlerinin kimleri taşıyacağı yanıtlanması gereken bir sorudur.

Uluslararası uçak yapım tekellerine bu dönemde avuçlar dolusu döviz ödenecek, tam kullanılmayacak bir kapasite oluşacaktır. Siyasi iktidarların döviz bulabilmek için çalmadık kapı bırakmadığı günümüzde bu sorumsuzca yatırım emekçi halkımızın sırtına yeni bir kambur daha ekleyecektir. Genel Kurul'dan önceki yönetimin devlet işletmelerine yönelik tavrı THY'de de aynen yaşanmaktadır. Hava ulaşımı sermayeye yeni bir pazar olarak sunulmakta

SONUÇ

THY çalışanları, kendilerine ve kuruluşlara karşı yapılan saldırının, emperyalist-kapitalist sistemle bütünleşmiş AET, IMF ve OECD kapılarını aşındıran yabancı sermayeye kollarını açan yerli sermaye sınıfından geldiğini bilmektedir. Bu saldırının amacı da ideolojisi de bellidir. THY çalışanları kamuoyunun THY özelindeki sorunları anlaması ile hergün biraz daha güçlenerek kuruluşlarına sahip çıkmaktadır. Gerekçesiz işten atılmamak için, fiyatların serbest bırakıldığı bu ekonomik anarşi karşısında ayakta durmak için THY ve çalışma alanını parababalarına kaptırmamak için mücadele etmektedirler. Kamuoyu bu mücadeleyi bugünden yarına unutmamalı ve gerçekleri iyi değerlendirmelidir.

Makina Mühendisleri Odası, İstanbul Şubesi

"Özel şirketler, büyük yatırımlara girmeden THY'nın olanaklarından yararlanmaktadır"

Yakın geçmişte her köşe başında eczanelerin açıldığı gibi günümüzde de özel hava yolu şirketleri kurulmaya başlandı.

Sivil havacılık; son derece dinamik yapıda, çağın gelişen teknolojisine paralel olarak üretim araçlarını ve de yönetimlerini zaman zaman yenilemek zorunda olan sermaye, yoğun bir sanayii koludur. Yetişmiş kalifiye elemana mutlak ihtiyaç duyulan en ileri yönetim ve karar tekniklerinin kullanıldığı, bu nedenle de gerçekten zor bir istir sivil havacılık ve uçak işletmeciliği. Bu nedenledir ki ABD dışındaki kapitalist ülkelerde bile sivil havacılıkta özel kuruluşlar çok enderdir.

Avrupa'daki en büyük kapitalist ülkelerde bile durum şöyledir:

Batı Almanya'da, Luftansa dışında genellikle Türkiye'ye işçi taşımak amacıyla kurulmuş birkaç Charter şirketi,

- Fransa'da Air France ve iç hatlarda çalışan UTA
- İngiltere'de British Airways ve British Caledonian.
- İtalya'da sadece Alitalia
- Hollanda'da KLM
- İsviçre'de Swissair

Avrupa'da her ülkenin kendi ulusal havayoluna sahip olması bir yana, komşu birkaç ülke ortaklaşa havayolu şirketi kuruyorlar. Örneğin SAS: İsveç, Norveç ve Danimarka ortak kuruluşudur. O halde bizdeki bu çarpıklık neden? Henüz yanıtları billurlaşmamış sorular var.

Bursa Hava-Yolları'nın kullandığı DC-8 uçakları, tahminen 1956 yapımı, ekonomik ömürlerini çoktan doldurmuş, korrozyondan kalbura dönmüş fiziki ömürleri bile tükenmiş uçaklar. Bu uçaklarda tarifelere uygun sefer yapmak ya da uçakların günlük kullanımlarını, arıza çokluğu nedeniyle, kârlı çalışma sınırına yaklaştırma olası değil.

- Bursa Hava Yolları'nın alacağını ilan ettiği B-727 uçaklarının her birinin değeri bugün 18-20 milyon dolar civarındadır. Beş uçak, 7.5 Milyar lira eder. Beş uçağı almak için gerekli döviz miktarı da 100 milyon dolar. Bir kez, uçak imalatçıları peşin satış yaparlar. Bu nedenle alıcılar finansman kaynaklarını bulmak zorundadırlar. THY bugüne kadar genellikle Eximbank'tan kredi alarak uçak satın almış, bu kredilerin faizlerinin de, yapılan devalüasyonlarla altından kalkamaz olmuştur. Ayrıca Türkiye'nin döviz darboğazının artmasından bu yana, borç anlaşmalarında devlet garantisi, aranan ilk şart olmaktadır. Bursa Hava Yolları ya da bir başka hava yolu şirketi kredi ile uçak alacaksa devlet bu borcu garanti edecektir.

Sivil havacılıkta temel bir kural vardır: En küçük uçaklarla en yakın yerlere yapılan seferler birim maliyeti en yüksek olan seferlerdir.

"Küçük uçak, birim maliyeti yüksek olan uçaktır" kuralındandır ki, THY filosundaki en küçük uçak olan F -28 uçağı koltuk maliyeti en yüksek uçaktır. Önce bu uçakların satışa çıkarıldığı tüm dünyaya ilan edilmiş, sonra Bursa Hava Yollarına devri kararı THY 1979 yıllık faaliyet raporunun murakıplar raporu bölümünde eleştirilmiş, ancak daha sonra Ulaştırma Bakanı sözkonusu uçakları yeni kurulan Karadeniz Hava Yolları'na devredeceğini açıklamıştır. Önce kötü uçak, pahalı uçak senaryosu yazılmış, sonra da sadece ve sadece kâr amacı gütmek üzere kurulan bir özel şirkete devredilmiştir.

20-25 uçaklık filoya sahip bir hava yolunda belli bir tip uçaktan en az 5-6 adet yoksa, havacılığın her şeyi olan sefer tarifelerini optimum kılmak mümkün değildir. Hele hele sadece iki uçaklık, üç uçaklık şirketler kurulmasına akıl erdirmek olası değildir.

Peki—nedir tüm bu olumsuzluklara karşın gecekondu gibi türeyen hava yollarının esrarı?

1- THY A.O 1976 yılından bu yana uçak alımı projeleri hazırlamakta, ama bugüne değin bu projelerden olumlu bir sonuç çıkmamaktadır. "Uçak almak artık son derece zor", "Hiçbir güç THY'ye uçak alamaz",.... bu sözcükler çok yaygınlaştı bir kaç yıldır. Bu ortamda, proje yaparak ve de herkesi memnun ederek uçak alımını güçleştirmektedir.

2- Geçmiş yıllarda uçak almanın başka yolları denenmiş, Türkiye için ideal uçak olan, son derece ekonomik F-27 uçakları satılarak F-28 alımı sağlanmıştır. Bugün de çeşitli özel hava yollarına THY filosundaki F-28'ler, DC-10'lar devrilerek, DC-9'lar, B-727'ler alınabilir.

Düşünülen şey önce kapasiteyi düşürmek, sonra da yeterli kapasite olmadığını söylemek olabilir.

3- Meseleye biraz da özel sektör açısından bakalım. Havacılık, uçuş ekibinden yer personeline kadar uzanan çok değişik niteliklerde kalifiye elemanlarla dolu, ayrılmaz bir bütündür. Ama şu anda kurulan özel şirketler bu bütünlüğü kurmaya gerek duymadan, yani büyük yatırımlara girmeden, THY'nin olanaklarından yararlandırılarak işletme yapmaktadırlar.

Bursa Hava Yolları ve yeni kurulan özel hava yollarının tümü kapitalist sistemin çarpık örnekleridir.

Uçak Teknisyenleri Derneği (UTED) Genel Başkanı ve Hava-İş Sendikası Yön. Kur. eski Üyesi İsmail Dörter:

"Yeni kurulan hava yolu şirketlerine karşı çıkıyoruz"

Kurulmakta olan sivil havacılık şirketleri; Türk Hava Yolları'nın "Tek Milli Hava Yolu" olma niteliğini bozucu ve devlet kuruluşlarının özel sektöre devri konusunda başlatılan girişimlerin sonucudur.

Bu durum, Türk Hava Yolları'nın 1979 yılında 120 milyon dolar döviz girdisine sahip olmasından kaynaklanmaktadır. Bizler, uçak teknisyenleri (UTED) olarak ulusal hava yolumuza sahip çıkılarak bugünkü uçak uçuş saatlerinin artırılmasıyla ve filonun geliştirilmesiyle istenilen hizmetin verilebileceğine inanıyoruz. Türk Hava Yolları'nın verdiği hizmetin istenilen düzeye ulaşması döviz girdilerini yükseltecek ve döviz darboğazında bulunan ülkemiz ekonomisine de yardımcı olacaktır.

Teknik bakımdan istenilen örgütlenmeyi tam olarak yapabilmenin zorluğu da gözönünde bulundurulursa, yeni kurulan hava yolu şirketlerinin uçuş emniyetini sağlamada karşılaşacağı olumsuzluklar ortadadır.

Kurulan hava yolu şirketlerinin, Türk Hava Yolları dışından teknik eleman bulabilmesi mümkün değildir. Bu teknik elemanların yurt dışından sağlanması veya bakımların yurt dışında yaptırılması büyük döviz kaybına neden olacağından bu durum işletmecilik açısından ekonomik görülmemektedir.

Yukarıda saydığımız nedenlerle, hava taşımacılığını ülkemizde yapabilecek kuruluş olarak, örgütlenmesini tamamlamış ve gerekli deneyimi bulunan Türk Hava Yolları'nı görüyor, yeni kurulan hava yolu şirketlerine karşı çıkıyoruz.

Radyo TV program haber

17.55 SİNEMA

Yapım Yılı: 1975
Yönetmen: George Mc Cowan
Oyuncular: Ralph Bellamy, Polly Bergen, Theodore Bikel, Sonny Bono, Dane Clark

Göklerde Cinayet

Newyork'tan Londra'ya hareket eden 502 sefer sayılı jumbo jet uçağından Newyork Havaalanı yetkililerine bir cinayet işleneceği ihbarı yapılır. İhbar üzerine memur Mayerson tüm yolcuların durumunu incelerken yolculardan biri kalp krizi geçirir. Bu olaydan bir süre sonra da hostes Vera'nın öldürülmesiyle olaylar gelişir.

21.25 Eğlence

Tümay Dane'nin hazırladığı programın ilk bölümünde Nisa Serezli, Tolga Aşkıner, Zeynep Tedü ve Halit Akçatepe'nin rol aldıkları "Sıtkı Beye Mektup Var" adlı oyun yer alıyor. Programın müzik bölümlerinde ise Asu Maralman "Yollar-Toprak ve ana", Saniye Can: "Pancar pezik değil mi- Altın yüzük yaptırdım" Ayla Dikmen: "Benim kaderim bu-Böyle gelmiş böyle gider", Ruhan Deniz: "Açılır gonca gül yar", Şakir Öner Günhan: "Mektebin bacaları-Oyalıda yazma başında", Işıl Yücesoy: "Çıkmaz sokak-Tatlıya bağla" Taner Şener: "Her şey aşk için-Zeytin gözlüm-Gül yüzünde güller solsa" adlı parçaları okuyacaklar.

22.30 TV'DE SİNEMA

Yunus Emre

Yönetmen: Özdemir Birsel
Oyuncular: Hakan Balamir, Tülin Örsek, Altan Bozkurt, Atıf Kaptan, Ali Şen

İlk bölümü geçen hafta yayınlanan Yunus Emre adlı filmin bugün ikinci kısmı yayınlanacak. Taptuk Emre dergahını bulmak için yola çıkan Yunus, uzun bir yolculuktan sonra dergaha ulaşır. Taptuk Emre huzuruna çıkarılan Yunus'a, Emre adını verir. İlahi aşkla yanan Yunus Emre'ye Taptuk Emre tarafından yetişmesi için ormandan odun taşıma görevi verilir.

Radyodan Seçmeler

TRT–I

06.40 Günaydın 09.05 Çocuk Saati 10.02 Arkası Yarın (Örümcek Ağı adlı oyunun son bölümü yayınlanıyor.) 10.22 Hafta Sonu 15.25 Yörelerimiz Folklorumuz 17.00 Dilek Kutusu 21.30 Dinleyici Sesiyle İstekler 22.05 Dinleyici İstekleri 23.15 Cumartesiden Pazara

TRT–II

08.00 Gün Başlıyor 09.20 Makamdan Makama 10.30 Şarkılar 12.10 İz Bırakanlar 13.30 Halk Ozanları, Bölge Sanatçıları 15.50 Halk Müziğinden Seçmeler 16.20 Arkası Yarın (Kumpanya adlı oyunun son bölümü) 20.00 Hafif Müzik 20.30 Türküler ve Oyun Havaları

TRT–III

09.03 Merhaba 10.00 Müzik Stüdyosu 11.00 Öğleye Doğru 12.09 Sizin İçin Seçtiklerimiz 13.45 Müzik Bahçesinden 16.00 Tangonun Doğuşu ve Gelişimi 18.00 Gençler İçin 20.00 Dünden Bugünden 22.09 Stüdyo FM 24.00 Gece ve Müzik

TV'de BUGÜN

17.00 HABERLER
17.05 HEİDİ
17.30 JETGİLLER
17.55 TELEVİZYONDA SİNEMA
19.25 İFTARA DOĞRU
20.00 İSLAM ÜLKELERİ
20.30 HABERLER
21.25 EĞLENCE
22.30 TELEVİZYONDA SİNEMA
23.50 HABERLER

Demokrat Çocuk

Koşuyor altı yaşında bir oğlan
uçurtması geçiyor ağaçlardan,
siz de böyle koşmuştunuz bir zaman
Cocuklara kıymayın efendiler.
Bulutlar adam öldürmesin

KIZÇOCUĞU

nazım hikmet

Kapıları çalan benim
Kapıları birer birer.
Gözünüze görünemem
Göze görünmez ölüler.

Hiroşima'da öleli
Oluyor bir on yıl kadar.
Yedi yaşında bir kızım
Büyüyemez ölü çocuklar.

Saçlarım tutuştu önce
Gözlerim yandı kavruldu.
Bir avuç kül oluverdim
Külüm havaya savruldu

Benim sizden kendim için
Hiçbir şey istediğim yok.
Şeker bile yiyemez ki
Kağıt gibi yanan çocuk

Çalıyorum kapınızı
Teyze, amca bir imza ver.
Çocuklar öldürülmesin
Şeker de yiyebilsinler.